ക്ഷോഭിക്കുക-൧ ഭയപ്പെടുക. ൨. കോപംകൊണ്ടും മററും അധികം ഇളകുക.

ക്ഷോഭ്യ-വി. ഇളകുന്ന, ഇളക്കാൻ കഴിയുന്ന, ഇളക്കപ്പെടാവുന്ന, സ്ഥിരമല്ലാത്ത

ക്ഷോമം-പട്ട്.

ക്ഷോമ(ക)ം-അടവിക്കച്ചോലം.

—:0:—

ക്ഷൗ

ക്ഷൗണി-ഭൂമി.

ക്ഷൗണിപ്രാചീരം-സമുദ്രം.

ക്ഷൗദ്രം-൧. തേൻ. ക്ഷുദ്രകളായ മക്ഷികകളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം. ൨. വെള്ളം. ൩. ചമ്പകം.

ക്ഷൗമ-വി. ൧. നേരിയ ശീലകൊണ്ടുള്ള ൨. നേരിയ ശീലകൊണ്ടും മററും പൊതിഞ്ഞ.

ക്ഷൗമം-൧. ഒരുമാതിരി മാളിക, അട്ടം. ൨. നേരിയവസ്ത്രം, ൩. പട്ട്.

[ക്ഷൗമം എന്നതു ശത്രുക്കളുടെ വരവിനെ ദൂരത്തുന്നെ നോക്കി ഗ്രഹിപ്പാനും തടുപ്പാനുംവേണ്ടി രാജധാനിയോടു ചേൎത്തു പണിചെയ്യുന്ന കെട്ടിടം, തെരുവുമണ്ഡപം എന്നും പറയാം, അതായതു പട്ടണത്തിന്റെ അതിൎത്തിയിലും മററും പൊക്കത്തിൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നതു്. വീരന്മാർ ഇതിലിരുന്നു ശബ്ദിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം].

ക്ഷൗമി-ചണ.

ക്ഷൗരകൻ-ക്ഷൗരക്കാരൻ.

ക്ഷൗരക്കത്തി-ക്ഷൗരക്കാരന്റെ കത്തി.

ക്ഷൗരക്കാരൻ-തലമുടി കളയുന്നവൻ. [സ്ത്രീ-ക്ഷൗരക്കാരി.] പര്യായങ്ങൾ:- ക്ഷുരി, മുണ്ഡി, ദിവാകീൎത്തി, നാപിതൻ, അന്താവസായി.

ക്ഷൗരം-തലമുടി കളയുക. പര്യായങ്ങൾ-ക്ഷൗരം, ഭദ്രാകരണം, മുണ്ഡനം, വപനം.

ക്ഷൗരികൻ-ക്ഷൗരക്കാരൻ.

ക്ഷ്ണുത-വി. മൂൎച്ചകൂട്ടപ്പെട്ട.

ക്ഷ്ണുതം-ചാണയ്ക്കുവെച്ചും മററും മൂൎച്ചകൂട്ടിയ ശസ്ത്രം മുതലായവ. മൂൎച്ചകൂട്ടിയതു്.

ക്ഷ്മാ-ഭൂമി. സഹനശീല എന്നർത്ഥം.

ക്ഷ്മാപതി-രാജാവ്.

ക്ഷ്മാഭൃത്ത്-൧. രാജാവ്. ൨. പൎവ്വതം.

ക്ഷ്വേഡ-വി. ൧. വളഞ്ഞ. ൨. ദുഷ്ടതയുള്ള.

ക്ഷ്വേഡ-൧. പടവിളി. ൨. മുളവടി.

[ക്ഷ്വേഡ എന്നതു വീരന്മാർ ശത്രുക്കളെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതിനു ചെയ്യുന്ന സിംഹനാദമാകുന്നു. ക്ഷ്വേളാ എന്ന പാഠവും കാണുന്നുണ്ടു്.]

ക്ഷ്വേഡ(ള)ം-൧. സാമാന്യവിഷം. ൨. ഏരിക്ക്.

ക്ഷ്വേഡി(ളി)തം-പടവിളി, അട്ടഹാസം, സിംഹനാദം.

ക്ഷ്വേളം-൧ സാമാന്യവിഷം. അന്റടമില്ലാതാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'കാളിയനായൊരു കദ്രുതനയനതിൻ
ക്ഷ്വേളമിയന്നൊരു വെള്ളംതന്നെ'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

൨. ശബ്ദം.

—:0:—

ഖ

ഖ-ഹല്ലുകളിൽ രണ്ടാം അക്ഷരം.

ഖാ-കിണർ, ഉറവുകുഴി.

ഖക്ഖടം-൧. കഠിനം, കൎക്കശം. ൨. എഴുത്തുകല്ല്.

ഖക്കരം-കരതിര.

ഖഗണൻ-സൂൎയ്യവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവ്.

ഖഗാധ്യക്ഷം-ഗരുഡൻ.

ഖഗം—പു. പക്ഷി. ആകാശത്തിൽ ഗമിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. എരിക്ക്. ന. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ പേർ. ര. അമ്പ്. ഇ. ഗ്രഹം. ന്യ. കാറ്റ്.

ഖഗൻ—പു. ആദിത്യൻ. വ. ദേവൻ.

ഖഗമൻ—സഹസ്രപദനെ ശപിച്ച ഒരു മുനി.

ഖഗശത്രു—പു. മരില. വ. പരുന്ത്.

ഖഗേശ്വരൻ—ഗരുഡൻ. ഖഗങ്ങളുടെ (പക്ഷികളുടെ) ഈശ്വരൻ (രാജാവു്).

ഖചര—വി. ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

ഖചരം—പു. പക്ഷി. വ. മേഘം. ന. മുതല.

ഖചിത—വി. ചേർക്കപ്പെട്ട, പതിക്കപ്പെട്ട, പതിച്ചിട്ടുള്ള.

ഖ്ജനാവ്—പണം വെച്ചുസൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം.

ഖജപം—നെയ്യ്.

ഖജം—പു. തവി, കരണ്ടി. വ. കടയുന്ന തിനുള്ള കോൽ.

ഖജലം—മഞ്ഞ്.

ഖജാക—തവി, ചട്ടകം, കരണ്ടി, മഥനം ചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഖജാന—ഭണ്ഡാരപ്പുര.

ഖഞ്ജ—വി. മുടന്തുള്ള.

ഖഞ്ജാ—ശ്ലോകത്തിനുള്ള ഒരുമാതിരി വൃത്തം.

ഖഞ്ജക—ശ്ലോകത്തിനുള്ള ഒരുമാതിരി വൃത്തം.

ഖഞ്ജഖേടം—വാലാട്ടിപ്പക്ഷി, കരിങ്കുരികിൽ.

ഖഞ്ജഖേലം—വാലാട്ടിപ്പക്ഷി, കരിങ്കുരികിൽ.

ഖഞ്ജൻ—മുറക്കാൽ മുടന്തുള്ളവൻ. നടപ്പിൽ വൈകല്യമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം—ഖോഡൻ.

ഖഞ്ജനം—വാലാട്ടിപ്പക്ഷി.

ഖഞ്ജനാ—ചെങ്കടുക്.

ഖഞ്ജരീടം—കരിങ്കുരികിൽ. മുടന്തനെപ്പോലെ നടക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. വാലാട്ടിപ്പക്ഷി എന്നും കാണുന്നു. മറെറാരു പര്യായം—ഖഞ്ജനം.

'അപിഖഞ്ജനമഞ്ജനാഞ്ചിതേ
വിദധാതേരുചിഗർവ്വദുർവിധം'

ഇതുകൊണ്ടു കരിങ്കുരികിലിന്റെ നിറം കറുപ്പ് എന്നു തെളിയുന്നു.

ഖടം—പു. പൊട്ടക്കിണർ. വ. കഫം. ന. പുല്ല്. ര. കൈക്കോടാലി. ഇ. കലപ്പ.

ഖടഖാദകൻ—പു. കുറുക്കൻ. വ. കാക്ക.

ഖടി—പു. കന്മയം, ചുണ്ണാമ്പ്, എഴുത്തുകല്ല്. Chalk. വ. രാമച്ചം.

ഖടിനി—കന്മയം, ചുണ്ണാമ്പ്, എഴുത്തുകല്ല്. Chalk.

ഖട്ടാ—പു. കട്ടിൽ. വ. ഒരുവക പുല്ല്.

ഖട്ടാശം, ഖട്ടാശി—മെരുക്, വെരുക.

ഖട്ടാസം—പു. പച്ചപ്പുഴു. വ. വെരുക്, മെരുക.

ഖട്ടി—ശവക്കട്ടിൽ.

ഖട്ടിക—വി. വേട്ടചെയ്യുന്ന.

ഖട്ടികൻ—വേടൻ.

ഖട്ടേരക—വി. ഹ്രസ്വകായമുള്ള, ശരീരത്തിനു നീളം കുറഞ്ഞ.

ഖട്വ—പു. കട്ടിൽ (മം). ഉറക്കമുള്ളവരാൽ ആഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. വ. ചണ്ടിപ്പയർ.

ഖട്വാംഗം—പു. ഗദ. വ. കുറവടി.

[ഈ ഗദ യോഗികൾ കൊണ്ടുനടക്കുക പതിവാണു്. അവർ അതിനെ ശിവന്റെ ആയുധമായി വിചാരിക്കുന്നു. ഈ ഗദയുടെ മറെറത്തു ഒരു തലയോടു വെച്ചുറപ്പിച്ചിരിക്കും. ഇതിനു 'ഖിംഖിരം' എന്നും 'പാംസുലം' എന്നും കൂടെ പേർ കാണുന്നുണ്ടു്.]

'ഖട്വാംഗനാഗമണിവെണ്മഴുകട്ടുവടി'
(വാല്മീകി രാമായണം)

ഖട്വാംഗൻ-ദിലീപൻ, സൂര്യവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവ്.

(ദേവാസുരയുദ്ധത്തിൽ ദേവന്മാർക്ക സഹായിച്ചു തന്നിമിത്തം എന്തുവരം വേണമെന്നു സന്തുഷ്ടന്മാരായ അവർ ചോദിച്ചു. തന്റെ ജീവിതം ഇനി എത്ര കാലത്തേക്കുണ്ടെന്നറിയണമെന്നു ദിലീപൻ അപേക്ഷിച്ചു. ഒരുനാഴികയേക്കൂടിയുള്ളു എന്നറികയാൽ രാജാവ് തന്റെ ലോകത്തേക്ക തിരിച്ചുവന്നു ഭക്തികൊണ്ടു പരമാത്മാവിൽ ലയിച്ചു)

ഖട്വാംഗനാമികാ - ആലിലക്കള്ളർവഞ്ചി.

ഖടി-എഴുത്തുകല്ല് (ചോക്ക്), Chalk, ചേടി.

[ലേപനംചെയ്യുന്നപക്ഷം വിഷംകൊണ്ടുള്ള വീക്കം, വ്രണം, കഫം, രക്തദോഷം, പിത്തം, നേത്രരോഗം, പുട്ടുനീറൽ ഇവക്ക നന്ന്. ഭക്ഷിച്ചാൽ മണ്ണിന്റെ ദോഷം ഇതും ചെയ്യും ഒരു ഉപരസദ്രവ്യമാണ് സംസ്കൃതത്തിൽ- ഖടി. ഇംഗ്ലീഷിൽ - Pipe clay, Chalk]

ഖടിക-കന്മായം, ചുണ്ണാമ്പ്, എഴുത്തുകല്ല് Chalk.

ഖഡ്ഗം-പ്ര വാൾ. ഇതുകൊണ്ടു ഖണ്ഡിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. പ. കാണ്ടാമൃഗം, വാൾപൂച്ചി, വാൾമീൻ. പിളൎക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. ന ശൃംഗം. ൪ പത്യസംര. ഒ. ഇരമ്പ്. ത. മടക്ക്.

ഖഡ്ഗകോശ(ഷ)ം-വാളുറ.

ഖഡ്ഗധാര-കത്തിക.

ഖഡ്ഗപാണി-വാൾ ധരിച്ചവൻ.

ഖഡ്ഗരാടം-പരിച.

ഖഡ്ഗവിധാനം-വാളുറ

ഖഡ്ഗശിംബി-ചെറുവാളിപ്പയറ്.

ഖഡ്ഗി-പ്ര കണ്ടാമൃഗം. പ വാൾക്കാരൻ. ന. വിഷ്ണുവിന്റെ പത്താമത്തെ അവതാരം

ഖഡ്ഗികൻ-പ്ര വാളോടുകൂടിയവൻ. പ ആടുമാടുകളെ അറക്കുന്നവൻ.

ഖഡ്ഗികം-അരിവാൾ.

ഖണ്ഡ-വി. മുറിഞ്ഞിട്ടുള്ള, പൂർണ്ണമാകാത്ത, മുഴുവനാകാത്ത

ഖണ്ഡകാവ്യം- മഹാകാവ്യലക്ഷണമില്ലാത്ത ഒരു ചെറിയ കാവ്യം.

ഖണ്ഡന-വി. മുറിഞ്ഞിട്ടുള്ള, പൂർണ്ണമാകാത്ത,

ഖണ്ഡനം-പ്ര. മുറിക്ക. പ. വിരോധിച്ചു നശിപ്പിക്കയും മററും. ന. ശാപത്തെ ആക്ഷേപിച്ചു പ്രതിക്രിയയായി ചെയ്യുന്നത്. (വിമർശത്തിന്റെ ഒരു ഉൾപ്പിരിവ്).

ഖണ്ഡപരശു-പ്ര ശിവൻ. പരശു എന്ന അസുരനെ ഖണ്ഡിച്ചവൻ, ദുഷ്ടഖണ്ഡനശീലമായ മഴുകൊണ്ടു ഖണ്ഡിക്കുന്നവൻ, വെണ്മഴു എന്ന ആയുധമുള്ളവൻ. പ പരശുരാമൻ ന. വിഷ്ണു ൪ രാഹു.

[ഖണ്ഡപർശു എന്നും പറയും-'ഖണ്ഡപർശുരപി'-വാചസ്പതി].

ഖണ്ഡപാലൻ പലഹാരം വില്ക്കുന്നവൻ.

ഖണ്ഡപ്രലയം-സപ്തർഷിന [illegible] ലോകനാശം.

ഖണ്ഡ [illegible] യന്ത്രം.

ഖണ്ഡം-പ്ര [illegible] കഷണം. പ. [illegible] ൪ [illegible]. ഒ. [illegible]. ത. പരിപ്പ്.

ഖണ്ഡ [illegible] -വെളിച്ചം.

ഖണ്ഡവികാരം. പ്ര. പഞ്ചസാര. ഖണ്ഡത്തിന്റെ (കല്ക്കണ്ടത്തിന്റെ) വികാരം എന്നർത്ഥം. ചക്കര.

ഖണ്ഡവേഷ്ടകം-ഒരുവക പലഹാരം.
ഖണ്ഡശർക്കര-കല്ക്കണ്ടം.
ഖണ്ഡശീല-വ്യഭിചാരിണി.
ഖണ്ഡസിതാ-കല്ക്കണ്ടം.
ഖണ്ഡിക, ഖണ്ഡികം-പ്ര. മലം കടല. ഖണ്ഡം (പരിപ്പ്) ഉള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. വ. അമര. ന. കക്ഷം. ർ. പയർ.
ഖണ്ഡികാ-പ്ര. അമരപ്പയർ. വ. വട്ടച്ചുണായി. ന. (സാഹിത്യസാഹ്യപ്രകാരം) വകുപ്പ്, വാക്യങ്ങൾ ചേൎന്നതു്.
ഖണ്ഡിക്കുക-പ്ര. മുറിക്കുക, ഒടിക്കുക. വ. അംശിക്കുക. ന. വേർതിരിക്കുക. ർ. പരിച്ഛേദിക്കുക.
ഖണ്ഡിത-വി. പ്ര. മുറിക്കപ്പെട്ട, മുറിഞ്ഞ, ഒടിക്കപ്പെട്ട. വ. അംശിക്കപ്പെട്ട ന. പരിച്ഛേദിക്കപ്പെട്ട. ർ. വേർതിരിക്കപ്പെട്ട. ഉ. ഉപദ്രവം തട്ടിയ, ഇടവിട്ട. ന്ന. പൂൎണ്ണമല്ലാത്ത.
[ഖണ്ഡമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു-ഖണ്ഡിതം].
ഖണ്ഡിതം-നിശ്ചയം.
ഖണ്ഡിതാ-എട്ടുവിധം നായികമാരിൽ ഒരുവൾ.
[മറെറാരുത്തിയിൽ പ്രവേശിച്ച അടയാളങ്ങളോടുകൂടി ഒരു ഭൎത്താവു തൻെറ ഭാൎയ്യയുടെ സമീപം വരുമ്പോൾ ഈൎഷ്യ അസൂയ തോന്നുകയാണെങ്കിൽ അവൾക്കു 'ഖണ്ഡിതാ' എന്നു പേർ]
ഖണ്ഡകച്ചു-കണ്ടകാരിച്ചു്.
ഖണ്ഡ്യം-പ്ര. മുറിക്കത്തക്കതു് ഒടിക്കത്തക്കതു്. വ. അംശിക്കത്തക്കതു്. ന. പരിച്ഛേദിക്കത്തക്കതു്.
ഖതമാലം-പ്ര. പുക. വ. മേഘം. ന. മുത്തങ്ങ.
ഖദിരപത്രികാ-പ്ര. മുക്കുറ്റി. വ. ഒരുകപ്പൻ കരിഞ്ഞാലി.
ഖമ്രു-കള്ളു, [illegible]. [അറബി ഭാഷ].
ഖദിരം, ഖദിര, ഖദിരി-പ്ര. കരി

ങാലിവൃക്ഷം. മറ്റുള്ളതു എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം. വ. കറിച്ചുണ്ട. ന. മുക്കുറ്റി ർ. വാളച്ചുണ്ടി. ഉ. പടർച്ചുണ്ട.
ഖദ്യോതൻ-ആദിത്യൻ. ആകാശത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.
ഖദ്യോതം-മിന്നാമിനുങ്ങ്. ആകാശത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നതു്, ആകാശത്തെ ശോഭിപ്പിക്കുന്നതു ഇങ്ങനെ ശബ്ദാൎത്ഥം.
ഖദ്യോതാന്വയം-സൂൎയ്യവംശം.
ഖദ്രു-മുരൾമരം.
ഖനക-വി. തുരക്കുന്ന, തുരന്നു മോഷ്ടിക്കുന്ന.
ഖനകൻ-പ്ര. എലി. വ. തുരങ്കമിടുന്നവൻ. ന. രത്നാദി കഴിച്ചെടുക്കുന്നവൻ.
ഖനകാ-എലി.
ഖനനം-തുരക്കുക, കഴിക്കുക.
ഖനി-രത്നാദികൾ വിളയുന്ന സ്ഥലം. കഴിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം-ആകരം. [വജ്രം മുതലായ രത്നങ്ങളും സ്വൎണ്ണം മുതലായ ലോഹങ്ങളും കഴിച്ചെടുക്കുന്ന സ്ഥലം]
ഖനിതാവ്-പ്ര. കലപ്പ പിടിച്ചു ഉഴുന്നവൻ. വ. കഴിക്കുന്നവൻ.
ഖനിത്ര-വി. തുരന്നു മോഷ്ടിക്കുന്ന.
ഖനിത്രം-പ്ര. പാരക്കോൽ വ. തൂമ്പ, കൈക്കോട്ടു മുതലായ കിളെക്കുന്ന ആയുധം. ഇതുകൊണ്ടു കിളെക്കുന്നു എന്നൎത്ഥം.
ഖൻ-സൂൎയ്യൻ.
ഖപുരം-പ്ര. അടയ്ക്കാമരം, കമുക്, കവുങ്ങ്. വ. കുടം. ന. വെള്ളരി. ർ. പെരുമരം. ഉ. കുളകം.
ഖഭം-പതംഗരാശി.
ഖം-പ്ര. ആകാശം, രൂപമില്ലാത്തതിനാൽ അറിയപ്പെടാൻ പ്രയാസമുള്ളതു്. വ. ഇന്ദ്രിയം. ഖേദിപ്പിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ന. പുരം. ർ. ക്ഷേത്രം. ഉ. സ്വൎഗ്ഗം, ദേവലോകം. ന്ന. അനുസ്വാരം, ബിന്ദു.

൭. ഗുഹ, ഭാരം. ൮. തലഭാരങ്ങൾക്കും പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൯. വ്രണം. ൧൦. സുഖം, സന്തോഷം. ൧൧. ബുദ്ധി.

ഖമണി—ആദിത്യൻ.

ഖംഖാ—നായിക്കൊരുണ.

ഖര-വി. ൧. കഠിനമായ. ൨. മൂൎച്ചയുള്ള. ൩. എരിവുള്ള.

ഖരകം—പപ്പടകപ്പുല്ല്.

ഖരകിരണൻ—൧. ആദിത്യൻ. ൨. എരിക്ക്.

ഖരകോണം—തിത്തിരിപ്പുള്ള്.

ഖരചിക്കണം—അരക്കപതം.

ഖരച്ഛദം—൧. തേക്കമരം. ൨. ശാഖോട വൃക്ഷം.

ഖരണസ്, ഖരണസൻ—കൂൎത്ത മൂക്കുള്ളവൻ. [ഖര+നസ്].

ഖരത്വക്—തൊട്ടാവാടി.

ഖരത്വം—ചതുഷത്വം, [പരുപരപ്പ് എന്ന ഭാഷ].

ഖരദിനം—ചൊവ്വാഴ്ച.

ഖരദൂഷണം—ഉമ്മത്ത്.

ഖരൻ—൧. കഠിനൻ. ൨. ഒരു രാക്ഷസൻ. [രാവണന്റെ സഹോദരൻ. ശ്രീരാമൻ വധിച്ചു].

ഖരപുഷ്പ—൧. ആട്ടനാറിവേള. പരുപരുപ്പുള്ള പൂവോടുകൂടിയതു എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം. നായ്വേള എന്നും കാണുന്നു. ൨. കരുത്ത കാട്ടുതുളസി.

ഖരപ്രിയം—പ്രാവ്.

ഖരബുസം—൧. കൎപ്പൂരതുളസി. ൨. വെത്തുമ്പ. ൩. വലിയ കടലാടി.

ഖരമഞ്ജരി—വലിയ കടലാടി. മൂൎച്ചയുള്ള പൂങ്കുലയോടുകൂടിയതു എന്നൎത്ഥം.

ഖരാ—൧. അത്യുഷ്ണം, വലിയ ചൂട്. ഇന്ദ്രിയത്തെ ത്രാസം ചെയ്യുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ൨. കഴുത. വലിയ വായുള്ളതു എന്നൎത്ഥം. ൩. ക, ച, ട, ത, പ, ഈ അക്ഷരങ്ങൾക്കു ഒരുമിച്ചുള്ള വ്യാകരണപ്രകാരമുള്ള പേർ. ൪. ദേവതാളി. ൫. വെൺകൊടിത്തൂവ. ൬. വെട്ടിക്കതിര. ൭. അഴകരൽ ൮. വെള്ളത്ത. ൯. കങ്കപ്പക്ഷി. ൧൦ കാക്ക. ൧൧ പ്രഭവാദി അറുപതു സംവത്സരങ്ങളിൽ ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ സംവത്സരം. ൧൨. ൨൨ എന്നുള്ള സംഖ്യ.

ഖരസ്കന്ദാ—മുരൾ.

ഖരാ—൧. ദേവതാളി. പരുപരുപ്പുള്ളതു എന്നൎത്ഥം. ൨. തെമ്മാതിരി പുല്ല്.

ഖരാംശു—സൂൎയ്യൻ.

ഖരാലികൻ—ക്ഷൌരകൻ.

ഖരാശ്വാ—മയിലോശിക, കഴുത ഭക്ഷിക്കുന്നതു, ഉഷ്ണത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതു ഇങ്ങിനെ അൎത്ഥം. ൨. കരിഞ്ജീരകം.

ഖരാഹ്വാ—൧. മയിലോശിക. ൨. കരിഞ്ജീരകം.

ഖരു—കുതിര.

ഖഞ്ജിക—രുചി, സ്വാദ്.

ഖഞ്ജു—ചൊറി, വേദനപ്പെടുത്തുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

ഖഞ്ജൂരം—വെള്ളി.

ഖൎജ്ജൂരം—൧. വെള്ളി. ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ൨. ഈന്തൽ. ൩. ഈന്ത (തൃണദ്രുമം).

[ഖൎജ്ജൂരം—കാട്ടീന്ത, ഖൎജ്ജൂരി—സാധാരണ ഈന്തപ്പഴമുണ്ടാകുന്ന ഈന്ത. ഈ അഭിപ്രായവും കാണുന്നു.]

ഖൎജ്ജൂരകം—തേൾ.

ഖൎജ്ജൂരി—ചിററീന്തൽ.

ഖൎപ്പടം—൧. കച്ചുമണ്ട്. ൨. കേണകം.

ഖൎപ്പരൻ—൧. കള്ളൻ. ൨. ചതിയൻ.

ഖൎപ്പരം—൧. തലയോട്. ൨. കട Umbrella.

ഖൎമ്മം—൧. പൌരുഷം. ൨. പട്ട്.

ഖൎവ്വ-വി. ചെറിയ, നീളം കുറഞ്ഞ, ഹ്രസ്വമായ, അപൂൎണ്ണമായ.

ഖൎവ്വടം—നാനൂറു കുടിയുള്ള നഗരി, ഗ്രാമ

വും നഗരവും ഇടകലർന്നതു്, ഗ്രാമശത മദ്ധ്യത്തിലുള്ള പ്രധാന ഗ്രാമം, ഉപഗ്രാമം, കണ്ടകാവൃതമായ ഗ്രാമം, പർവ്വത പ്രാന്തത്തിലുള്ള ഗ്രാമം, ചന്തനഗരം.

ഖർവ്വൻ-മുണ്ടൻ.

ഖർവ്വം-ആയിരംകോടി,(൧൦,൦൦൦,൦൦൦,൦൦൦) വ. കുറിയതു്. ന. കുബേരന്റെ നവനിധികളിൽ ഒന്നു്. ര. മുള്ളുചമന്തി.

ഖർവ്വരം-ക്ലാവ്.

ഖല-വി. പ്ര. നികൃഷ്ടമായുള്ള. വ. ക്രൂരമായുള്ള.

ഖലകം-ഉഴുല

ഖലകം-കളം.

ഖലകുലം-മുതിര.

ഖലതി-വി. കഷണ്ടിയുള്ള.

ഖലതി-കഷണ്ടി.

[രോമമൂലരന്ധ്രങ്ങളിലുള്ള പിത്തം വാതമൊന്നിച്ചു രോമങ്ങളെ പിഴുതുകളയും. ആ ദ്വാരങ്ങളിൽ രക്തത്തോടുകൂടിയ കഫം അടഞ്ഞുവീഴും. മുളക്കാൻ ഇടംകൊടുക്കയില്ല. ഇതാണു കഷണ്ടിക്കു കാരണം].

ഖലനാ-ആകാശവള്ളി.

ഖലിനി-പ്ര. കളങ്ങളുടെ കൂട്ടം. വ. ഖലന്മാരുടെ സമൂഹം. മറെറാരുപര്യായം-ഖല്യ.

ഖലൻ-പ്ര. ദുഷ്ടൻ, ക്രൂരൻ. വ. സൂചകൻ. ന. ഏഷണിക്കാരൻ. പഴുതുനോക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വ. ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ.

[ഖലിക്ക=ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക 'ഖല സഞ്ചലനെ' ഖലൻ=ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ]

ഖലപൂ-അടിച്ചുതളി മുതലായ പല വേലകളും ചെയ്യുന്നവൻ. പ്രദേശം ശുദ്ധമാക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ഖലമൂർത്തി-പ്ര മഹാരസങ്ങളിൽ ഒന്നു്, രസം. വ. പഴകിയ കള്ളൻ, ക്രൂരനായ കള്ളൻ.

ഖലം-പ്ര. കല്ക്കം. വ. കളം. ന. കളപ്പുര. ര. ഉമ്മത്തു്. ഇ. പച്ചിലമരം.

ഖലീകാരം-ദോഷം, അനർത്ഥം

ഖലീനം, ഖലിനം-പ്ര കടിഞാണിന്മേലുള്ള കടി. വ. കടിഞാണം.

ഖലിശം-ഒരു മത്സ്യം. [വെള്ളത്തിനു മീതെ പൊങ്ങിച്ചാടുന്ന ഒരുവക മീൻ].

മാംസം ശൂലത്തിനു നന്നു്. വാതം കോപിക്കും. മലം പിടിക്കും. അന്നപ മാംസമാണ്. ആമത്തെ കുറഞ്ഞൊന്നു പചിപ്പിക്കും.

ഖലു-അ. വിരോധം, വാക്യാലങ്കാരം, അനുസരണം, ജിജ്ഞാസ, അവധാരണം ഇത്യാദി അർത്ഥങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കുന്ന ഒരവ്യയപദം [പോൽ, ആകട്ടെ].

ഖലൂരിക-ആയുധാഭ്യാസശാല, കളരി.

ഖലേധാനു-കാള പശു മുതലായതിനെ കെട്ടുന്ന കെട്ടുകുററി. മറെറാരു പര്യായം-മേധി.

ഖല്യ-കളങ്ങളുടെ കൂട്ടം, ഖലന്മാരുടെ സമൂഹത്തിന്റെ പേർ. മറെറാരുപര്യായം-ഖലിനി.

ഖല്പം-പ്ര. അമ്മിക്കല്ല്. വ. മുതിര ന. ചെറിയ അമര. ര. കടല

ഖല്ലി-ഒരു വാതവ്യാധി.

'ഖല്ലീതുപാദജംഘോരുകരമൂലാവമോടനി

(മാധവനിദാനം)

[വായു പുറവടി, കണങ്കാൽ, തുട കരമൂലം ഇവയെ പിളർക്കുകയും വളച്ചൊടിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതത്രേ ലക്ഷണം.]

ഖല്ലം-പ്ര. തിരുവക്കല്ല്. വ. വേഴാമ്പൽ പക്ഷി.

ഖവല്ലരി-ആകാശവല്ലി

ഖല്ലിടം-കഷണ്ടിത്തല.

ഖവാരി-മഞ്ഞുവെള്ളം.

ഖവാഷ്പം-മഞ്ഞുവെള്ളം

ഖശാ-ദക്ഷന്റെ ഒരു പുത്രിയും കശ്യപന്റെ ഭാര്യയുമാണ്.

[യക്ഷന്മാരുടെയും മററും ജനനി, അതിനാൽ അവർക്കു ഖശാത്മജർ എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു.]

ഖഷ്പം-പു. കോപം. 2. ക്രൂരത

ഖസതിലം-കശകശ.

ഖസം-പു. ചിരങ്ങ്. 2. കശകശ.

ഖസ്ഖസം-കശകശ.

ഖസ്ഫടികം-പു. പളുങ്ക് 2. സൂര്യകാന്തം. 3. ചന്ദ്രകാന്തം.

ഖളേകപോതന്യായം-"നെല്ലുണക്കുന്ന കളമുററത്തു പ്രാവുകളെല്ലാം ഒന്നായി ഒരേസമയത്തുതന്നെ വന്നുചേരുന്നതുപ്രകാരം ഏകകാലത്തിൽ തന്നെ അനേകവസ്തുക്കൾ ഒരു വസ്തുവിൽ ചേരുന്നു എന്ന സംഗതികളിൽ ഈ ന്യായം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കദംബഗോളകന്യായപ്രകാരം അനേക വസ്തുക്കളിൽ ഒരു കാര്യം ഏകകാലത്തുണ്ടാവുകയാണ്. പ്രകൃതന്യായപ്രകാരം ഒരു വസ്തുവിനെ അനേക വസ്തുക്കൾ ഏകകാലത്തു ആശ്രയിക്കുകയാകുന്നു."

ഖറാവ് ആക്കുക-നശിപ്പിക്കുക. [അറബി ഭാഷ.]

ഖാ

ഖാ-നദി.

ഖാട-ശവക്കട്ടില്

ഖാടി-പു. ശവക്കട്ടിൽ. 2. മൂഢത

ഖാഡിക-ശവക്കട്ടിൽ.

ഖാണ്ഡം-ഇക്ഷുവികാരം, കേതുമാലം, ഭേദം, ശകലം, കല, ഉത്തര, ഹരി, കിരണം, ഭരതം, ഭേദം ഇതിനെ ഖാണ്ഡം എന്‍പറ്റു

ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥം-ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം.

പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ പാണ്ഡവന്മാരാണ് പാഞ്ചാലിയെ വരിച്ചതെന്ന് എല്ലാ രാജാക്കന്മാർക്കുമൊപ്പം ദുര്യോധനാദികളും മനസ്സിലാക്കി. അധികം താമസിയാതെ ഭീഷ്മർ, ദ്രോണർ, ദ്രുപദൻ എന്നിവരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം ധൃതരാഷ്ട്രർ പാണ്ഡവരെ വരുത്തി രാജ്യത്തിലെ അർദ്ധാംശം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കായി തരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് അവർക്കായി കൊടുത്തതു സസ്യശൂന്യമായ ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥമെന്ന ഈ കാടാണ്. കൃഷ്ണന്റെ പുരോഗാമിത്വത്തിൽ പാണ്ഡവർ ഈ സ്ഥലത്തു ചെന്നെത്തിയ ഉടനെ അവിടം മുഴുവൻ സ്വർഗ്ഗം എന്നപോലെ അലംകരിച്ചു. അവർ അവിടെ തങ്ങളുടെ നഗരം പണിതീർത്തു വാണു വരുന്നു. ഇന്ദ്രപത്തനംപോലെ ശോഭായമാനമായ ഈ ഖാണ്ഡവപ്രസ്ഥനഗരത്തിൽനിന്നു ശേഷം കൃഷ്ണൻ ദ്വാരകയ്ക്കു പോയി. ധർമ്മപുത്രർ ആ രാജ്യം സോദരന്മാരോടും മററും യഥാവിധം പരിപാലിച്ചു.

ഖാണ്ഡവം-പു. ഒരു വനം

[ഈ വനം കുരുക്ഷേത്രത്തിലാണ്. ഇന്ദ്രന്റെ സ്വന്തം- അർജ്ജുന കൃഷ്ണന്മാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി അഗ്നി ദഹിപ്പിച്ചു. ഇതു യമുനാ തീരത്തിലാണ്. ഖാണ്ഡവവനദഹനത്തിന് സഹായിച്ചവരായ കൃഷ്ണാർജ്ജുനന്മാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം അഗ്നി വരുണനോട് സോമന്റെ വകയായ ഗാണ്ഡീവം എന്ന വില്ലും, അക്ഷയങ്ങളായ ആവനാഴിയും, കപിധ്വജത്തോടുകൂടിയ രഥവും, ചക്രായുധവും വാങ്ങി. രഥം വിശേഷവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ചതാണ് ചക്രം കൃഷ്ണനും മററുള്ളും

ആതിഥ്യം സ്വീകരിച്ചു. ഇതുകൂടാതെ അഗ്നി ഭുജിക്കുന്ന ഒരു യജ്ഞവും കൊടുത്തു. ഇങ്ങനെ കൈവരമേകി.]

വ. മധുരയപ്പം, മധുരപ്പലഹാരം.

ഖാണ്ഡികൻ-പലഹാരം വില്ക്കുന്നവൻ.

ഖാത-വി. പ്ര. കുഴിച്ചിട്ടുള്ള. വ. കുഴിച്ചിട്ടിട്ടുള്ള.

ഖാതകൻ-പ്ര. കുഴികുഴിക്കുന്നവൻ. വ. കടമ്പെട്ടവൻ.

ഖാതകം-കിഴങ്ങ്.

ഖാതഭ്രൂവ്-കിഴങ്ങ്.

ഖാതം-പ്ര. കൊക്കരണി, സമചതുരശ്രമായ കുളം, കുഴിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ട കുളം. കുഴിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു് എന്നു അർത്ഥം. വ. വെട്ടു്.

ഖാത്രം-മൺവെട്ടി.

ഖാദകൻ-പ്ര. ഭക്ഷിക്കുന്നവൻ. വ. വായ്പവാങ്ങിക്കുന്നവൻ.

ഖാദനം-ഭക്ഷണം, തീററി.

ഖാദി-ഭക്ഷിക്കുന്നവൻ.

ഖാദിക്കുക-പ്ര. ഭക്ഷിക്കുക. വ. കടിച്ചുതിന്നുക.

ഖാദിതം-ഭക്ഷിക്കപ്പെട്ട അന്നം മുതലായതു്.

ഖാദിത-വി. പ്ര. ഭക്ഷിക്കപ്പെട്ട. വ. കടിക്കപ്പെട്ട.

ഖാദുക-വി. ഉപദ്രവകരമായ, ദോഷകരമായ, ദോഷോദ്ദേശ്യമുള്ള. [സ്ത്രീ-ഖാദുകി.]

ഖാദ്യ-വി. പ്ര. ഭക്ഷിപ്പാൻ യോഗ്യമായ. വ. കടിക്കത്തക്ക, കടിച്ചുതിന്നാവുന്നതു്.

ഖാദ്യം-കടിച്ചുതിന്നാവുന്നതു്.

ഖാന-സ്ഥലം, വാസസ്ഥലം. [ഹിന്ദുസ്ഥാനിശബ്ദം.]

ഖാനി-രത്നാദികൾ വിളയുന്ന സ്ഥലം. [ഖനി നോക്കുക.]

ഖാനികം-ചുവർപ്പഴുതു്.

ഖാനിലൻ-തുരന്നു മോഷ്ടിക്കുന്നവൻ.

ഖാനോദകം-തെങ്ങുവൃക്ഷം.

ഖാപഗാ-ഗംഗാനദി.

ഖാരി-പതിനാറു ദ്രോണം, ഉമ്മിൽ വളരെ സ്ഥലമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

[രണ്ടു ഇടങ്ങഴി കൊള്ളുന്ന താപ്പ്, ൻറു ഇടങ്ങഴി, ഇങ്ങിനെയും കാണുന്നു.]

ഖാരീകം, ഖാരീവാപം- പതിനാറു ദ്രോണം വിതയ്ക്കുന്ന നിലം.

ഖാർവ്വാടൻ-കഷണ്ടിത്തലയൻ.

'ഖാർവ്വാടോദിവസേശ്വരസ്യകിരണൈഃ'
(ഭർത്തൃഹരി)

ഖി

ഖിഖി-കുറുക്കൻ, പെരുങ്കുറുക്കൻ.

ഖിഖിരൻ, ഖിംഖിര(ൻ)ം-കുറുക്കൻ, പെരുങ്കുറുക്കൻ.

ഖിദിരൻ-പ്ര. സന്യാസി. വ. ദരിദ്രൻ. ന. സ്വത്തുനാശം വന്നവൻ.

ഖിദ്ര-വി. പ്ര. ദാരിദ്ര്യമുള്ള. വ. രോഗമുള്ള.

ഖിദ്രം-പ്ര. ദാരിദ്ര്യം. വ. രോഗം.

ഖിന്ന-വി. പ്ര. സങ്കടമുള്ള. വ. തളർച്ചയുള്ള

ഖിന്നത-പ്ര. സങ്കടം. വ. ക്ഷീണം. ന. തളർച്ച.

ഖിരഖില്ലം-മയിൽ.

ഖില-വി. തരിശായുള്ള, വന്ധ്യമായുള്ള, ശൂന്യമായുള്ള.

ഖിലധാതുക്കൾ-(വ്യാകരണത്തിൽ) ഭാഷയിൽ കാണപ്പെടുന്ന രൂപവികലങ്ങളായ ധാതുക്കൾ. ഉ-ം, ഉൾ, എൻ, ഇൽ, അൽ, മൽ ഇത്യാദി.

ഖിലഭൂമി-കൃഷിചെയ്യിട്ടില്ലാത്ത ഭൂമി.

ഖിലം-കരി മുതലായതുകൊണ്ടു ഒരിക്കലും ഉഴുതാത്ത ഭൂമി.

—:o:—

ഖു

ഖുരകം-മയിലെള്ള്.

ഖുരണസ-വി. പതിമൂക്കുള്ള, കുളമ്പുമൂക്കുള്ള.

ഖുരണസൻ-കുളമ്പുമൂക്കൻ.

ഖുരണസ്സ്-പതിമൂക്കുള്ളവൻ. കുളമ്പുപോലെയുള്ള മൂക്കോടുകൂടിയവൻ.

ഖുരപ്രം-ബാണവിശേഷം.

'ശരാനനക്ഷിപ്തഖുരപ്രഖണ്ഡിതഃ'
(ഹരിവിലാസം)

ഖുരം-പു. ക്ഷൌരക്കത്തി. വ. നാല്ക്കാലികളുടെ കുളമ്പ്. ഭൂമിയെ ഛേദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ന. ഒരു മരുന്ന്, നാങ്ങണം. ഭൂമിയെ പിളക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ര. പുഖിച്ചുവടി (?).

ഖുരളി-കളരി.

'പുരമീജനപദഖുരളീഷുവികളി-
ച്ചുതളംശിവൻ' (?)
(വാല്മീകിരാമായണം)

ഖുരാളകം-ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള അസ്ത്രം.

ഖുല്ലകൻ-നീചൻ.

ഖേ

ഖേഗമനം-നഞ്ഞ്.

ഖേചര-വി. ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

ഖേചരം-പു. പക്ഷി. വ. മേഘം. ന. കതിര. ര. രസം.

ഖേട(ക)ം-വി. നികൃഷ്ടമായ, മത്സ്യാചാരകേളികളുകൊണ്ടു (?) നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. പു. പരിച. വ. ഉപഗ്രാമം. ന. കഫം.

ഖേടകാ-ബലരാമന്റെ ഗദ.

ഖേടൻ-നിന്ദ്യൻ.

ഖേദ(ന)ം-പു. ദുഃഖം, സങ്കടം.

'അലം വൃഥാ ഖേദനമോദനേഭ്യാം'
(ഭർതൃഹരി)

വ. തളർച്ച (?).

ഖേദിക്കുക-ദുഃഖിക്കുക.

ഖേയം-കിടങ്ങ്. കുഴിച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു എന്നർത്ഥം.

ഖേല-പു. ക്രീഡ, ഒരുവിഷയത്തിൽ തന്നെ സ്ഥിരമായി നില്ക്കാത്തതു എന്നർത്ഥം. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ പരസ്പരം പ്രേമാധികതകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന പരിഹാസം എന്നും അർത്ഥം കാണുന്നു. വ. പന്തുകളി മുതലായ കളി. ന. ബാലക്രീഡ. അവിടവിടെ പായുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ഖേലനം-കളി, ഉല്ലാസം.

ഖേലി-പാട്ട്.

ഖേസരം-വെട്ടിക്കുതിര, കോവർകഴുത.

—:0:—

ഖോ

ഖോഡ-വി. ഒററക്കാൽ മുടന്തുള്ള.

ഖോരൻ-ഒററക്കാൽ മുടന്തൻ.

ഖോലകം-പു. കരിച്ചട്ടി (?). വ. ചെപ്പാവ് (?).

ഖോലൻ-ഒററക്കാൽ മുടന്തൻ.

ഖോലി-അമ്പറ (?).

—:0:—

ഖ്യാ

ഖ്യാതഗർഹണ-വി. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട, പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട നിന്ദയോടുകൂടിയ, സഭയിൽ നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. [മൂന്നാമത്തെ പര്യായം-അമരസിംഹൻ (?).]

ഖ്യാത-വി. കീർത്തിയുള്ള, യശസ്സുള്ള, പ്രസിദ്ധിയുള്ള.

ഖ്യാതി-കീർത്തി, യശസ്സ്, പ്രസിദ്ധി. നന്നായി പറയുക എന്നർത്ഥം.

ഖ്യാതിമത്ത്-വി കീൎത്തിയുള്ള. [മൻ, മതി, മത്.]

ഖ്യാപനം-ന. പരസ്യം, അറിയിപ്പ്. വ. രഹസ്യത്തെ വെളിയിലാക്കുക ന. ഏറ്റുപറക. ൪. കീൎത്തിയുണ്ടാക്കുക

—:o:—

ഗ

ഗ-വ്യഞ്ജനങ്ങളിൽ മൂന്നാം അക്ഷരം.

ഗഃ-പു. ഗണേശൻ. വ. ഗന്ധൎവ്വൻ.

ഗഗന(പുഷ്പം)കുസുമം-ആകാശപുഷ്പം. വാസ്തവമല്ലാത്ത വസ്തു. കഴിയാത്ത കാൎയ്യം എന്നു താൽപൎയ്യം.

ഗഗനചര-വി. ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

ഗഗനചരം-പു. പക്ഷി. വ. മേഘം. ന. മുത്തങ്ങ.

ഗഗനചാരി-വി. ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

ഗഗനചാരി-പു. പക്ഷി. വ. മേഘം. ന. മുത്തങ്ങ.

ഗഗനതലം-ആകാശം.

ഗഗനധ്വജൻ-സൂൎയ്യൻ.

ഗഗനധ്വജം-ന മേഘം. വ. മുത്തങ്ങ. ന. എരിക്ക്.

ഗഗനം-ന ആകാശം, ദേവന്മാർ ഗമിക്കുന്ന വഴി, പക്ഷികൾ ഗമിക്കുന്ന വഴി. വ. അഭ്രകം.

ഗഗനസിന്ധു-ഗംഗാ.

ഗഗനേചരൻ-രാക്ഷസൻ.

ഗംഗാ-ന, നദി. വ. ഗംഗാദേവി. ഹരിപദത്തിൽ നിന്നോ ഹരശിരസ്സിൽ നിന്നോ ഭൂമിയെ പ്രാപിച്ചത്. മറു പൎയ്യായങ്ങൾ-വിഷ്ണുപദി, ജഹ്നുതനയ, സുരനിമ്നഗ, ഭാഗീരഥി, ത്രിപഥഗ, ത്രിസ്രോതസ്സ്, ഭീഷ്മസൂ

[ഗംഗയുടെ പുറപ്പാട വിഷ്ണുവിന്റെ പെരുവിരലിൽ നിന്നാണ്. സൂൎയ്യവംശത്തിലെ ൩൭-മത്തെ രാജാവായ സഗരൻ പണ്ട് അശ്വമേധം ചെയ്യുന്നതായി വസിഷ്ഠാദികളോട് ആലോചിച്ച് ആരംഭിച്ചപ്പോൾ ദേവേന്ദ്രൻ അശ്വത്തെ മോഷ്ടിച്ച് പാതാളത്തിൽ തപസ്സു ചെയ്യുന്ന കപില വാസുദേവന്റെ പിറകെ കെട്ടിയിട്ടു. അതിനെ ഭൂമിയിലെങ്ങും കാണാഞ്ഞു തിരവാനായി സഗരന്റെ ൬൦൦൦൦ പുത്രന്മാർ പിതാവിന്റെ ആജ്ഞയോടുകൂടി ഭൂമിയെ പാതാളത്തോളം വെട്ടികഴിച്ചു കപിലമഹൎഷിയുടെ പിറകെ കെട്ടിയിരുന്ന കുതിരയെ കണ്ടുപിടിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ദ്രോഹിച്ചു. അനന്തരം അവരെ ഒന്നൊഴിയാതെ അദ്ദേഹം ഭസ്മമാക്കി. സമുദ്രം മുമ്പിൽ ഒരു തോട്ടപോലെയിരുന്നതിൽ വെട്ടികഴിച്ച സ്ഥലം മുഴുവനും ചേൎന്നുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം വലുതായി ഭവിച്ചു. സഗരപുത്രന്മാർ വൎദ്ധിപ്പിച്ചതു നിമിത്തം 'സാഗരം' എന്നു സമുദ്രത്തിനു പേരുണ്ടായി. പിന്നീട് ഈ വംശത്തിലെ ൪൪ ാമത്തെ രാജാവായ ഭഗീരഥൻ തന്റെ പൂൎവ്വന്മാരായ സഗരന്മാൎക്കു സൽഗതിക്കുവേണ്ടി ഗംഗയെ പാതാളത്തോളം കൊണ്ടുവരുന്നതിനു ബ്രഹ്മാവിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു തപസ്സുചെയ്തു. ഗംഗയെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനു വരംവാങ്ങി. ഗംഗയുടെ പതനം ഭൂമി സഹിക്കുന്നതല്ലാത്തതിനാൽ അനന്തരം ഭഗീരഥൻ തപസ്സുകൊണ്ടു പരമേശ്വരനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു. ഗംഗ ഭൂമിയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ അതിന്റെ ഊക്കു ഭൂമിക്കു ദുസ്സഹമായിരുന്നതുനിമിത്തം ഭഗീരഥന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം പരമേശ്വരൻ അതിനെ തലയിൽ താങ്ങി. ഇതുമൂലം ഗം

ധരൻ എന്ന പേരിന കാരണം ശിവ ൻെറ ജടയിൽനിന്ന ഗംഗ സപ്തസിന്ധുക്കളായി ഒഴുകി. പോരുന്ന വഴിക്കു ജഹ്നുമഹൎഷിയുടെ യാഗശാലയെ നശിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം കോപിച്ചു ഗംഗയെ ആചമിച്ചു. പിന്നീടു ദേവകളുടെ പ്രാൎത്ഥനമൂലം ചെവികളിൽകൂടി ഗംഗയെ പുറത്താക്കി. ഇപ്രകാരം ജഹ്നുമഹൎഷിയിൽനിന്നുണ്ടായതുനിമിത്തം ഗംഗയ്ക്കു 'ജാഹ്നവി' എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു. ഭഗീരഥൻ ഇത്രയും ക്കെ പണിപ്പെട്ടു കൊണ്ടുചെന്നു ൬൦൦൦൦ പിതൃക്കളെയും ശുദ്ധാ വരുത്തി. ഗംഗാജലത്താൽ ഉദകക്രിയ ചെയ്യുന്നതിലെ സ്വൎഗ്ഗം കിട്ടു എന്ന ഗരുഡൻെറ ഉപദേശത്തെ കൈക്കൊണ്ടു തൻെറ മുത്തപ്പപ്പന സാധിപ്പാൻ കഴിയാത്ത തപസ്സ ചെയ്തു ഭഗീരഥൻ ഗംഗയെ ഭൂമിയിൽ കൊണ്ടുവരുക നിമിത്തം ഗംഗയ്ക്കു 'ഭാഗീരഥി' എന്ന പേരുണ്ടായി. ആദ്യം ശ്രീപരമേശ്വരൻെറ ശിരസ്സിലും പിന്നീടു അവിടെനിന്ന ഭൂമിയിലും അവിടെനിന്ന പാതാളത്തിലും ഇപ്രകാരം മൂന്ന മാൎഗ്ഗം ഗമിക്കയാൽ 'ത്രിപഥഗാ' എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു. (ത്രി=മൂന്ന. പഥം =വഴി ഗ=ഗമിക്ക) ഗംഗ ഹിമവാൻെറയും മേനയുടെയും പുത്രിയും ഉമയുടെ സഹോദരിയുമാകുന്നു [ബ്രഹ്മാവിൻെറ ശാപം ഹേതുവായിട്ടു ലോകത്തിൽ ശന്തനുവിൻെറ ഭാൎയ്യയായിത്തീൎന്നു ഭീഷ്മർ മുതലായി എട്ടുപേരെ പ്രസവിച്ചു. ഇങ്ങിനെയും ഗംഗയെക്കുറിച്ചു] കാണുന്നു. ഖാപഗാ, ഹരശേഖര, ദേവഭൂമി, ഗാന്ധിനി, ഭദ്രസോമ, കിരാതി ഇവയും ഗംഗയുടെ പേർതന്നെ.

ഗംഗാജൻ, ഗംഗാപുത്രൻ-പു. ഭീഷ്മർ ഉ. കാൎത്തികേയൻ.

ഗാംഗേയം-ഒരു മത്സ്യം.

ഗാംഗേയൻ-ഭീഷ്മർ. (എട്ടാമത്തെ വസുവിൻെറ അംശം).

ഗംഗാദ്വാരം-ഹരിദ്വാരമെന്ന സ്ഥലം.

ഗംഗാധരൻ-ശിവൻ. ഗംഗയെ ധരിക്കുന്നവനെന്നൎത്ഥം.

ഗംഗാധരാ-കടൽ.

ഗംഗാലഹരി- ജഗന്നാഥപണ്ഡിതൻെറ ഒരു കാവ്യം.

ഗംഗുകാ-തിന.

ഗംഗോലം-ഗോമേദകം.

ഗജകണാ-അത്തിത്തിപ്പലി.

ഗജത-ആനക്കൂട്ടം.

ഗജദന്തഫലാ-ആനക്കൊമ്പൻവെള്ളരി.

ഗജദന്തം-ആനക്കൊമ്പു.

ഗജദിട്ട് -ഏഴിലംപാല.

ഗജൻ-ഒരു രാക്ഷസൻ. ശിവനാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു.

ഗജപിപ്പലി-അത്തിത്തിപ്പലി.

ഗജപുടം-ലോഹാദികളെ ഭസ്മമാക്കുന്നതിൻെറ ഒരു അഗ്നിപ്രയോഗം.

ഗജബന്ധനി-സ്ത്രീ. വാരിക്കുഴി, ഉ. ആനപ്പന്തി.

[വാരിക്കുഴി എന്നതു ആനയെ പിടിച്ചു ചാടിച്ചു പിടിക്കാനായി കാട്ടാനകൾ സഞ്ചരിക്കുന്ന കാട്ടിൽ കുഴിച്ചുണ്ടാക്കുന്നതാണ്].

ഗജഭക്ഷ്യ, ഗജഭക്ഷണി-ഇലഞ്ഞിവൃക്ഷം. ആനകളുടെ ഭക്ഷണസാധനം എന്നൎത്ഥം.

ഗജഭക്ഷ-കരിമ്പന.

ഗജം-പു. ആന. മദിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ഉ. മദേവ്. (ധാ. ഗജ് =മദിക്കുക =മദ ഗജം)

ഗജാരാതി-സിംഹം.

ഗജമുഖൻ ഗണപതി.

ഗജമുഖാനുജൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

ഗജവല്ലഭാ-പു. ഇരുമ്പൽ, ഉ. കാട്ടുവാഴ.

ഗജസ്ഥാനം-ഉപായാംശമില്ലാത്ത പ്രവൃത്തി. (ആനകൾ കുളിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ മണ്ണും ചളിയും കോരി ദേഹത്തിൽ പൂശുക പതിവാണല്ലോ അതുപോലെ).

ഗജാനനൻ (ദന്തൻ, മുഖൻ, വദനൻ) – ഗണപതി. ആനമുഖനെന്നർത്ഥം.

ഗജാരി-ശിവൻ.

ഗജാശനം-൧. താമരക്കിഴങ്ങ്. ൨. അരയാൽ.

ഗജാഹ്വാ-അത്തിത്തിപ്പലി.

ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം-ഇന്ദ്രദ്യുമ്നന്റെ മോക്ഷം. (ഇന്ദ്രദ്യുമ്നൻ എന്നതു നോക്കുക).

ഗജേഷ്ടാ-൧. മുതക്ക്. ൨. വാഴ.

ഗഞ്ജ-൧. മദ്യംവില്ക്കുന്ന സ്ഥലം, കള്ളഷാപ്പ്. കൂകി വിളിക്കുന്നേടം എന്നർത്ഥം. ൨. രത്നങ്ങൾ വെട്ടിയെടുക്കുന്ന സ്ഥലം. ൩. തൊട്ടി. ൪. പാനപാത്രം. ൫. കഞ്ചാവ്.

ഗഞ്ജന-വി. ൧ പരിഹസിക്കുന്ന. ൨. അധികരിക്കുന്ന. ൩. തോല്പിക്കുന്ന. ൪. ജയിക്കുന്ന.

ഗഞ്ജിക-മദ്യം വില്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

ഗഡകം-൧. കട്ടിമത്സ്യം. ജലത്തിൽ നനാഞ്ഞു ഇഴഞ്ഞു നടക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. പരൽ.

ഗഡം-൧. തടവ്. ൨. മറവ്. ൩. കട്ടിമത്സ്യം. ൪. പരൽ. ൫. മേതപ്പ്.

ഗഡികാരം, ഗഡിയാരം, ഗഡിഘാരം, ഗഡിയാൾ-വാച്ച്, മണി, സമയം അറിയാൻ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള ഒരു യന്ത്രം.

ഗഡു-൧. പിൻപുറത്തുള്ള മുഴ, കൂന്. ൨. തവണ, പ്രാവശ്യം.

ഗഡു-വി. കൂനുള്ള.

ഗഡുക-൧. കടം. ൨. മോതിരം.

ഗഡു, ഗഡുവ്, ഗട്ടു-തവണ, പണമോ ധാന്യമോ കൊടുപ്പിക്കേണ്ട മുറ, കണിശം

ഗഡുകം-൧ കട്ടിമത്സ്യം ൨. പരൽ.

ഗഡുര-വി. കൂനുള്ള.

ഗഡുരൻ-കൂനൻ.

ഗഡുല-വി. കൂനുള്ള.

ഗഡുലൻ, ഗഡു-കൂനൻ.

ഗഡൂചി-ചിററമൃത്.

ഗണകൻ-൧. ജ്യോതിഷക്കാരൻ, പ്രശ്നവാദി. ഗണിക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം. ൨. കണക്കെഴുത്തുകാരൻ.

‘മാരിപെയ്യുമെന്നു ഗീരിവണ്ണമര-
ചെയ്കയാൽ ഗണകനേകൻ....’
(അന്യാപദേശശതകം)

ഗണചതുഷ്ടയം-നെല്ലിക്ക, കടുക്ക, തിപ്പലി, കൊട്ടവേലി ഇവ നാലും.

ഗണച്ഛന്ദ-സങ്കോചമില്ലാത്ത, സ്വൈരമായുള്ള.

ഗണദേവതകൾ-ദേവകളിൽ ഓരോ കൂട്ടം, ആദിത്യാദി ഒമ്പതു വർഗ്ഗക്കാർ. ഒന്നിച്ചു സഞ്ചരിക്കുന്ന ദേവന്മാർ എന്നർത്ഥം.

[൧. ആദിത്യന്മാർ-൧൨. ൨. വിശ്വദേവന്മാർ-൧൦ ൩. വസുക്കൾ ൮ ൪. തുഷിതന്മാർ-൩൬ ൫. ആഭാസ്വരന്മാർ-൬൪ ൬. അനിലന്മാർ-൪൯. ൭. മഹാരാജികന്മാർ-൨൨൦. ൮. സാദ്ധ്യന്മാർ-൧൨. ൯. രുദ്രന്മാർ-൧൧]

ഗണനം, ഗണന ൧. കണക്ക്. ൨ എണ്ണുക ൩. ഗണിക്ക.

ഗണനയന്ത്രം-മണിബന്ധം, മണിച്ചട്ടം (കുട്ടികൾ കണക്കു പഠിപ്പാനുള്ളത്).

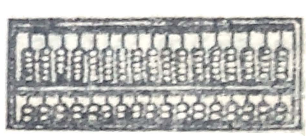

ഗണനീയ-വി. എണ്ണപ്പെടത്തക്ക, കണക്കാക്കപ്പെടുവാൻ [illegible].

ഗണപതി-വിഘ്നേശ്വരൻ, ഗണനാഥൻ [ശിവന്റെ പുത്രൻ]. പര്യായങ്ങൾ-

വിനായകൻ, വിഘ്നരാജൻ, ദ്വൈമാതുരൻ, ഗണാധിപൻ, ഏകദന്തൻ, ഹേരംബൻ, ലംബോദരൻ, ഗജാനനൻ.

[ശിവന്റെ ദാസന്മാരായ ഗണങ്ങളുടെ പ്രധാനിയാണ്. ഗണപതിയുടെ ജനനി പാർവ്വതിയാണ്. വിഘ്നങ്ങളെ തീർക്കുന്നതിനാൽ വിഘ്നേശ്വരൻ എന്നു പേരുണ്ടായി. എലിയാണ് വാഹനം. അതുകൊണ്ട് ആഖുരഥൻ എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു. ഗണപതിയുടെ ശരീരം മഞ്ഞനിറവും കുറിയതുമാണ്. വലിയ വയറുണ്ട്. ആനത്തലയും ഒററക്കൊമ്പും ശംഖും ചക്രവും ഗദയും നാലു കൈയും (ഒരോന്നിലും ആമ്പൽ പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്) ഉണ്ട്. പാർവ്വതിയും പരമേശ്വരനും പിടിയും കൊമ്പനുമായി കാട്ടിൽ സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ പുത്രനാണ് ഗണപതി. ഒരിക്കൽ ശിവനെ കാണുന്നതിനു പരശുരാമൻ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു. അദ്ദേഹം ഉറക്കമാകയാൽ ഗണപതി പരശുരാമനെ അകത്തുവിട്ടില്ല. അവർ തമ്മിൽ കലശൽ കൂടി. ഗണപതി പരശുരാമനെ ചുരുട്ടി എടുത്തെറിഞ്ഞു. ബോധം വന്നപ്പോൾ പരശുരാമൻ പരശു എടുത്ത് ഗണപതിയെ എറിഞ്ഞു. പരശു ശിവൻ കൊടുത്ത ആയുധമാണല്ലോ. അതു ഗണപതിയുടെ ഒററക്കൊമ്പിനെ ഒടിച്ചു. 'ഏകദന്തൻ' 'ഏകദംഷ്ട്രൻ' എന്നപേരിനു കാരണം ഇതാണ്. ഗണപതിക്കു ആനത്തല വരുവാൻ പല കാരണങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്. ൧. പാർവ്വതി ശനിയെ വിളിച്ചു പുത്രനെ കാണിക്കയാൽ ശനിയുടെ നോട്ടംകൊണ്ടു തല ദഹിച്ചു. അതിനു പകരം ആനത്തല വെച്ചു. ൨. ഒരിക്കൽ ശിവൻ ആദിത്യനെ കൊന്നിട്ടു ജീവിപ്പിച്ചു. ഉടൻ ശിവന്റെ മകന്റെയും തല പോകട്ടെ എന്നു കശ്യപൻ ശപിച്ചു. തല പോയപ്പോൾ ഇന്ദ്രന്റെ ആനത്തല എടുത്തു പകരം വെച്ചു. ൩. പാർവ്വതി ഒരിക്കൽ കുളിക്കാൻ പോയപ്പോൾ ശിവൻ വന്ന് അകത്തു കടക്കാൻ ഭാവിച്ചു. ഗണപതി തടുത്തു. ഉടൻ ശിവൻ ഗണപതിയുടെ തലയെ വെട്ടി പകരം ഒരാനത്തല വെച്ചു. ഇങ്ങിനെ പലവിധം പറയുന്നു].

ഗണപതിക്കു കുറിക്ക-ആരംഭിക്കുക. (ശൈലി).

ഗണപീഠകം-മാറിടം.

ഗണം-൧. കൂട്ടം. ൨. ശിവന്റെ അനുചരന്മാരായ ഭൂതങ്ങൾ. ഗണപതിയുടെ കീഴിലുള്ള ഒരുകൂട്ടം ദേവകൾ. ൩. ജാതി. ൪. സേനാവിഭാഗം. കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. [അക്ഷൗഹിണി എന്നതു നോക്കുക.]

[ഗണം-൨൭ രഥം, ൨൭ ആന, ൮൧ കുതിര, ൧൩൫ കാലാൾ ഇത്രയും കൂടിയ സൈന്യം.]

൫. ചടവിക്കാച്ചോലം. (കരിങ്കച്ചോലം എന്നു തമിഴിൽ). ൬ വൃത്തശാസ്ത്രപ്രകാരം ൩ അക്ഷരം കൂടിയതു്. ൭ നാലുമാത്ര കൂടിയതു്.

'ത്രിഗുർമ്മാദിഗോ ഭാദിലോ യോ
മധ്യലസ്സോന്തഗോന്തലഃ
ജോമധ്യഗുഃ ഖാദുഖഗു
സ്ത്രീലഃ ന്നോ ഗണാഷ്ടകം
ക്ഷുരംഭോ ഗന്ത്യലഘ്വാദ്യ
സ്വാന്തഃഥാമഗണാന്തഃ
ശ്രീവൃത്തിമിത്യാന്ത്രാം
മദീത്ത്യാത്ഥ്യർത്ഥഃ ക്രമാൽ'

	ഗണം	ലക്ഷണം	ഉദാഹരണം	ദേവത	ഫലം
മ.	മഗണം	മൂന്നുഗുരു	മല്ലാക്ഷീം	ക്ഷ്മാ	ശ്രീ
യ.	യഗണം	ആദിലഘു	യശോദാം	അംബു	വൃദ്ധി
ര.	രഗണം	മദ്ധ്യലഘു	രാഗിണീ	അഗ്നി	മൃതി
സ.	സഗണം	അന്തഗുരു	സരസാം	അനിലൻ	യാത്ര
ത.	തഗണം	അന്തലഘു	താമൈവ	ഖം	ഠം
ജ.	ജഗണം	മദ്ധ്യഗുരു	ജഘനേ	അർക്കൻ	രുക്
ഭ.	ഭഗണം	ആദിഗുരു	ഭാവയ	ഇന്ദു	കീർത്തി
ന.	നഗണം	മൂന്നുലഘു	നൃവര	സ്വർന്നാഥൻ	ആയുസ്സ്

ക്ഷ്മാ = ഭൂമി. അംബു = വെള്ളം. അഗ്നി = വഹ്നി. അനിലൻ = വായു ഖം = ആകാശം. അർക്കൻ = സൂര്യൻ. ഇന്ദു = ചന്ദ്രൻ. ഠം = ശൂന്യം. രുക് = രോഗം.

ഗണരാത്രം-രാത്രിസമൂഹം രാത്രികളുടെ കൂട്ടം, അനേകം രാത്രികൾ എന്നർത്ഥം.

ഗണരൂപ(ക)ം-പു. ഒരു പൂച്ചെടി, എരിക്ക്. അനേകം സ്വരൂപമുള്ളതെന്നർത്ഥം. വ. മന്ദാരം.

ഗണഹാസ(ക)ം-കാട്ടുകച്ചോലം. (തമിഴിൽ-കരിങ്കച്ചോലം.) ആൾക്കൂട്ടത്തെ ചിരിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗണാചലം-കൈലാസപർവ്വതം, ഗണപർവ്വതം.

ഗണാധിപൻ-ഗണപതി. ഭൂതഗണങ്ങളുടെ നാഥനെന്നർത്ഥം.

ഗണിക-പു. വേശ്യാസ്ത്രീ. പണക്കാരെ എണ്ണി കണക്കാക്കുന്നവൾ, ഇഷ്ടം പോലെ ആശ്രയിക്കുന്നവൾ എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം.

[ഗണികകളുടെ സമൂഹത്തിനു 'ഗാണിക്യം' എന്നു പേർ.]

വ. ഒരു പൂച്ചെടി. വേശ്യയെപ്പോലെ ജനങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ന. പിടിയാന.

ഗണികാരിക-മുഞ്ഞവൃക്ഷം. വേശ്യയെപ്പോലെ മോഹിപ്പിക്കുന്നതു്. ഉത്തമമായ ഔഷധമാകയാൽ കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗണിക്കുക-പു. എണ്ണുക, കണക്കുകൂട്ടുക. വ. സാരമായി കരുതുക, മാനിക്കുക, വകവെക്കുക.

ഗണിത-വി. പു. എണ്ണപ്പെട്ട. വ. മാനിക്കപ്പെട്ട. ന. അറിയപ്പെട്ട

ഗണിതം-പു. ജ്യോതിഷം. വ. കണക്കാക്കപ്പെട്ടതു്. ന. നാലുമാത്ര.

'മാത്രനാലതിന്നൊരു ഗണിതമെന്നുണ്ടല്ലോ'
(ഭാഗവതം)

ഗണിതശാസ്ത്രം-ജ്യോതിഷം.

ഗണിതസാരം-ഒരു ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥം.

ഗണേയ-വി. കണക്കാക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയുന്ന.

ഗണേരു-പു. ചെറുകൊന്ന. വ. പിടിയാന.

ഗണേരുക-വേശ്യാസ്ത്രീയുടെ തോഴി.

ഗണേശകുസുമം-ചുവന്ന അരളി.

ഗണേശഗീതം- ഭഗവൽഗീതയിൽ കൃഷ്ണന്റെ പേരിനു പകരം ഗണപതിയുടെ പേർ ചേർത്തു ഗണപത്യന്മാർ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകം.

ഗണേശൻ-ഗണപതി.

ഗണേശഭൂഷണം-സിന്ദൂരം.

ഗണേശ്വരം-സിംഹം.

ഗന്ധകം-പു. വാൾപ്പുലി. വ. കസ്തൂരിമൃഗം. ന. പരൽ, ര്. നീലവിരുക്ക്.

ഗണ്ഡകാരിലി, **ഗണ്ഡകാളി**-മുഞ്ഞററി. കയ്യുകളിൽകറപ്പുള്ളതെന്നത്ഥം.

[കറിച്ചുണ്ട, വാളച്ചുണ്ടി, പഴച്ചുണ്ട ഇങ്ങനെയും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.]

ഗണ്ഡകാശില-സംഭഗ്രാമം.

ഗണ്ഡകി-പ്ര. കരിയ്യ്. വ. ഒരു നദി.

ഗണ്ഡദാസൻ-അഗ്നിമിത്രന്റെ മഹിഷിയായ ധാരിണിദേവിയുടെ നടൻ.

ഗണ്ഡം-പ്ര. കവിൾത്തടം. മുഖത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമെന്നത്ഥം. മറെറാരു പയ്യായം-കപോലം.

[കണ്ണിനോടു വളരെ സമീപിച്ച ഭാഗം ഗണ്ഡവും, അതിനു താഴെ കപോലവുമാണെന്നാണ് ചിലരുടെ അഭിപ്രായം.]

വ. ആനയുടെ കവിൾത്തടം.

ഗണ്ഡമാല-കവിൾവാപ്പ് എന്ന ദീനം.

[മേദസ്സും കഫവും കൂടി തൊറപ്പഴം, ലന്തക്കുരു, നെല്ലിക്ക ഇവയെപ്പോലെ കക്ഷം, കവിൾ, പിൻകഴുത്ത്, കഴുത്ത്, ഒടികൾ ഇവയിൽ വളരെ മുഴകൾ ഉണ്ടാക്കും. കാലക്രമേണ പഴുക്കും. അതത്രെ ഗണ്ഡമാല. മാലപോലെ മുഴകൾ ഉണ്ടാകനിമിത്തം ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു.]

ഗണ്ഡമാലിക-മുഞ്ഞററി.

ഗണ്ഡശൈലം-ഒരു ഉരുളൻപാറ. പർവ്വതങ്ങളിൽ നിന്നു പിരണ്ടു വീണ വലിയ പാറക്കല്ല്. ഗണ്ഡതുല്യമായ ശൈലഖണ്ഡം എന്നത്ഥം

ഗണ്ഡാന്തം, ഗണ്ഡാന്ത-ഋക്ഷങ്ങൾക്ക് മാപചക്ഷിക്കുന്ന ഒരു സമയം, ആപൽക്കരമായ സന്ധി, കണ്ണുകളുടെ ഇരിപ്പടം

[അശ്വതി, മകം, മൂലം ഈ നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ആദിയിൽ രണ്ടു നാഴികയും, ആയില്യം, കേട്ട, രേവതികളിൽ രണ്ടു നാഴിക ചെന്നതിനുമേൽ രണ്ടു നാഴികയും ഗണ്ഡാന്ത സമയമാകുന്നു. സർവ്വശുഭകർമ്മങ്ങൾക്കും ഈ സമയം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.]

'ഗണ്ഡാന്തേഷു ജാതാവാമർത്ത്യാഃപിതൃമാതൃകുലാന്തകാഃ യദിജീവതി ഭൂപാലോഗജവാജിസമന്വിതഃ'

ഗണ്ഡാലി-പ്ര. അമ്മാമൻമുത്തങ്ങ എന്ന മരുന്ന്, വെൺകറുക. കവിൾത്തടത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നതെന്നത്ഥം. (ചിലർ വെൺകറുകയെ കണ്ണാലങ്കാരമായി ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടല്ലോ) വ. പേരരത്ത ന. മീൻകണ്ണിക്കറുക

ഗണ്ഡി-പ്ര. മാടിയിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം. വ. താസ്സരം.

ഗണ്ഡിനി-ദുർഗ്ഗ

ഗണ്ഡീരം-വാതക്കൊടി എന്ന മരുന്ന്, വലിയ ചേന എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. മാങ്ങാനാറി എന്നു വേറെ ചിലർ പറയുന്നു. മുഖത്തിന്റെ അവയവം പോലെ ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളത് എന്നത്ഥം.

ഗണ്ഡു-പ്ര. തലയിണ. വ. സന്ധി.

ഗണ്ഡുകം-പ്ര. നിലവിളക്ക്. വ. പന്ത്.

ഗണ്ഡൂപദം-ഞാഞ്ഞൂൽ, ക്രിമി. ഗണ്ഡുകൾ (ശരീരഗ്രന്ഥികൾ-മുഴകൾ) ഉള്ള പാദമായിട്ടുള്ളവ എന്നത്ഥം.

ഗണ്ഡൂപദി-പ്ര. ഞാഞ്ഞൂൽപെട. ഗണ്ഡൂപദത്തിന്റെ (ഞാഞ്ഞൂലിന്റെ) സ്ത്രീ എന്നത്ഥം വ. ചെറിയ ഞാഞ്ഞൂൽ.

ഗണ്ഡൂലം-വളഞ്ഞ.

ഗണ്ഡൂഷം, **ഗണ്ഡൂഷ**-കുലുക്കുഴിക, കവിൾകൊള്ളുക, ഒരുവക ഗുളിക.

ഗണ്ഡോളി-കടന്നൽ. പീഡിപ്പിക്കുന്നു് എന്നത്ഥം.

ഗണ്യ-വി പ്ര. കണക്കു കൂട്ടപ്പെടേണ്ടുന്ന. വ. പ്രമാണിക്കപ്പെടേണ്ട, ഗണിക്കുന്നവകാശമുള്ള.

ഗത-വി. ൧. പോയ ൨. നശിച്ച

ഗതനാസിക-വി. മൂക്കില്ലാത്ത. ൨. മൂക്കുപോയ

ഗതം-നടപ്പ്.

ഗതാക്ഷൻ-അന്ധൻ.

ഗതാഗതം-പോകയും വരികയും [ഗത + ആഗതം].

ഗതിഭേദം-പലവിധത്തിലുള്ള പോക്ക്, വെവ്വേറെ പ്രകാരം.

ഗതി-൧. നടപ്പ് ൨. രക്ഷ. ൩. സമ്പത്ത്. ൪. മോക്ഷം. ൫. സഹായം ൬. ഉപായം ൭. അവസ്ഥ. ൮. വ്യാകരണപ്രകാരം ഒരു വിഭക്തിയോടു ചേർന്ന് അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവ്യയം. ഉ-ം, തൊട്ട്, കൂടെ ഇത്യാദി.

ഗതിലാ-നദി.

ഗത്യന്തരം-അന്യഗതി.

ഗദ്ഗദ-വിക്കിപ്പറയപ്പെട്ട.

ഗദ്ഗദം-ഇടറിപ്പറക, തൊണ്ട ഇടറിയുള്ള്.

ഗദ്ഗദവതി-തൊണ്ടയ്ക്കു ഇടർച്ചയോടു കൂടിയവൾ.

'എന്നീവണ്ണമുരച്ചു ഗദ്ഗദവതീ
ദേശാന്തരേ പോകുവാൻ'
(അമരുകശതകം)

ഗദ്ഗദസ്വരം-പോത്ത്.

ഗദ-ഒരായുധം.

ഗദൻ-ഒരു യാദവൻ, ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അനുജൻ.

[ഈ ഗദൻ എന്ന യാദവനാണ് സുഭദ്രയുടെ വർത്തമാനം അർജ്ജുനനോടു പറഞ്ഞത്].

ഗദം-൧ വ്യാധി. മറവിയുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. കൊട്ടം.

ഗദാഗ്രജൻ-വിഷ്ണു.

ഗദാധരൻ-ഗദയെ ധരിക്കുന്നവൻ, വിഷ്ണു.

ഗദാവസാനം-മാഗധൻ കൃഷ്ണന്റെ നേർക്കെറിഞ്ഞ ഗദ തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതു യോജന ദൂരെ ചെന്നുവീണു. ആ ഗദവീണ മഥുരാപാർശ്വത്തിന്ന് "ഗദാവസാനം" എന്നു പേരുണ്ടായി.

ഗദിക്കുക-പറയുക.

ഗദിത-വി. പറയപ്പെട്ട.

'മനസാ വചസാ വിദിതം ഗദിതം'
(നളചരിതം കഥകളി)

ഗദ്യ-വി. ഗദിക്കത്തക്ക, പറയപ്പെടുവാൻ തക്ക.

ഗദ്യം-കവികളുടെ കൃതി, കവിതാവിശേഷം.

[ഗദ്യം എപ്പോൾമുതൽ എഴുതിത്തുടങ്ങിയെന്നു നിശ്ചയമില്ല. എങ്കിലും കലിവർഷം ൩൩൦൦-നിപ്പുറം എഴുതിത്തുടങ്ങി എന്നൂഹിക്കാം. നാഗരികവളർച്ചയ്ക്കു ഗദ്യം ആവശ്യമാകുന്നു. പദ്യത്തെക്കൊണ്ടുള്ളതിനേക്കാൾ ഉപകാരം ഗദ്യത്തെക്കൊണ്ടാണ്. ഇതിന്നു പ്രധാന കാരണം ലേഖാകാഠിന്യം (പദപ്രയോഗകാഠിന്യം) എന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. പദ്യത്തിന്നു പറയപ്പെടുന്ന നിർബ്ബന്ധമൊന്നും ഗദ്യത്തിനില്ല. 'ഗദ്യം കവീനാം നികഷം വദന്തി' ഗദ്യം എഴുതി ഫലിപ്പിക്കുന്നതിലാണ് കവിയുടെ സാമർത്ഥ്യം തെളിയുന്നത്. ഇവിടെ കവിശബ്ദം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കയാൽ കാവ്യരൂപമായ ഗദ്യമെഴുതുന്നവനേയും കവി എന്നുതന്നെ വിളിച്ചിരുന്നു എന്ന് സ്പഷ്ടമാകുന്നു].

[പദ്യം എന്നാൽ അക്ഷരം മാത്ര ഇവയുടെ ക്രമത്തോടുകൂടിയ പദങ്ങളുള്ളത്. ഗദ്യം എന്നാൽ ആവക വ്യവസ്ഥയില്ലാതെ കേവല പദയോജന മാത്രമായിട്ടുള്ളത്].

ഗന്തവ്യ-വി. ഗമിപ്പാൻ തക്ക.

ഗന്തു-വഴിപോക്കൻ.

ഗന്തുകാമ-വി. പോകാനാഗ്രഹമുള്ള.

ഗന്ത്രി-കാളവണ്ടി. ഗമനശീലം എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-കംബളിവാഹ്യകം.

ഗന്ത്രികം-ചാട്ട്, വണ്ടി.

ഗന്ദ്രലം-സിംഹം.

ഗന്ധകമഴ-ഒരുമാതിരി മഴ.

[൧൯൧൯-ലെ മാസം ൧൦-ാംനു- വണ്ടിപ്പെരിയാററിനു സമീപമുള്ള ആർണസ്സൽ തോട്ടത്തിൽ ഈ മഴപെയ്തു. ഇതിനു കാരണം നമ്മുടെ കിഴക്കൻ കാടുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഏതോ ഒരുതരം പുഷ്പങ്ങളുടെ പരാഗങ്ങൾ വായുവിന്റെ വ്യാപാരംകൊണ്ട് ആകാശത്തിലേക്കുയർന്നു മഴപെയ്ത സമയം മഴത്തുള്ളികളുമായി സംയോജിച്ചു ഭൂമിയിലേക്കു പതിച്ചതാണെന്നാണു ഭൂഗർഭശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു്-കൈരളി പുസ്തകം ൩. ലക്കം ൨. ൧൦൯൫-കുംഭം].

ഗന്ധകം-ഒരു മരുന്നു്. ൧. നെല്ലിക്കാഗന്ധകം. ൨. പാൽഗന്ധകം. ഗന്ധമുള്ളതെന്നർത്ഥം മററു പര്യായങ്ങൾ-ഗന്ധാശ്മാ, സൌഗന്ധികം. ൩. മുരിങ്ങ.

ഗന്ധകരസായനം-പുടംവച്ച ഗന്ധകം, ഒരുവക രസായനം.

ഗന്ധകാരി-ഇരുന്തിൽ.

ഗന്ധകാളി-൧. പടച്ചുണ്ട. ൨. കരിഞ്ഞാലി.

ഗന്ധകുടി-മുരാമാഞ്ചി. ഗന്ധത്തിന്നിരിപ്പിടം എന്നർത്ഥം.

[ചിററീന്തൽ എന്ന അഭിപ്രായക്കാരും ഉണ്ട്. ചിററീന്തൽ ഒരു ഗന്ധദ്രവ്യമാണെന്നു് ഞങ്ങളുടെ പരിശോധനയിൽ കാണുന്നില്ല].

ഗന്ധകോകില-ഒരുതരം വള്ളി, നല്ല ഗന്ധമുള്ളതാണ്.

ഗന്ധചേലിക-൧. കസ്തൂരി. ൨. പച്ചപ്പുഴുവ്.

ഗന്ധജടില-വയമ്പ്.

ഗന്ധദ്വിപം-മദയാന.

ഗന്ധനം-൧. ഉത്സാഹം. ൨. ഹിംസാവിചാരം. ൩. അറിയിക്ക. ൪. പ്രകാശനം. ൫. ഗന്ധതൃണം. ൬. നവപാണ്ടി നെല്ല്.

ഗന്ധനാകുലി-൧. ചിററരത്ത. ഗന്ധമുള്ള നാകുലി എന്നർത്ഥം. ൨. ചെവിയം (അത്തിത്തിപ്പലിവേര്). ൩. പേരരത്ത. ൪. അരത്ത.

ഗന്ധപാഷാണം-ഗന്ധകം.

ഗന്ധപീതാ-നറുമഞ്ഞൾ.

ഗന്ധഫലം-കൂവളം. ൨. വിളാർമരം.

ഗന്ധഫല-൧. ഇരുന്തിൽ. ൨. മുല്ല. ൩. താഴൽ. ൪. മുരുക്ക്.

ഗന്ധഫലീ-൧. ചമ്പകമൊട്ട്.

'നഖരൂപമേ ഗന്ധഫലീമകുളൽ'

൨. താഴൽ. ഗന്ധമുള്ള ഫലങ്ങൾ ഉള്ളതെന്നർത്ഥം.

ഗന്ധബന്ധു-മാവ്.

ഗന്ധം-൧. സൌരഭ്യം, മണം. ൨. ചന്ദനം. ൩. വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ആഘ്രാണിക്കപ്പെടുന്നതു് ഹിംസിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. ൪. കരിമുരിങ്ങ. ൫. ലേശം, അല്പാംശം.

'മന്ദകന്ദഗന്ധം ഗ്രഹിക്കുന്നവർ'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

'ഗന്ധോഗന്ധക ആമോദേ
ലേശസംബന്ധഗർവ്വയോഃ'

ഗന്ധമാദനം-ഒരു പർവ്വതം. പുഷ്പഗന്ധംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

[ഇതും മേരുവിന്റെ പടിഞ്ഞാറെന്നു കാണുന്നു].

ഗന്ധമാദനൻ-൧. ശ്രീരാമന്റെ വാനരസേനാപതി, രാവണന്റെ പുത്രനായ

ഇന്ദ്രജിത്തു വധിച്ചു. ഉടൻ ഹനുമാൻ കൈലാസത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന ഔഷധങ്ങൾകൊണ്ടു ജീവിപ്പിച്ചു. വ. രാവണന്റെ ഒരു പേർ

ഗന്ധമാൎജ്ജാരൻ-ഒരു മൃഗം, മെരുക്, വെരുക്.

ഗന്ധമാൎജ്ജാരവീൎയ്യം-പച്ചപ്പുഴുവ്.

ഗന്ധമാല-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

[പിത്തം കോപിച്ചുണ്ടാകുന്ന കക്ഷം എന്ന രോഗത്തിലുള്ള കുരുക്കളിൽ ഒരു കുരു അധികം വലുതായിട്ടും സ്ഫോടതുല്യമായിട്ടും തൊലിപ്പുറത്തുണ്ടാകും അതത്രേ ഗന്ധമാല].

ഗന്ധമുഖ്യം-കസ്തൂരിമൃഗം

ഗന്ധമൂലി-കച്ചോലം, ചെറുകച്ചോലം. ഗന്ധമുള്ള കിഴങ്ങുള്ളതെന്നൎത്ഥം. [ചെറുമുഞ്ഞൻ ചെടിയുടെ പേരെന്നും കാണുന്നു]

ഗന്ധമൂഷി-നച്ചെലി.

'ചുചുന്ദരി ഗന്ധമൂഷീ
ദീൎഘദേഹീതുമൂഷികാ'
(ലിംഗഭട്ടീയം)

ഗന്ധമൃഗം-പു. മെരുക്. വ. കസ്തൂരിമൃഗം.

ഗന്ധമൈഥുനൻ-കാള.

ഗന്ധമോഹിനി-ചമ്പകമൊട്ട്.

ഗന്ധരസം-നറുംപശ. ഗന്ധമുള്ള രസത്തോടുകൂടിയതെന്നൎത്ഥം.

[രസഗന്ധം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു].

ഗന്ധരാജം-പു. ചന്ദനം. വ. പച്ചപ്പുഴുവ്. ന. കണ്ണുഗ്ഗുലു.

ഗന്ധലോലുപ-പു. ഈച്ച. വ. കൊതുക്.

ഗന്ധവഹൻ-കാററ്, ഗന്ധത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

ഗന്ധവഹം-മൂക്ക്.

ഗന്ധവാഹൻ-കാററ്. ഗന്ധത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

ഗന്ധവാഹം-മൂക്ക്.

ഗന്ധവിഹ്വല:-കോതമ്പ്.

ഗന്ധവ്യാകുല:-തക്കോലപ്പുട്ടിൽ.

ഗന്ധൎവ്വഗ്രഹപീഡ-ഒരു രോഗം. ഉന്മാദഭൂതോന്മാദനിദാനത്തിൽ പെട്ടതാണ്.

[ഗന്ധൎവ്വഗ്രഹത്താൽ പീഡിക്കപ്പെട്ടാൽ മനസ്സിന്നു സന്തോഷം, മണലത്തിട്ട വനമദ്ധ്യം ഇവിടങ്ങളിൽ സഞ്ചാരം, സംഗീതത്തിലും, ഗന്ധമാല്യങ്ങളിലും പ്രിയം, ശുദ്ധാചാരം, നൃത്തം, ചിരി മനോഹരമന്ദഗമനം ഇവയുള്ളവനായിരിക്കും].

ഗന്ധൎവ്വൻ-പു. ദേവകളുടെ പാട്ടുകാരൻ. (ഹാഹാ ഹൂഹൂ തുടങ്ങിയുള്ളവർ ഗന്ധൎവ്വന്മാരാകുന്നു) വ. കുതിര. ന. ഒരു വക മാൻ. ർ. മരിച്ചവരുടെ ആത്മാവ്.

[ഗന്ധൎവ്വൻ - ഭൂലോകസ്വൎഗ്ഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന പിശാചവിശേഷം. ഗന്ധൎവ്വന്മാർ സോമരസം ഉണ്ടാക്കുന്നവരാണെന്ന് അഭിപ്രായമുണ്ട്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ മൂക്കിൽനിന്നു ജനിച്ചവരാണെന്നു ചിലരും കശ്യപന്റെ മക്കളാണെന്നു മററു ചിലരും പറയുന്നു. ഇവൎക്കു ഭാൎയ്യമാർ അപ്സരസ്ത്രീകളാണ്. ഇവരുടെ പ്രമാണിയുടെ പേർ ചിത്രരഥൻ എന്നാകുന്നു].

ഗന്ധൎവ്വനഗരം-മായാനഗരം, ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിൽ തോന്നിപ്പിക്കുന്ന നഗരം, മനോഹരമായ ഒരു സങ്കല്പനഗരം, വെറും തോന്നൽ.

[ഈ വാസ്തവത്തിൽ ഇല്ലാത്തതും ഉണ്ടെന്നു തോന്നിക്കുന്നതുമാകുന്നു. മായ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതാകുന്നു ഈ ആകാശമാകയാൽ [illegible] പൂജ്യം [illegible]].

ഗന്ധൎവ്വാ-പു. കുതിര. ഗന്ധത്തെ അറിയുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. വ. ഒരുവക മാൻ.

(ഇതിന്റെ ചെറുത്ത വയറും നീണ്ട വാലും കാണും) ന. യാതനാശരീരം. ഗന്ധർവ്വശബ്ദത്തിന് ഗന്ധത്തെ അറിയുന്നതെന്നർത്ഥം. ദ്വി. വെളുത്താവണക്ക്. ഇ. കുയിൽ. ന്യ. കസ്തൂരിമൃഗം.

ഗന്ധർവ്വവിദ്യ-സംഗീതം.

ഗന്ധർവ്വവിവാഹം-എട്ടുവിധം വിവാഹങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

[കാമുകൻ അനുരക്തയായ സ്ത്രീയെ ബന്ധുക്കളോടും മററും ആലോചിക്കാതെയും കർമ്മങ്ങൾ കൂടാതെയും കൈക്കൊള്ളുക].

ഗന്ധർവ്വവേദം-സംഗീതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ഉപവേദം.

ഗന്ധർവ്വഹസ്തകം-ആവണക്ക്. ഗന്ധർവ്വം (മൃഗവിശേഷം-ഭൂതവിശേഷം). അതിന്റെ കൈപോലെയുള്ള ഇലയുള്ളതെന്നർത്ഥം.

ഗന്ധർവ്വാ-കുയിൽപ്പേട.

ഗന്ധശേഖരം-കസ്തൂരി.

ഗന്ധസാരണം-പു. പുല്ച്ചുവടി. ഉ. മുദ്ഗരം.

ഗന്ധസാരം-പു. ചന്ദനം. ഗന്ധമുള്ള കാതലോടുകൂടിയതെന്നർത്ഥം. ഉ. കച്ചോലം. ന. തേക്കുമരം. ദ്വി. മുല്ല. ഇ. മുദ്ഗരം.

ഗന്ധസോമം-വെളുത്ത ആമ്പൽ.

ഗന്ധാഖു-നച്ചെലി.

ഗന്ധാഗരു-മല്ലപ്പൂനാറിയകിൽ.

ഗന്ധാശ്മാ-ഗന്ധകം.

ഗന്ധാഢ്യ-ചെമന്ന തുളസി.

ഗന്ധി-വി. മണമുള്ള

ഗന്ധി-ജീരകം.

ഗന്ധികാ-ഗന്ധകം.

ഗന്ധിമക-മണക്കക.

ഗന്ധിനി-മുരാമാഞ്ചി. പ്രശസ്തഗന്ധമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

ഗന്ധോതു-വെരുക്.

ഗന്ധോത്തമ-മദ്യം. ഗന്ധംകൊണ്ടു ശ്രേഷ്ഠമായതെന്നർത്ഥം.

ഗന്ധോളി-സ്ത്രീ. കടന്നൽ. (ഗാന്ധോളി എന്നതിന്റെ പാഠം). ഉ. ചെറിയ വാള്.

ഗഭസ്തി-രശ്മി, കിരണം. ഗമിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ ദിക്കുകളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്, ആകാശത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നത്-ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം.

'ഭാസ്വാൻ വിവസ്വാൻ
നഭസ്വാൻ ഗഭസ്തിമാൻ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

ഗഭീരം, ഗംഭീരം-ന. ആഴമുള്ള പ്രദേശം. ശമനത്തിങ്കൽ ഭയത്തെ കൊടുക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ജലജന്തുക്കൾ ഇതിലൂടെ ഗമിക്കുന്നു എന്നുമാവാം. ഉ. മഹത്വമുള്ള.

ഗഭീരിമ-മഹത്വം, ഗാംഭീര്യം.

'സാരള്യവും സൽഗഭീരിമയുമാളും'
([illegible])

ഗംഭാരി-ഒരു വൃക്ഷം, പെരുംകുമിഴ്. ജലത്തെ ഭരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗംഭീര-വി. ബുദ്ധിക്ക് ആഴമുള്ള.

ഗംഭീരജ്വരം-ഒരുവക ജ്വരം.

[ഇതിന് ഉള്ളിൽ വളരെ ചൂടും തണ്ണീർദാഹവും മലബന്ധവും അധികമായ ശ്വാസവും കാസവും കാണും]

ഗംഭീരത-ഗാംഭീര്യം, ബുദ്ധിയുടെ ആഴം.

ഗംഭീരവൃദ്ധി-ഒരു രോഗം.

[വൃദ്ധിവാതത്താൽ പീഡിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടും വികൃതമായിട്ടും അനക്കമറ്റ വയറും. വലിയ വേദന കാണും].

ഗംഭീരം-ന. സാഹിത്യസാമ്രാജ്യപ്രകാരം രീതികളിൽ ഒന്ന്. പ്രസാദത്തിൽനിന്നതിരിക്കാ അർത്ഥപുഷ്ടിയുള്ള

'ഗാഭീരാ'. പദങ്ങളെ ചേർക്കുന്നതിന്റെ മാതിരി ഭേദങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൨. ബുദ്ധി ക്ഷാമമുള്ള

ഗാംഭീരാ-ഒരുവക ഇക്കിൾ. (ഇക്കിൾ എന്നതു നോക്കുക)

ഗമം, ഗമനം-യാത്ര.

ഗമി-വഴിപോക്കൻ.

ഗമിക്കുക-നടക്കുക.

ഗമ്യ-വി. ഗമിക്കത്തക്ക, പ്രാപിക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയുന്ന.

ഗയൻ-പു. ഒരസുരൻ. ൨. ഒരു ഗന്ധർവൻ.

ഗയാ-നഗരം, ഒരു പുണ്യസ്ഥലം (ബീഹാറിൽ)

ഗരം-പു. വിഷം. ൨. കൂട്ടുവിഷം.

ഗരളം-വിഷം. ഗരത്തെ (കൂട്ടുവിഷത്തെ) ദാനംചെയ്യുന്നതെന്നർത്ഥം. (കുറച്ചു ശരീരത്തിൽ ചെന്നാലും കൂട്ടുവിഷത്തെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കും). മററു പര്യായങ്ങൾ-വിഷം, ക്ഷ്വേളം.

ഗരളദ്വേഗം-വിഷത്തിനുള്ള ഒരു മരുന്ന, കരളേകം.

ഗരാഗരി-ഒരു മരുന്ന്, ദേവതാളി (ഖരാശരി എന്നുമാവാം).

ഗരി-ദേവതാളി. ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗരിമാവ്-കനം, ഗുരുത്വം, അഷ്ടൈശ്വര്യങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ഗരിഷ്ഠ-വി. ഏററവും കനമുള്ള, ഉറപ്പുള്ള.

ഗരീയസ്സ്-വി. ഏററവും കനമുള്ള, ഉറപ്പുള്ള. [യാൻ, യസി, യസ്സ്].

ഗാരുഡതന്ത്രം-വിഷം ഇറക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മന്ത്രം.

ഗരുഡധ്വജൻ-വിഷ്ണു. ഗരുഡൻ ധ്വജചിഹ്നമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം

[അതാതു ദേവന്മാരുടെ വാഹനങ്ങളെ അവരവരുടെ കൊടിമരത്തിന്മേൽ ചിഹ്നമായ്‌വെക്കും].

ഗരുഡൻ-വിഷ്ണുവിന്റെ വാഹനം, പക്ഷികളുടെ രാജാവ്. ഗരുത്തുകളെ (ചിറകുകളെ)ക്കൊണ്ടു പറക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-ഗരുത്മാൻ, താർക്ഷ്യൻ, വൈനതേയൻ, ഖഗേശ്വരൻ, നാഗാന്തകൻ, വിഷ്ണുരഥൻ, സുപർണ്ണൻ, പന്നഗാശനൻ. (അരുണൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

[ഗരുഡന്റെ അമ്മ വിനത, അച്ഛൻ കശ്യപപ്രജാപതി. ഗരുഡന്റെ ആകൃതി പകുതി പക്ഷിയും പകുതി മനുഷ്യനുമാണ്. ഗരുഡന്റെ ജനനസമയമുണ്ടായ ശോഭ ദേവതകളെ അഗ്നി എന്നു ഭ്രമിപ്പിച്ചു. അതുനിമിത്തം അവർ വന്ദിച്ചു. ഗരുഡനു വിനായകയിൽ സമ്പാതി എന്നൊരു പുത്രനുണ്ടായി. വിനായകയ്ക്കു 'ഉന്നടി' എന്നും പേരുണ്ട്. ഒരിക്കൽ ഭാര്യാസഹിതം ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ ഭക്ഷിക്കയാൽ തൊണ്ട വെന്തുപോയി. ബ്രാഹ്മണരെ ഒഴിച്ചു മററു മനുഷ്യരെ ഭക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനു മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ അനുവാദം മുമ്പുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഗരുഡൻ ഒരിക്കൽ അമൃതം മോഷ്ടിക്കയാൽ ഇന്ദ്രനുമായി യുദ്ധമുണ്ടായി. ഇന്ദ്രൻ തോററു. വജ്രായുധം പൊടിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും അമൃതം ഇന്ദ്രൻ തിരിയെ വാങ്ങി].

ഗരുഡപ്പച്ച-വിഷം ഇറക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കല്ല്.

ഗരുഡാഗ്രജൻ-അരുണൻ. ഗരുഡന്റെ (അഗ്രജൻ) ജ്യേഷ്ഠൻ എന്നർത്ഥം

ഗരുത്ത്-ചിറക്. ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗരുത്മൽ-വി. ചിറകുള്ള. [ത്മാൻ, ത്മതി, ത്മൽ].

ഗരുത്മാൻ-പു. ഗരുഡൻ. നല്ല ചിറകുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. പക്ഷി. ചിറകുകളുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൩. കഴുവൻ.

ഗർഗ്ഗൻ-പു. ഒരു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞനായ മുനി. ൨. കൃഷ്ണന്റെയും യാദവന്മാരുടെയും ഗുരു.

ഗൎഗ്ഗം-കാള.

ഗൎഗ്ഗരം-പു. ഒരുവക മത്സ്യം. വ. മലത്തി ചേചുഴി. ന. ഒരുവക സംഗീതയന്ത്രം.

ഗൎഗ്ഗരി-തൈർ കടയുന്ന പാത്രം, മങ്കലി, പാക്കലം. 'ഗൎഗ്ഗ' എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. (ഗൎഗ്ഗരി എന്നതിനു 'കലശി' എന്ന പാഠവും കാണുന്നു.]

ഗൎജ്ജനം-പു. ശബ്ദം. വ. അലൎച്ച. ന. ഇടിമുഴക്കം. ൪. കോപം.

ഗൎജ്ജരം-മഞ്ഞമുള്ളങ്കി.

ഗൎജ്ജിക്കുക-ക്രി. ശബ്ദിക്കുക. വ. അലറുക. ന. ഇടിമുഴങ്ങുക.

ഗൎജ്ജിത-വി. ശബ്ദിച്ച.

ഗൎജ്ജിതൻ-പു. മദംപൊട്ടിയ ആന. ശബ്ദിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-മത്തൻ, പ്രഭിന്നൻ. വ. ശബ്ദിക്കുന്നവൻ.

ഗൎജ്ജിതം-പു. ഇടി, മേഘശബ്ദം. വ. അലൎച്ച.

ഗൎത്തം, ഗൎത്ത-പു. കുഴി, കണ്ണുള്ളഭൂമി. വ. പോത്ത്. ന. ഓമൽച്ചുഴി. സൎപ്പാദികളെ ഉള്ളിൽ അടക്കിവെക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

ഗൎത്തിക-നെയ്ത്തുശാല.

ഗൎദ്ദഭം-കഴുത.

ഗൎദ്ദഭാണ്ഡം-പു. പൂവരശുവൃക്ഷം. വ. കല്ലാൽവൃക്ഷം. കഴുതയെപ്പോലെ അത്രവേഗത്തിൽ വേരോട്ടമുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

ഗൎദ്ദഭികാ ക്ഷുദ്രരോഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

[മണ്ഡലാകാരമായി പരന്നുയൎന്ന ചെമന്ന കുരുക്കളുണ്ടാകും. വേദന കാണും.]

ഗൎദ്ധന-വി ആശയുള്ള, അത്യാഗ്രഹമുള്ള

ഗൎദ്ധം-അത്യാഗ്രഹം.

ഗൎഭകം-തലമുടിയുടെ ഉള്ളിൽ വെച്ചു കെട്ടിയ മാല

ഗൎഭചിഹ്നം-ഗൎഭമുണ്ടായാലുള്ള അടയാളം.

ഗൎഭഛിദ്രം-ഗൎഭം കലങ്ങുക.

ഗൎഭദീക്ഷ-ഭാൎയ്യയ്ക്കു ഗൎഭമുണ്ടായാൽ പ്രസവിക്കുന്നതുവരെയും ഭൎത്താവു ക്ഷൌരം ചെയ്യാതെ ഇരിക്ക.

ഗൎഭധാരണം-ഗൎഭംധരിക്ക.

ഗൎഭപാതം-ഗൎഭംപതിക്കുക

[അഞ്ചും ആറും മാസങ്ങളിൽ ഗൎഭം സ്ഥിരശരീരിയായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് അതിനു പാതമെന്നു ഉണ്ടാകുന്നതു്.]

ഗൎഭപാത്രം-സ്ത്രീകളുടെ വയററിൽ ഗൎഭം ഇരിക്കുന്ന സ്ഥലം.

"ഇതു് ആകൃതിയിൽ ഏകദേശം ചുരുങ്ങിയ പേരക്കാപോലെ ഒരു മാംസസഞ്ചിയാണ്. ഇതു മാംസച്ചരടുകളാൽ പ്രധാനമായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നാലുവശത്തേക്കും ഒന്നോടൊന്നു പകച്ചു കിടക്കുന്നു. രക്തസിരകളും ഞരമ്പുകളും ഉണ്ട്. ഇതു രണ്ടു പ്രധാനഭാഗങ്ങളായി പകുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുകളിലത്തെ വലിയതു പിണ്ഡത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമാണ്. കീഴത്തേതു കട്ടത്ത [illegible]ണുള്ള അടപ്പിനാൽ ഗൎഭകലശത്തു് അടഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഗൎഭപാത്രം പിള്ളയുടെ വളൎച്ചകൊണ്ടു നാൽ വിരൽ ഉള്ളതിൽ മടിവരയും വലിപ്പം വരുന്നു. മുഴുത്തു മയങ്ങു ഗന്ധാകൃതിയായ പുരുഷ്പോലെയാകുന്നു".

ഗൎഭപിണ്ഡം-ഗൎഭം ഉൽപാദിച്ചതിന്റെ ശേഷം ശുക്ലരക്തങ്ങൾ ചേൎന്നു പിണ്ഡാകാരമായിരിക്കുന്ന ഒരു വസ്തു.

ഗൎഭം-പു. പുരുഷന്റെ ശുക്ലം സ്ത്രീയുടെ യോനിയിൽ പതിച്ചു രക്തത്തോടുകൂടെ ചേൎന്നു വളരുന്ന വസ്തു. മററു പൎയ്യായം-ഭ്രൂണം. (അടിമതാൽ എന്നു [illegible]) ഉള്ളിലിരിക്കുന്നതു്, ശബ്ദിക്കുന്നതു് ഇങ്ങിനെ അൎത്ഥം. വ. വയററിലിരിക്കുന്ന കുട്ടി ന. അന്തൎഭാഗം

ങ്ങകം. ര്. ഉള്ളിലുള്ളതു്. ഒ. വയറ്. ന്ന. ബാലൻ.

[ഗൎഭഗ്രഹണത്തിന് 'പ്രജനം' 'ഉപസരം' എന്നു പൎയ്യായങ്ങൾ.]

ഗൎഭവതി-ഗൎഭമുള്ളവൾ, ഗൎഭിണി.

ഗൎഭശ്രീമാൻ-ഗൎഭത്തിൽ ആയിരിക്കുമ്പോഴെ ശ്രീയോടു (ഐശ്വൎയ്യത്തോടു) കൂടിയവൻ.

ഗൎഭസ്രാവം-പിള്ളയഴിക (മൂഢഗൎഭനിദാനത്തിൽ പെട്ട ഒരു രോഗമാണ്).

[നാലുമാസംവരെ ഗൎഭത്തിനു ദ്രവമുള്ളതിനാൽ അതു സ്രവിക്കും. അതത്രേ ഗൎഭസ്രാവം.]

ഗൎഭാഗാരം-ഉള്ളറ, കാററു കടക്കാത്തതു നിമിത്തം ഗൎഭതുല്യമായ ഗൃഹം. അന്യബാധയില്ലാത്തതെന്നൎത്ഥം.

ഗൎഭാധാനം-പ്ര. ഗൎഭം ഉണ്ടാകുന്നതിനു മുമ്പേ ചെയ്യുന്ന ഒരു കൎമ്മം. വ. ഗൎഭോൽപാദനം.

ഗൎഭാലംഭനം-ഋതുദൎശനികകാലത്തു ഗൎഭം ഉണ്ടാവാൻ ചെയ്തിരുന്ന ഒരു കൎമ്മം.

ഗൎഭാലയം-ഈററില്ലം.

ഗൎഭാശയം-ഗൎഭപാത്രം.

ഗൎഭാശയം-മറുപിള്ള. ഗൎഭം ഇതിൽ ശയിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു മററൊരു പൎയ്യായം-ജരായു.

ഗൎഭിണി-ഗൎഭമുള്ളവൾ. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-ആപന്നസത്വാ, ഗുൎവ്വിണി, അന്തൎവ്വത്നി.

ഗൎഭിണികൾക്കു പുളികുടിക്കാനു നല്ല ദിവസങ്ങൾ.

ഞായർ, ചൊവ്വാ, വ്യാഴം ഈ ആഴ്ചകളും പുണർതം, പൂയം, പൂരുരുട്ടാതി, രോഹിണി, അശ്വതി, അനിഴം, ഉത്രട്ടാതി, അത്തം, തിരുവോണം, കാൎത്തിക ഈ നാളുകളും, ചരരാശികൾ നാലും, ഉഭയരാശികൾ നാലും ഇടവവും കൊള്ളും. നിത്യദോഷവും, ഉദയാപൂൎവവും സ്ത്രീകളുടെ ജന്മാനുജന്മ നക്ഷത്രങ്ങളും വൎജ്ജിക്കണം. വേലിയിറക്കവും വേണം.

ഗൎഭിണ്യവേക്ഷണം-പ്രസവസംബന്ധമായ കൎമ്മം.

ഗൎഭിതം-പ്ര. ഉള്ളിൽ നിറയ്ക്കപ്പെട്ടതു്. വ. കാവ്യദോഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

[ഒരു വാക്യത്തിന്റെ ഗൎഭത്തിൽ മററൊരു വാക്യത്തെ തള്ളിക്കേററുക]

'കല്യാണി കാലാന്തകവല്ലഭേ കേൾ
ചൊല്ലാൻ നൽപ്പല്ലവ തുല്യശോഭം
(കില്ലില്ല തെല്ലും) തവ പാദപത്മ-
മല്ലാതെനിക്കില്ലവലംബമൊന്നും'
(ഭാഷാഭൂഷണം)

ഗൎഭീകരിക്കുക-ഉൾക്കൊള്ളുക, ഉള്ളിൽ നിറയ്ക്കുക.

ഗൎഭോപഘാതിനി-ഗൎഭം അലസിയ പശു, കാള ചവിട്ടി ഗൎഭം നശിച്ചുപോയ പശു. മററൊരു പൎയ്യായം-വേഹത്തു്. ഗൎഭത്തെ ഉപഹനിച്ചവൾ എന്നൎത്ഥം.

[ഗൎഭംധരിച്ചതിൽ പിന്നീടു കാമപരവശത നിമിത്തം പിന്നേയും കാളയെ ചവിട്ടുന്നതിനു സമ്മതിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു ഗൎഭം നശിക്കുന്നതു്].

ഗൎഭോൽപാദം-ഗൎഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുക

ഗൎമ്മുത്ത്-പ്ര. ഒരു പുല്ല്, അരച്ചിപ്പുല്ല്. വ. തിന, വേഴൽ ര് സ്വൎണ്ണം.

ഗൎവ്വം-അഹങ്കാരം, തന്നെ എല്ലാവരും മാനിക്കണമെന്നുള്ള ദുരഹങ്കാരത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-അഭിമാനം, അഹങ്കാരം.

ഗൎവ്വാടൻ-പ്ര. വാതിൽ കാവൽക്കാരൻ. വ. കാവൽക്കാരൻ. ന. ഗ്രാമത്തിലെ പ്രമാണി.

ഗൎവ്വിക്കുക-അഹങ്കരിക്കുക.

ഗൎവ്വിത-വി. അഹങ്കാരമുള്ള

ഗർവ്വിഷ്ഠ-വി. അഹങ്കാരമുള്ള.

ഗർഹണം-നിന്ദ.

'ഗംഗാധരന്റെ മഹത്വമറിയാതെ
ഗർഹണ ചെയ്യുന്നതർഹതയല്ലഹോ'
(ദക്ഷയാഗം കഥകളി)

ഗർഹാ-നിന്ദ.

ഗർഹിക്കുക-നിന്ദിക്കുക.

ഗർഹിത-വി. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട.

ഗർഹ്യ-വി. നിന്ദിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന, നിന്ദിക്കേണ്ടുന്ന, ജാത്യാചാരകുലാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെടത്തക്ക.

ഗർഹ്യവാദി-വി. നിന്ദ്യവാക്കു പറയുന്ന, ചീത്തയായി പറയുന്ന.

ഗലം-ഞാറവള്

ഗല്ഗദം(ഗദ്ഗദം)-സന്തോഷംകൊണ്ടോ ദുഃഖംകൊണ്ടോ ഇടനെഞ്ചു പൊട്ടി പുറപ്പെടുന്ന വാക്ക്.

ഗല്ഭം-പു. ധൈര്യം. ൨. നിഗളം.

ഗല്യാ-ഞാറവള്ളിയുടെ സമൂഹം.

ഗല്ലകം-വീഞ്ഞു കുടിക്കുന്നതിനുള്ള ചെറിയ കണ്ണാടിപ്പാത്രം

ഗല്ലം-കവിൾ,

ഗവയം-ഒരുവക മാൻ, ആട്ടുമാൻ (ഇതു പശുവിനെപ്പോലെ ഇരിക്കും) ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗവരാജൻ-കാള

ഗവലാൻ-കാട്ടുപോത്ത്.

ഗവലം-കാട്ടുപോത്തിന്റെ കൊമ്പ്. പശുക്കളെ തടുക്കുന്നതെന്നർത്ഥം

ഗവാക്ഷഷിക ജനൽവാതിലിന്റെ രന്ധ്രം

ഗവാക്ഷം-കിളിവാതിൽ. പശുവിന്റെ കണ്ണുപോലെയുള്ളതെന്നർത്ഥം. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ രശ്മി വ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള പഴുത് എന്നുമാകാം. മറ്റൊരുപര്യായം-വാതായനം.

ഗവാക്ഷി-സ്ത്രീ. ചെറിയ കാട്ടുവെള്ളരി. ഭൂമിയിൽ പടർന്നുകിടക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. ചെറുകുമ്മട്ടി. ൩. ശംഖുപുഷ്പം. ൪. പേക്കുമ്മട്ടി. ൫ ശാഖോടവൃക്ഷം ൬. വള്ളിമുല്ല ൭. മലയമുക്കി.

ഗവാമി-ഒരുവക മത്സ്യം.

ഗവീശ്വരൻ പശുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥൻ. ഗോക്കളുടെ നാഥൻ എന്നർത്ഥം.

ഗവേധു, ഗവേധുക, ഗവേധു, ഗവേധുക-ഒരുവക ധാന്യം. (മുതികം ഭക്ഷിക്കുന്നതാണ്). ജലത്തിൽ വളരുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗവേഷണം, ഗവേഷണാ-സ്ത്രീ അന്വേഷണം. ൨ ശ്രാദ്ധാദിക്രിയകൾക്കു യോഗ്യന്മാരായിട്ടുള്ളവരെ അന്വേഷിക്കുക.

ഗവേഷിത-വി. അന്വേഷിക്കപ്പെട്ട.

ഗവ്യ-വി. പശുവിനെ സംബന്ധിച്ച.

ഗവ്യം-പാൽ, വെണ്ണ, പശുവിന്റെ അവയവം മുതലായി പശുവിനെ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ വസ്തുവിന്റെയും പേർ.

ഗവ്യാ-സ്ത്രീ പശുക്കൂട്ടം. ൨ രണ്ടുനാഴിക ദൂരം.

ഗവ്യൂതി, ഗവ്യൂതം-രണ്ടു ക്രോശം കൂടിയ ദൂരം. (൨൪ അംഗുലം=ഒരു മുഴക്കോൽ. ൪൦൦൦ മുഴക്കോൽ ഒരു ക്രോശം) രണ്ടുനാഴിക ദൂരം എന്നു കാണുന്നു.

ഗഹനചാരൻ-അറിയാൻ കഴിയാത്ത വൃത്താന്തത്തോടുകൂടിയവൻ.

ഗഹന-വി പ്രവേശിപ്പാൻ കഴിയാത്ത.

ഗഹനം-പു. കാട്.

'ദാരുണമെന്നു തോന്നുന്നുമീ ഗഹനേ'
(നളചരിതം കഥകളി)

ദുർഗ്ഗമം കലക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. (ഇതു സാധാരണ കാടാണ്) ൨. ദുഷ്പ്രവേശമായിട്ടുള്ളത്, പ്രവേശിക്കാൻ കഴിയാത്തത്.

ഗഹ്വരം-പ്ര. ഗുഹ. ഗമനത്തെ കുടിലമാക്കിച്ചെയ്യുന്നതെന്നർത്ഥം. ദ. കാട്. ന. വള്ളിക്കുടിഞ്ഞിൽ. ർ. ഗർവ്വം, ഡംഭം.

ഗഹ്വരി-പ്ര. ഭൂമി, ഗഹ്വരം (ഗുഹ) ഉള്ളത്. ദ. ഗുഹ

ഗളകംബളം-പശുക്കളുടേയും മറ്റും താട. കഴുത്തിൽ കരിമ്പടംപോലെ തൂങ്ങിനില്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗളഗണ്ഡം-ഒരു ദീനം, കണ്ഠമാല

[കഴുത്തിൽ അനുബന്ധത്തോടുകൂടി വലുതായോ ചെറുതായോ വൃഷണം എന്നവണ്ണം പിണ്ടു തൂങ്ങിക്കിടക്കും].

ഗളഗ്രഹം-ഒരുമാതിരി ചാറ്.

ഗളതലം-കഴുത്ത്.

ഗളനാളം-കഴുത്ത്.

ഗളന്തിക, ഗളന്തി-മൺകിണ്ടി, കിണ്ടി, കരകക്കിണ്ടി.

ഗളം-പ്ര. കഴുത്ത്. ദ. കഴുത്തിന്റെ മേല്ഭാഗം (ചങ്ക്). അന്നാദികളെ ഇറക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം

ഗളവിദ്രധി-ഒരു രോഗം.

[വാതപിത്തകഫങ്ങൾമൂലം കഴുത്തു മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചുണ്ടാകുന്ന നീര്. ഇതിനു എല്ലാ വേദനകളും കാണും].

ഗളവ്രതം-മയിൽക്കോഴി.

ഗളശുണ്ഡിക-ഒരു രോഗം.

ഗളാഗളി-അ. കഴുത്തോടു കഴുത്ത് ഉരസി

ഗളാവിലം-ഒരു മത്സ്യം (കൊഞ്ച്)

ഗളിക്ക-ഒഴുകുക, വീഴുക, ഇല്ലാതാകുക

ഗളിത-വി. പ്ര. ഒഴുകിയ ദ. വീണ ന. ചീന്തിയ, ദ്രവിച്ച, പകടരവിച്ച ർ. കാണാതായ. ഉ. ഇല്ലാതായ

ഗളിതകുഷ്ഠം-വിരലുകൾ നശിച്ചുപോയ സുഖമാകാത്ത കുഷ്ഠരോഗം.

ഗളിതദന്തൻ-പല്ലു പോയവൻ.

ഗളോദ്ദേശം-മൃഗങ്ങളുടെ കഴുത്തിന്റെ താഴെയുള്ള ഒരു ഭാഗം, കുതിരയുടെ കഴുത്തിന്റെ സന്ധി, മേലെസന്ധി, കുതിരയുടെ കഴുത്തിന്റെയും ശത്രുവിന്റെയും സന്ധിഭാഗം.

ഗളൗഘം-ഒരു രോഗം.

[കഴുത്തിൽ നീരുണ്ടാകുന്നതാണ്. വലുതായിരിക്കും. അന്നത്തെ തടുക്കും. കഠിനജ്വരം കാണും. ഉദാനവായുവിന്റെ ഗതിയെ നിരോധിക്കും].

ഗാ

ഗാ-പാട്ട്, പദ്യം

ഗാംഗടം-ഒരു മത്സ്യം, കൊഞ്ച്.

ഗാംഗടേയം-ചെമ്മീൻ

ഗാംഗൻ, ഗാംഗായനി-പ്ര. ഭീഷ്മർ. ദ. കാർത്തികേയൻ.

ഗാംഗം-പ്ര. സ്വർണ്ണം, ദ. നീർമുത്തങ്ങ.

ഗാംഗേയൻ-പ്ര. ഭീഷ്മർ ദ. സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

ഗാംഗേയം-പ്ര. സ്വർണ്ണം. ഗംഗയുടെ അപത്യം എന്നർത്ഥം. ദ. നീർക്കിഴങ്ങ്, കഴിമുത്തങ്ങ, മുത്തങ്ങ. ന. ഉമ്മത്ത്. ർ. വാള എന്ന മീൻ

ഗാംഗേരുകി-ആനക്കുറുന്തോട്ടി. (ഉരകത്തിന്റെ പേരാണെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്). മലയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം വലിയ ഉരകം.

ഗാഞ്ഛരം-മഞ്ഞമുള്ളങ്കി.

ഗാഞ്ജി-പൊവാവ്.

ഗാഡുവാ-കാട്ടുകരിമ്പ്.

ഗാഡി-വണ്ടി. (ഹിന്ദുസ്ഥാനിഭാഷ)

ഗാഡ്ഗി-ശ്വാമി.

ഗാഢ-വി. പ്ര. കട്ടപ്പുള്ള. ദ. അധികമായ. ന. മുറുകിയ.

ഗാഢം-അ. മുറുകെ, ഏറ്റവും, അധികം.

ഗാഢം-സാഹിത്യസാഹ്യപ്രകാരം ഒട്ടു പാടു പ്രമാണിച്ച വാക്യം രണ്ടുവിധമുള്ള

തിൽ ഒന്ന്. ഇടയ്ക്കു് ഒരിടത്തും നിലച്ചുപോകാതെ കടശിവരെ ആകാംക്ഷ തുടൎന്നു നില്ക്കത്തക്ക വിധമുള്ള ബന്ധം 'ഗാഢം'. ഗാഢം - ശിഥിലം.

ഗാഢമുഷ്ടി-വാൾ.

ഗാഢമുഷ്ടി-വി. പ. കൈ ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ച. ഗ. ലുബ്ധുള്ള.

ഗാഢാശ്ലേഷം-മുറുകെത്തഴുകൽ.

ഗാണപത, ഗാണപത്യ-വി. ഗണപതിയെ സംബന്ധിച്ച.

ഗാണപത്യം-പ. ഒരുമതം. ഗ. കൂട്ടത്തിലെ പ്രധാനിയുടെ അവസ്ഥ

ഗാണിക്യം-വേശ്യമാരുടെ കൂട്ടം.

ഗാണ്ഡീവം, ഗാണ്ഡിവം-പ. അൎജ്ജുനന്റെ വില്ലു്. ഗാണ്ഡി (ഗ്രന്ഥി) യോടുകൂടിയതു് എന്നൎത്ഥം ഗ. സാധാരണ വില്ലു.

[ഇതു ഖാണ്ഡവവനം ദഹിപ്പിച്ചപ്പോൾ അഗ്നി അൎജ്ജുനനു കൊടുത്ത വില്ലാണ്. സോമൻ വരുണനും വരുണൻ അഗ്നിക്കും മുമ്പു കൊടുത്തിരുന്നു.]

ഗാണ്ഡീവി-പ അൎജ്ജുനൻ. ഗ. നീൎമരുതു്.

ഗാതാഗതിക-പോകയും വരികയും എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച, ഗതാഗതത്തിലുണ്ടായ.

ഗാതു-പ. പാട്ടു്. ഗ. രാത്രിയിൽ പാടുന്ന ഒരു പക്ഷി. ന. മാദ്ധം. ര. ഭൂമി ഒ. അരിപ്പൂഛി. ന്ന. കയിൽ.

ഗാത്രഭംഗാ-നായ്ക്കരണ,

ഗാത്രം-പ. ശരീരം ഗ. അവയവം ന. ആനയുടെ മുൻകാൽ, ആനയുടെ മുൻകാലിന്റെ മുട്ടിനു താഴെടം. (പിൻകാലിന്റെ മുട്ടിനു കീഴത്തെ ഭാഗത്തിനു 'അവരം' എന്നു പേർ) ഇതുകൊണ്ടു ശരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.

ഗാത്രസംകോചി-മരപ്പട്ടി.

ഗാത്രാനുലേപനി-കുറിക്കൂട്ട്.

ഗാത്രാവരണം-പരിശ.

ഗാഥ-പ. പാട്ട് ഗ. ശ്ലോകം. ന. ഭാഗം.

ഗാഥകൻ-പാട്ടുകാരൻ.

ഗാധം-പ. ഇറങ്ങിക്കേറുന്ന സ്ഥലം, നിലയുള്ള ദിക്കു്. ഗ. കാമം ന. ലോഭം.

ഗാധി-വിശ്വാമിത്രന്റെ പിതാവ്.

[ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രൻ കുശൻ. തൽപുത്രൻ കുശനാഭൻ. തൽപുത്രൻ ഗാധി. തൽപുത്രൻ വിശ്വാമിത്രൻ. കൌശാംബരാജാവിന്റെ പുത്രൻ എന്നും വിഷ്ണുപുരാണം അനുസരിച്ചു ഇന്ദ്രന്റെ ഒരവതാരമെന്നും കാണുന്നുണ്ടു്]

ഗാധിനഗരം(പുരം)-കന്യാകുബ്ജം.

ഗാധിനന്ദനൻ-വിശ്വാമിത്രൻ.

ഗാധേയൻ- വിശ്വാമിത്രൻ എന്ന മഹൎഷി.

ഗാനതാനപ്രിയം-പാട്ടിനെ ശ്രദ്ധിക്കുക എന്നുള്ളതു്.

ഗാനം-പ. പാട്ടു്. ഗ. വാദ്യം.

ഗാനവൃത്തിചതുഷ്ടയം-കൈശികി, ആരഭി, സാത്വതി, ഭാരതി ഇവ നാലും.

ഗാനി-പാട്ടുകാരൻ.

ഗാന്തു-വി. ഗമിക്കുന്ന, പോകുന്ന.

ഗാന്തു-പ. വഴിപോക്കൻ ഗ. പാട്ടുകാരൻ.

ഗാന്ദിനി-അക്രൂരന്റെ അമ്മ, ശ്വഫല്ക്കന്റെ ഭാൎയ്യ.

[കാശിരാജാവിന്റെ പുത്രി. മാതാവിന്റെ ഗൎഭത്തിൽ പന്ത്രണ്ടുവൎഷം കിടന്നു. പുറത്തു വരണമെന്നു പ്രാൎത്ഥനയിൽ മൂന്നുവത്സരം ദിവസംതോറും ഓരോ പശുവിനെ ബ്രാഹ്മണൎക്കു ദാനംചെയ്യണമെന്നു് അച്ഛനോടു മറുപടി പറകയുണ്ടായി. അതിൻവണ്ണം ചെയ്തു പ്രസവം നടന്നു. അനുസരിച്ചു 'ഗാന്ദിനി'

എന്നു നാമകരണം ചെയ്തു. ജീവിതകാലമത്രയും ഈ ദാനം ചെയ്തുവന്നു.]

ഗാന്ദിനീസുതൻ-നാ. അക്രൂരൻ. ൨. ഭീഷ്മർ ൩. കാർത്തികേയൻ

ഗാന്ധർവ്വ-വി. ഗന്ധർവ്വനെ സംബന്ധിച്ച. [ർവ്വൻ, ർവ്വീ, ർവ്വം.]

ഗാന്ധർവ്വകൻ-പാട്ടുകാരൻ.

ഗാന്ധർവ്വം-ഒരു വിവാഹം, സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള അനുരാഗംനിമിത്തം ബന്ധുക്കളുടെ അറിവും വിധിപ്രകാരമുള്ള ആചാരങ്ങളും കൂടാതെ നടത്തുന്ന വിവാഹം.

ഗാന്ധാരം-നാ. സപ്തസ്വരങ്ങളിൽ മൂന്നാമത്തേതു്. ൨. ഒരു രാജ്യം (കന്ദഹാർ) ൩. നവംപശം. ൪. സിന്ദൂരം.

[ഗാന്ധാരദേശത്തിൽ ഉണ്ടാകയാൽ ഈ സ്വരത്തിനു ഗാന്ധാരം എന്നു പേർ വന്നു. സുഖത്തിനു ഹേതുഭൂതമായതെന്നും പറയാം. ആടും കുറിയാടും ഗാന്ധാരസ്വരത്തിൽ ശബ്ദിക്കുന്നു].

ഗാന്ധാരൻ-ഗാന്ധാരരാജ്യത്തെ രാജാവു്

ഗാന്ധാരി-ദുര്യോധനന്റെ മാതുലനായ ശകുനി.

ഗാന്ധാരീ-നാ. ദുര്യോധനാദിയുടെ അമ്മ [ഗാന്ധാരരാജാവായ സുബലന്റെ മകൾ. ഇതുകൊണ്ടു ഗാന്ധാരിക്കു സൌബലി, സൌബാലേയി എന്നും പേരുണ്ടു്. ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ പത്നി. ആതിഥ്യം ഹേതുവായിട്ടു ഗാന്ധാരി വ്യാസനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരു വരത്തെ ദാനം ചെയ്യാമെന്നും അപേക്ഷിക്കുക എന്നും പറഞ്ഞു. നൂറു പുത്രന്മാരെ കിട്ടണമെന്നായിരുന്നു അപേക്ഷ. രണ്ടു വർഷം ഗർഭമായിരുന്നു കുറമാംസപിണ്ഡത്തെ പെറ്റു. നൂറ്റൊന്നായി ഖണ്ഡിച്ചു് അവയെ ഭരണികളിലാക്കി. ആദ്യം ഒന്നിൽ നിന്നു ദുര്യോധനൻ ഉത്ഭവിച്ചു. ഒരുമാസം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ദുശ്ശാസനൻ മുതലായി ൯൯ പുത്രന്മാരും 'ദുശ്ശള' എന്നു് ഒരു പുത്രിയും മറ്റേവയിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു. ഭർത്താവായ ധൃതരാഷ്ട്രരും ഭാര്യയായ ഗാന്ധാരിയും വാർദ്ധക്യത്തിൽ കാട്ടുതീയിൽപെട്ടു നശിച്ചു. ഭർത്താവു കുരുടനായിരുന്നതിനാൽ ഭാര്യയും കണ്ണുകെട്ടിക്കൊണ്ടു നടന്നതായിരുന്നു].

൨. വെൺകൊടിത്തൂവ. ൩. ചെങ്കൊടിത്തൂവ.

ഗാന്ധികൻ-നാ. എഴുത്തുകാരൻ. ൨. സുഗന്ധവർഗ്ഗം വില്ക്കുന്നവൻ.

ഗാംഭീര്യം-നാ. ആഴം. ൨. മഹത്വം, വലിപ്പം.

ഗാമി-വി. നടക്കുന്ന. [മീ, മിനി, മി]

ഗാമുക-വി. പോകുന്ന [കൻ, കാ(കീ), കം]

ഗായക-വി പാടുന്ന

ഗായൽ-വി. പാടുന്ന [യൻ, യന്തീ, യൽ]

ഗായത്രി-നാ. കരിങ്ങാലിവൃക്ഷം. ൨. ഒരു ഛന്ദസ്സ്. (ഒരു പാദത്തിൽ ആറക്ഷരമുണ്ടായിരിക്കും) ൩. ഒരു മന്ത്രം. ഗാനംചെയ്യുന്നവനെ രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

[ഗായത്രി ഋഗ്വേദത്തിൽ സൂര്യനെപ്പറ്റിയുള്ള സ്തോത്രങ്ങളിൽ അത്യധികം പരിശുദ്ധിയുള്ളതായി ഗണിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു മന്ത്രമാകുന്നു. സന്ധ്യാവന്ദനങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾ എല്ലാ ബ്രാഹ്മണരും ജപിക്കാറുണ്ടു്. 'തത്സവിതുർവ്വരേണ്യം ഭർഗ്ഗോദേവസ്യധീമഹിധിയോ യോനഃപ്രചോദയാൽ' സൂര്യനോടുള്ള ഒരു പ്രാർത്ഥന. പരബ്രഹ്മസംബന്ധമുള്ള പ്രകാരം വേദാന്തികൾ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകാണുന്നു].

ഗായത്രീവല്ലഭൻ-ശിവൻ.

ഗാരിത്രം-ധാന്യം, അരി.

ഗാരുഡ-വി. ഗരുഡനെ സംബന്ധിച്ച.

ഗാരുഡം-പു. ഗരുഡമന്ത്രം. ൨. പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൩. മുപ്പത്തിരണ്ടുപനിഷത്തുകളിൽ ഒന്ന്. ൪. സ്വർണ്ണം. ൫. മരതകം.

ഗാരുഡി-പാതാള ഗരുഡക്കൊടി.

ഗാരുഡികൻ-പു. വശീകരണക്കാരൻ. ൨. വിഷവൈദ്യൻ.

ഗാരുഡവിദ്യ-വിഷവൈദ്യം.

ഗാരുത്മതം-മരതകക്കല്ല്. ഗരുത്മാവിൽ നിന്നുണ്ടായതെന്നർത്ഥം.

ഗാർദ്ധ-വി. അത്യാഗ്രഹമുള്ള, കൊതിയുള്ള (ൎദ്ധൻ, ൎദ്ധി, ൎദ്ധം).

ഗാർദ്ധം-അത്യാഗ്രഹം.

ഗാർദ്ധ്യം-അത്യാഗ്രഹം, തൃഷ്ണ.

ഗാർഭിണം-ഗർഭിണികളുടെ കൂട്ടം.

ഗാർഹപത്യം-ഹോമാഗ്നികളിൽ ഒന്ന്. ഗൃഹപതിയെ സംബന്ധിച്ചതെന്നർത്ഥം.

ഗാർഹസ്ഥ്യം-ഗൃഹസ്ഥന്റെ ധർമ്മം, ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തെ സംബന്ധിച്ച.

ഗാർഹ്യ-വി. ഗൃഹത്തെ സംബന്ധിച്ച.

ഗാർഹ്യം-നിന്ദ്യം.

ഗാലം-ഒഴുക്കൽ, ഒലിപ്പ്.

ഗാലവൻ-ഒരു മുനി.

[വിശ്വാമിത്രന്റെ ഒരു ശിഷ്യനാണ് ഗാലവൻ. പഠിപ്പു മുഴുപ്പിച്ചശേഷം ഗുരുവിനോട്ടു് എന്താണ് ദക്ഷിണ വേണ്ടതെന്നു ഗാലവൻ ചോദിച്ചു. ഇതു വിശ്വാമിത്രന്നു അത്ര രസിച്ചില്ല. ഓരോ കറുത്ത ചെവിയുള്ള ൮൦൦ വെളുത്ത കുതിരകളെ അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഗാലവൻ പരുങ്ങലിലായി. വിവരം ഗരുഡനെ അറിയിച്ചു ഗരുഡൻ ഗാലവനെ യയാതിയുടെ സമീപത്താക്കി. ആവശ്യപ്പെട്ട കുതിരകളെ നൽകുന്നതിന്നു യയാതിക്കു സാധിച്ചില്ല. എന്നാൽ മകളായ മാധവിയെ ഗാലവന്നു കൊടുത്തു. ഗാലവൻ മാധവിയെ ക്രമേണ മൂന്നുപേർക്കു നൽകി ൨൦൦ വീതം ൬൦൦-കുതിരകളെ വാങ്ങിച്ചു. മൂന്നുപേർ എന്നു പറഞ്ഞതു് അയോധ്യാരാജാവായ ഹര്യശ്വൻ, കാശി രാജാവായ ദിവോദാസൻ, ഭോജരാജാവായ ഉശീനരൻ ഇവരായിരുന്നു. മൂന്നുതവണയുള്ള വിവാഹത്തിൽ ഒരു ഭർത്താവിന്നു ഒരു പുത്രൻ വീതം അവൾ മൂന്നുപേരെ പ്രസവിച്ചു. പക്ഷെ ഒരു വരം ഹേതുവായിട്ടു മാധവിയുടെ കൌമാരിത്വം നശിച്ചില്ല. അനന്തരം ഗാലവൻ മാധവിയേയും ൬൦൦ കുതിരകളെയും വിശ്വാമിത്രന്നു ദക്ഷിണയായി നൽകി. അദ്ദേഹം അതു സ്വീകരിച്ചു. അവളിൽ വിശ്വാമിത്രന്നുണ്ടായ പുത്രനാണ് അഷ്ടകൻ. വിശ്വാമിത്രൻ വനത്തിൽ പോയി, പിന്നെ മാധവിയെ ഗാലവൻ യയാതിയുടെ സമീപം തിരിയെ കൊണ്ടാക്കി. ഹരിവംശം അനുസരിച്ചു ഗാലവൻ വിശ്വാമിത്രന്റെ പുത്രനായിരുന്നു].

ഗാലവം-പു. പാച്ചോററി എന്ന മരം. നയനരോഗത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ഗാലവമുനിയിൽ നിന്നുണ്ടായതെന്നുമാവാം. ൨. പനച്ചി.

ഗാലി-പ്രാക്ക്, ശപിച്ചവാക്ക്, ശകാരം.

ഗാഹനം-പു. കുളി. ൨. പ്രവേശനം.

ഗാളനം-പു. [illegible] വസ്തുക്കളെ [illegible]. ൨. [illegible].

ഗാളികം-[illegible].

ഗി

ഗിനിപ്പുല്ല്-ഒരുവക പുല്ല്.

[ഇതു കാലികളുടെ തീററിക്കാണ്. ഗിനിപ്പുല്ലു ശീലിക്കാത്ത കാലികൾക്കു ആദ്യം തിന്നുമ്പോൾ കാച്ചു് [illegible] ഉണ്ടാവും.]

ഗിരണം-വിഴുങ്ങുക.

ഗിരം-വാക്ക്.

ഗിരാ-വാക്ക്.

'ബ്രാഹ്മണീവചനം വാചാ ജല്പിതം
ഗദിതം ഗിരം'
(ശബ്ദാർണ്ണവം)

ഗിരി-വി. വണക്കമുള്ള

ഗിരി-പു. പർവ്വതം. രത്നങ്ങൾ സിദ്ധൌഷധങ്ങൾ മുതലായവയെ ഒളിച്ചുവെക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. വിഴുങ്ങൽ. 'ഗീർണ്ണിശ്ഗരൌ' എന്നമരം. ൩. വലിയ പാറ. ൪. ഒരുമാതിരി നയനരോഗം. ൫. പന്ത്. ൬. മേഘം. ൭. എലി, ചുണ്ടെലി.

ഗിരിക-ചുണ്ടെലി. ധാന്യം മുതലായവയെ വിഴുങ്ങുന്നതെന്നർത്ഥം. (ചെറിയ എലിക്കും പറയാമെന്നു പക്ഷമുണ്ട്).

ഗിരികണ്ടകം-പു. ഇന്ദ്രന്റെ ഇടിവാൾ. ൨. വൈരം.

ഗിരികണ്ണി-പു. വിഷ്ണുക്രാന്തി, കൃഷ്ണക്രാന്തി. എലിക്കുഞ്ഞിന്റെ ചെവിപോലെയുള്ള ഇലകളുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൨. വെങ്കൊടിത്തുവ. ൩. മലയമുക്കി.

ഗിരികണ്ണിക-പു. ഭൂമി. ൨. മലയമുക്കി. ൩. വെളുത്ത കടലി.

ഗിരികാണൻ-ഒററക്കണ്ണൻ, കരുടൻ.

ഗിരിജ-പു. പാർവ്വതി പർവ്വതപുത്രി എന്നർത്ഥം. ൨. അമ്മ. ൩. പർവ്വതകദളി. ൪. കാട്ടുമാതളനാരകം ൫. കാട്ടുവാഴ. ൬. ചെറിയ കല്ലൂർവഞ്ഞി. ൭. കാര. ൮. വള്ളിമുല്ല. ൯. ഗംഗാനദി.

ഗിരിജം-കന്മദം.

ഗിരിജം-പു. അഭ്രം. പർവ്വതത്തിലുണ്ടായതെന്നർത്ഥം. ൨. കന്മദം ൩. ഇരിമ്പ്. ൪. കാവിമണ്ണ്. ൫. ചോചയം. ൬. തിരിപ്പ. ൭. മലയകത്തി.

ഗിരിജാമലം-അഭ്രം.

ഗിരിജാഹ്വയം-കന്മദം.

ഗിരിജ്വരം-പു. ഇടിവാൾ, ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധം. ൨. വൈരം.

ഗിരിതടം-താഴ്വര.

ഗിരിധ്വജം-ഇടിവാൾ

ഗിരിനന്ദിനി, ഗിരിഭൂ-പു. പാർവ്വതി. ൨. ഗംഗ.

ഗിരിപക്ഷാരി-ദേവേന്ദ്രൻ.

ഗിരിപൃഷ്ഠം-പർവ്വതത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗം.

ഗിരിമല്ലിക-കുടകപ്പാല. പർവ്വതത്തിന്മേൽ മല്ലികപോലെ ശോഭിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

'സമുന്മിഷന്തീ ഗിരിമല്ലികാനാം
പ്രസൂനരാജിഃ സുതരാം ചകാശേ'
(കൃഷ്ണവിലാസം)

ഗിരിമാനം-ആന.

ഗിരിവർത്തിക-കണ്ണൻപീച്ചി.

ഗിരിശൻ-ശിവൻ. കൈലാസപർവ്വതത്തിൽ ശയിക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം.

ഗിരിശരാസനൻ-ശിവൻ. പർവ്വതം വില്ലാക്കിയവൻ എന്നർത്ഥം.

ഗിരിശൃംഗം-പർവ്വതത്തിന്റെ കൊടുമുടി.

ഗിരിസാരം-പു. ഇരിമ്പ്. ൨. വെളുത്തീയം.

ഗിരീശൻ-പു. ശിവൻ. കൈലാസനാഥൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ഹിമാലയൻ.

ഗില-വി. വിഴുങ്ങുന്ന. (ലൻ, ലാ, ലം).

ഗിലഗിലം-മുതല.

ഗിലഗ്രാഹം-മുതല.

ഗിലനം-വിഴുങ്ങുക

ഗിലം-പു. ജോനനാരകം. ൨. ചീങ്കണ്ണി

ഗിലി-വിഴുങ്ങുക.

ഗിലിത-വി. വിഴുങ്ങപ്പെട്ട

ഗീ

ഗീഃ-സരസ്വതി, വാക്ക്.

ഗീത-വി. പാടപ്പെട്ട.

ഗീതം-പാട്ട്.

ഗീതാ-ഒരു പുസ്തകം.

[പദ്യരൂപമായിരിക്കും. ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക ധർമ്മവിഷയത്തെയോ തത്വത്തെയോ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതായിരിക്കും. ഉ-ം, രാമഗീത, ഭഗവൽഗീത, ശിവഗീത. സാധാരണയായി ഗീത എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നതു ഭഗവൽഗീതയെയാണ്. കൃഷ്ണൻ അർജ്ജുനനുപദേശിച്ച തത്വങ്ങൾ അടങ്ങീട്ടുള്ള ഭഗവൽഗീത എന്ന കൃതി.]

ഗീതാഗോവിന്ദം-ഒരു കാവ്യം. (പ്രധാനം ശൃംഗാരരസം.)

[൧൨-ാം നൂററാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ജയദേവൻ ഉണ്ടാക്കിയതാണ്. ഇതിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനും രാധയുമായുള്ള കളികളെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.]

ഗീതി-൧. പാട്ട്. ൨. മാത്രാവൃത്തങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ഗീഥാ-൧. പാട്ട്. ൨. പ്രസംഗം.

ഗീർ-വാക്ക്.

ഗീർണ്ണ-വി. ൧. വിഴുങ്ങപ്പെട്ട. ൨. സ്തുതിക്കപ്പെട്ട.

ഗീർണ്ണം-൧. വിഴുങ്ങപ്പെട്ടതു്. ൨. സ്തുതിക്കപ്പെട്ടതു്. ശബ്ദിക്കപ്പെട്ടതെന്നർത്ഥം (ശബ്ദത്തിനു ഇവിടെ സ്തുതി എന്നു താൽപര്യം).

ഗീർണ്ണി-വിഴുങ്ങുക, വിഴുങ്ങൽ.

ഗീർല്ലതാ-വലിയ വാലുഴവം.

ഗീർവ്വാണ-വി. ദേവസംബന്ധമായ.

ഗീർവ്വാണൻ-ദേവൻ. (ഗീഃ=വാക്ക്. ബാണം=അസ്ത്രം.) ശാപലക്ഷണമായ വാക്കിനെത്തന്നെ ബാണമാക്കിച്ചെയ്യുന്നവൻ, ഫലിക്കുന്ന വാക്കുകൾ പറയുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം.

ഗീർവ്വാണകുസുമം-ഇലവംഗപ്പൂവ്.

ഗീർവ്വാണം-സംസ്കൃതഭാഷ.

ഗീർവ്വാണവാണി-ദേവഭാഷ, സംസ്കൃതം.

ഗീഷ്പതി-വ്യാഴം. വാക്കുകളുടെ നാഥൻ എന്നർത്ഥം. ഗീഃപ്പതി എന്നുമാകാം. (അഹരാദീനാം പത്യാദിഷുവാ എന്നുള്ള വികല്പഭേദമത്രെ കാരണം).

ഗു

ഗുഗ്ഗുലു(ല)-ഒരു മരുന്ന്. മററു പര്യായങ്ങൾ-കുംഭം, ഉലൂഖലകം, കൌശികം, പുരം. ശരീരത്തെ കാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

[ഇതു വാതം, വ്രണം, വീക്കം, വാതരക്തം, കഫം, കുഷ്ഠം, കൃമി, അപചി, അശ്മരി, അർശസ്സ്, പ്രമേഹം, പിടകം, പ്ലീഹ, ആമവാതം, ഗ്രന്ഥി (മുഴ), ഗണ്ഡമാല, ഗുല്മം, ഗ്രഹപീഡ, നലവ്, ചെവിയടപ്പ്, മഹോദരം, ചുമ ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. മലത്തിനയവുണ്ടാക്കും. മുറിവിനെ യോജിപ്പിക്കും. ഇതു വൃദ്ധിക്കു നന്ന്. ഈ വൃക്ഷം പർവ്വതങ്ങളിലുണ്ടാകുന്നു. ഇല വേപ്പിലയുടെ ആകൃതിയിൽ ചെറുതായിരിക്കും. ഗുഗ്ഗുലു എന്നതു് ഈ മരത്തിന്റെ കറയാണ്. ഗുഗ്ഗുലു അഞ്ചുതരമുണ്ട്. ൧. മഹിഷാക്ഷം (ധൂമ്രവർണ്ണം). ൨. മഹാനീലം (നല്ല കറുത്തനിറം). ൩. കുമുദം (വെളുത്തനിറം). ൪. പത്മം (ചെമന്നനിറം). ൫. ഹിരണ്യം (സ്വർണ്ണനിറം). ഹിരണ്യവും (അതു കിട്ടാത്തപക്ഷം) മഹിഷാക്ഷവും മനുഷ്യർക്ക് ഉപയോഗിക്കാം. മററവ മൂന്നും ഉപയോഗിച്ചുകൂടാ. പുതിയതു നന്ന്. [illegible]-കക്കിൽ.]

ഗുച്ഛകന്ദം-ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട കന്ദശാകം.

ഗുച്ഛകരഞ്ജം-കരിങ്ങാട്ട (കരിഞ്ഞാട്ട)

ഗുച്ഛകം-൧. പൂങ്കുല. ൨. മാല.
[പൂങ്കുല എന്നാൽ വിടർന്നതും ഏതാനും വിടരാത്തതുമാണ്. മറ്റൊരു പര്യായം-'സ്തബകം'. ഗുത്സകം എന്ന് പാഠം കാണുന്നു ഗുച്ഛകം എന്നാൽ മധുപാനത്തിൽ അത്യധികം താൽപര്യമുള്ള വണ്ടുകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതെന്നർത്ഥം. ഗുച്ഛം എന്നുമാകാം]
൩. തുണിയാങ്കം.

ഗുച്ഛപത്രം-പന.

ഗുച്ഛപുഷ്പം-കരിമ്പന, ഏഴിലംപാല.

ഗുച്ഛഫല-മുന്തിരിങ്ങാവള്ളി.

ഗുച്ഛഫലം-വാഴ.

ഗുച്ഛം-൧. പൂങ്കുല. ൨. എഴുപതു ഇഴയുള്ള മാല. ൩. ചാമരം ൪ നെല്ല് യവം മുതലായതിന്റെ തണ്ട്.

ഗുച്ഛാർദ്ധം-ഇരുപത്തിനാലിഴയുള്ള മുത്തുമാല. ഗുത്സാർദ്ധം എന്നുമാവാം.

ഗുജ്-വ്യാധി.

ഗുജറാറ്റ്-പണ്ടത്തെ സൌരാഷ്ട്രം.

ഗുഞ്ജ-൧. കുന്നി. ൨. മദ്യം വില്ക്കുന്ന സ്ഥലം. ൩. ഉപ്പുപടന (ഉപ്പ് വിളയുന്ന സ്ഥലം).

ഗുഞ്ജാഗ്രന്ഥി-മുത്തങ്ങ. ഉണങ്ങിയാൽ വ്യക്തമല്ലാതെ ശബ്ദിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗുഞ്ജാഫലാ-കുന്നിക്കുരു.

ഗുഡ-ചതുരക്കള്ളി.

ഗുഡചി-ചിറ്റമൃത്.

ഗുഡജിഹ്വികാന്യായം-"ശർക്കരയും നാവും കൂടിച്ചേർന്നാൽ മധുരരസമാണല്ലോ ഫലം. അപ്രകാരം ഉചിതസമ്മേളനംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന സൽഫലങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതിനാണ് ഈ ന്യായത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി"

ഗുഡപുഷ്പം-ഇരിപ്പവൃക്ഷം. ശർക്കരയ്ക്കു തുല്യമായ പുഷ്പമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

ഗുഡഫലം-൧. ഉകമരം. ശർക്കരയ്ക്കു തുല്യമായ ഫലമുള്ളതെന്നർത്ഥം. ൨. ലന്തമരം. ൩. തേറ്റമരം.

ഗുഡഭാ-ചോളപ്പഞ്ചസാര.

ഗുഡം-൧. ശർക്കര. ൨. ഗുളിക. ൩. ഗോളം. ചുറ്റുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗുഡശർക്കര-പഞ്ചസാര.

ഗുഡാ-൧. ചതുരക്കള്ളി. ചുറ്റിപ്പിണയുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. വലിയ മുന്തിരി. ൩. കരുപ്പത്തി.

ഗുഡാകേശൻ-൧. അർജ്ജുനൻ ൨. ശിവൻ. [തി'
'മമദേഹേഗുഡാകേശയച്ചാന്യദ് ദ്രഷ്ടുമിച്ഛ
(ഭഗവൽഗീത)

ഗുഡൂചി-ചിറ്റമൃത്. (ഗുളൂചിയുടെ പാഠം.)

ഗുണകാര-വി. പെരുക്കുന്നതിനുള്ള.

ഗുണകാരം-പെരുക്കുക.

ഗുണജ്ഞ-വി. ഗുണത്തെ അറിയുന്ന.

ഗുണത, ഗുണത്വം-൧. ആശ്രയം. ൨. സുകൃതം. ൩. വിശേഷത. ൪ പെരുക്കം.

ഗുണത്രയം-സത്വരജസ്തമോഗുണങ്ങൾ.

ഗുണദോഷക്കാരൻ-൧. ഗുണത്തെയും ദോഷത്തെയും അറിയുന്നവൻ. ൨. ശൂദ്രസ്ത്രീയുടെ ഭർത്താവ്.

ഗുണദോഷജ്ഞ-വി. ഗുണത്തെയും ദോഷത്തെയും അറിയുന്ന.

ഗുണദോഷം-൧. നന്മയും തിന്മയും ൨. ബന്ധുത്വം.

ഗുണദോഷവിചാരം-നന്മതിന്മകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരം.

ഗുണൻ-വയ്പുകാരൻ.

ഗുണനം-൧. പെരുക്കം. ൨. ഓരോന്നായി പറയുക.

ഗുണനിക-ആട്ടം, ൨. വീണ്ടും പറക

ഗുണനിധി-വി. ഗുണത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമായ.

ഗുണനീയ-വി. കണക്കുകൊണ്ടു പെരുക്കേണ്ടുന്ന.

ഗുണനീയൻ-അഭ്യസിക്കുന്നവൻ.

ഗുണനീയം-അഭ്യാസം.

ഗുണപാഠം - വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു ഭാഗം.

ഗുണബന്ധന-വി. ഗുണത്തോടുചേർന്ന.

ഗുണം-പു. ൧. നന്മ. ൨. സ്വഭാവം. ൩. ഞാൺ. ബാണത്തെ തന്നിൽ ചേർത്തു വിടുന്നതെന്നർത്ഥം. ൪. വലച്ചരട്. ൫. കയറ്. പിടിച്ചുവലിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൬. സന്ധി മുതലായത്. ൭. വൈദ്യശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള സ്നിഗ്ദ്ധാദിയായ ൨൦ ഗുണങ്ങൾ.

൧	ഗുരു	൧൧	ലഘു
൨	മന്ദം	൧൨	തീക്ഷ്ണം
൩	ഹിമം	൧൩	ഉഷ്ണം
൪	സ്നിഗ്ദ്ധം	൧൪	രൂക്ഷം
൫	ശ്ലക്ഷ്ണം	൧൫	പരുഷം
൬	സാന്ദ്രം	൧൬	ദ്രവം
൭	മൃദു	൧൭	കഠിനം
൮	സ്ഥിരം	൧൮	സരം
൯	സൂക്ഷ്മം	൧൯	സ്ഥൂലം
൧൦	വിശദം	൨൦	പിച്ഛിലം

(ഗുരു > <ലഘു. ഇത്യാദി എല്ലാം വിപരീതം.)

൮. രസം. ൯. തർക്കശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള ൨൪ ഗുണങ്ങൾ. ൧൦. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം കണക്കിന്റെ പെരുക്കം. ൧൧. ദ്രവ്യത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന രൂപരസഗന്ധാദികൾ. ൧൨. സത്വരജസ്തമോഗുണങ്ങൾ. ൧൩. ശൌര്യം ഔദാര്യം മുതലായ ഗുണങ്ങൾ. ൧൪. വ്യാകരണത്തിൽ ഒരു സംജ്ഞ.

ഗുണനം, ഗുണനാ-കണക്കശാസ്ത്രത്തിൽ മടക്കുക, പെരുക്കുക.

ഗുണലയിക-കൂടാരം.

ഗുണവൽ-വി. ഗുണമുള്ള.

ഗുണവൃക്ഷകം-പാമരം. കയറുകൊണ്ടു കെട്ടപ്പെട്ട ചെറിയ വൃക്ഷം എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-കൂപകം. തോണി കെട്ടുന്ന കുററിയുടെ പേർ എന്നുമാവാം.

ഗുണശാലി-വി. ഗുണമുള്ള, നന്മയുള്ള.

ഗുണാ-സ്ത്രീ. ൧. കരിങ്കറുക. ൨. മാംസരോഹിണി.

ഗുണാധികാരം-അധികഗുണം.

ഗുണാധിക്യം-അധികഗുണം.

ഗുണാംബുരാശി-ഗുണത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം. വളരെ ഗുണമുള്ള എന്നർത്ഥം.

ഗുണി-വി. നന്മയുള്ള.

ഗുണി (കർ)-ഗുണവാൻ.

ഗുണിക-വീക്കം, നീര്.

ഗുണിക്കുക-പെരുക്കുക.

ഗുണിത-വി. പെരുക്കപ്പെട്ട.

ഗുണോൽകർഷ-വി ഗുണാധിക്യമുള്ള.

ഗുണോൽകൃഷ്ട-വി ഗുണാധിക്യമുള്ള.

ഗുണ്ടിടുക-സമയസംബന്ധമായി വെടിവെക്കുക.

[ബന്ധർ മുതലായി പാശ്ചാത്യ തുറമുഖങ്ങളിലും ആംഗലേയർ ഭരിച്ചുവരുന്ന ഭാരതഖണ്ഡത്തിലെ ചില പ്രധാന നഗരങ്ങളിലും പകൽ ൧൨-മണിക്കു ഫിരങ്കിവെടി പൊട്ടിക്കുക എന്നുള്ള ഏർപ്പാടുണ്ട്, അതിന്റെ പേർ. മലയാളപഞ്ചാംഗപ്രകാരം ഒരു തീയതി ആരംഭിക്കുന്ന ഉദിനകാലാരംഭത്തിലാണ്. ആംഗലേയരുടെ തീയതി ആരംഭിക്കുന്നതു അർദ്ധരാത്രം തൊട്ടാകുന്നു. തീയതികളുടെ വ്യത്യാസം അറിവാനായിട്ടാണ് അവർ മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ ഗുണ്ടിടുന്നതു.

ഗുണ്ഠ(ണ്ഡ)നം-പു. ൧. ഒളിപ്പ്. ൨. മൂടിവെക്കുക, മറച്ചുവെക്കുക ൩. പൂശുക, പുരട്ടുക. ഉ-ം 'ഭസ്മഗുണ്ഠനം'

ഗുണ്ഠിത-വി. മൂടപ്പെട്ട, ഒളിക്കപ്പെട്ട.

ഗുണ്ഡകം-പൊടി.

ഗുണ്ഡാല-ഒരു വൃക്ഷം.

[വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്നു. വളരെ വേരുകാണും. വീക്കം, ക്രിമി, വ്രണം ഇവയ്ക്കു നന്ന്]

ഗുണ്ഡാസിനി-ഒരുവക പുല്ല്.

[ഇല പരന്നിരിക്കും, ജലത്തിലുണ്ടാകുന്നു. പിത്തം, വ്രണം, ശ്രമം, ചുട്ടുനീറൽ ഇവയ്ക്കു നന്ന്. പശുക്കൾക്കു വലിയ നാശമുണ്ടാക്കുന്നതാണ്].

ഗുണ്ഡിത-വി. ഭൂ. പൊടിക്കപ്പെട്ട. വ. ചുററപ്പെട്ട.

ഗുണ്ഠിത-പൊടിക്കപ്പെട്ട പൊടിയും മററും പിരണ്ട സ്വഭാവം മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന എന്നർത്ഥം ഗുണ്ഠിതം എന്നുമാകാം.

ഗുണ്യൻ-ഗുണവാൻ.

'ഗുണ്യന്മാരായ് ഗുരുവിനയരായ്'
(മയൂരസന്ദേശം)

ഗുത്ഥം-കാട്ടുകോരമ്പ്.

ഗുത്സം-നൂറു ഇഴയുള്ള മുത്തുമാല (ഗുച്ഛം എന്നുമാകാം) ചുററുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഗുത്സാർദ്ധം-ഇരുപത്തനാലിഴയുള്ള മുത്തുമാല. (ഗുച്ഛാർദ്ധം എന്നുമാവാം)

ഗുദകീലം-അർശസ്സ്.

ഗുദഗ്രഹം-മലത്തിന്റെ തടവ്.

ഗുദഭ്രംശം-ഒരു ദീനം.

ഗുദം-മലദ്വാരം മലത്തെ വിടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മററുപര്യായങ്ങൾ-അപാനം, പായു.

ഗുദന്ദരം-ഒരു രോഗം.

ഗുദാമയഹര-ചേന.

ഗുദാങ്കുരം-അർശസ്സ്.

ഗുധേര-വി. രക്ഷിക്കുന്ന

ഗുന്ദ്ര-ഭൂ. കഴിമുത്തങ്ങ, നാഗമുത്തങ്ങ ജലത്തോടടുത്തുണ്ടാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. തൊഴൽ.

ഗുന്ദ്രം-അമ. ആളികളിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. അംപൊട്ടൽ, പേക്കരിമ്പ് ഇങ്ങിനെയും ഭാഷ കാണുന്നു

ഗുന്മം, ഗുല്മം-ഭൂ. ഒരു ദീനം.

[അപഥ്യങ്ങളായവയെ ഭക്ഷിക്കുകകൊണ്ടും അഗ്നി ബലത്തെ കവിഞ്ഞുള്ള ഭുക്തിനിമിത്തവും ശരീരബലത്തിന്നനുസരിക്കാത്ത കർമ്മം മൂലവും വാതം മുതലായ ദോഷങ്ങൾ അധികം ദുഷിച്ച് ഉദരാന്തർഭാഗത്തിൽ ഗ്രന്ഥിരൂപമായ ഗുന്മത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഇതു് അഞ്ചുവിധം. അതിന്നു രണ്ടു പാർശ്വഭാഗങ്ങൾ, ഹൃദയം, നാഭി, വസ്തി ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു സ്ഥാനങ്ങൾ ഉണ്ട്].

വ. കരുന്തുവൽ. ന. സേനാമുഖം ര. പുൽക്കൂട്ടം.

ഗുന്മി-വി. ഗുന്മമുള്ള.

ഗുന്മിനി-വള്ളിക്കുടിൽ (പടർന്നുപിടിച്ച വള്ളി).

ഗുപ്ത-വി. ഭൂ. ഒളിക്കപ്പെട്ട. വ. രക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

ഗുപ്തകൻ-രക്ഷിതാവ്, സൂക്ഷിക്കുന്നവൻ.

ഗുപ്തൻ-വൈശ്യരുടെ പേരോടുകൂടി സാധാരണ ചേർക്കാറുള്ള ഒരു പ്രത്യയം.

ഗുപ്താ-നായ്ക്കുരുണ.

ഗുപ്തി-ഭൂ. മറവ് വ. രക്ഷണം. ന. ഒളിപ്പിടം. ര. നിലവറ ല. കാരാഗൃഹം മുതലായതു്.

ഗുംജനം-മുളക്.

ഗുംഫനം-ഭൂ. ഉള്ളടക്കം വ. കോപ്പ്. ന. കഥാബന്ധം.

ഗുംഫാ-ഭൂ. പദബന്ധം, കാലിന്റെ നരിയാണി വ. വിസ്താരാലങ്കാരം

ഗുംഫിത-വി. ഭൂ. കോർക്കപ്പെട്ട. വ. കെട്ടപ്പെട്ട.

ഗുമസ്തൻ, ഗുമസ്താവു്, ഗുമസ്താ-എഴുത്തുകാരൻ, എഴുത്തുജോലിയോടുകൂടിയ കാര്യസ്ഥൻ. (പേർഷ്യൻഭാഷ).

ഗുമുഗുമെ-ശബ്ദവിശേഷം.

'ഗുമുഗുമമെയെഴുമാംവിയുദ്ധമിച്ച'

(കുമാരസംഭവം)

ഗുരണം-൧. ഒരിമ്പാട്ട്, ഉദ്യമം, ഓങ്ങൽ, ഓരാശ്ലേദ്യമനം. (ഗോരണം എന്നും പാഠം കാണുന്നു) ൨. ജാഗ്രത.

ഗുരു-വി, ൧. കനമുള്ള. ൨. ഭേദിക്കാത്ത.

ഗുരു-൧. ആചാര്യൻ. ൨. പിതാവ്

[ആരാണോ തന്നെ വിധിച്ചവണ്ണം തന്റെ ഗർഭാധാനം മുതലായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുകയും ചോറുതന്നു വളർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു അദ്ദേഹമാത്രേ ഗുരു. ഇതു് അച്ഛൻ തന്നെ എന്നു സ്പഷ്ടം].

൩. വ്യാഴം. ൪. ഗർഭം. ൫. ദീർഘാക്ഷരങ്ങളും കൂട്ടക്ഷരങ്ങളും. ൬. നായികക്കാരണ. ൭ ഒൻപതാംരാശി.

ഗുരുകം-വി. ൧. അല്പം ഘനമുള്ള. ൨. (മാത്രയിൽ) ദീർഘമുള്ള.

ഗുരുകാര്യം-സാരമുള്ള കാര്യം

ഗുരുഘ്നം-വെങ്കടക്.

ഗുരുജനം-൧. ബഹുമാനപൂർവം ഗുരുവിനെ നിർദ്ദേശിച്ചു പറയുന്ന വാക്ക്. ൨. ഗുരുക്കന്മാരുടെ കൂട്ടം.

ഗുരുതല്പഗൻ-ഗുരുദ്രോഹി.

ഗുരുതമ-വി. ഏററവും മുഖ്യമായ.

ഗുരുതമൻ-൧. വിശിഷ്ടഗുരു. ൨. വിഷ്ണു.

ഗുരുതാ-൧ ദുർഭരം.

'അല്ലസംശനമകന്നിതംബഗുരുതാ മൂലംനടന്നൊന്നങ്ങു'

(ശാകുന്തളം)

൨. പ്രയാസം. ൩. പ്രാബല്യം, വലിപ്പം. ൪. ബഹുമാനം. ൫. ആരോഗ്യ്. ൬. ഗുരുസ്ഥാനം, ൭. പ്രാധാന്യം.

ഗുരുത്വം-൧. കനം, വലിപ്പം (പ്രാധാന്യം) ൨. ഭേദിക്കാത്ത സ്ഥിതി.

ഗുരുദക്ഷിണ-ഗുരുവിനു കൊടുക്കുന്ന ദക്ഷിണ.

[വയാഭം പണമോ പട്ടാവം കരിരയോ കടയോ ചെരുപ്പും ധാന്യമോ വസ്ത്രങ്ങളോ ശാകമോ ഗുരു ഇഷ്ടപ്പെട്ടതു കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കണമെന്നു ഭവിഷ്യൽപുരാണം നാലാം അധ്യായത്തിൽ പറയുന്നു].

ഗുരുനാഥൻ-ആശാൻ.

ഗുരുപത്നി-ഗുരുവിന്റെ ഭാര്യ

ഗുരുപാരമ്പര്യം-ഗുരുക്കന്മാർപരമ്പരയായി ചെയ്തുവന്ന മുറ.

ഗുരുപുഷ്പികാ-കോല്പുളി.

ഗുരുഭാര്യ-ഗുരുവിന്റെ ഭാര്യ.

ഗുരുഭൂതൻ-ആശാൻ.

ഗുരുമണി-പുഷ്പരാഗം.

ഗുരുരത്നം-ഗോമേദകം.

ഗുരുലാഘവതാ-വലുപ്പച്ചെറുപ്പം.

ഗുരുവാരം-വ്യാഴം.

ഗുരുശുശ്രൂഷ-ഗുരുവിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്ക.

ഗുരുശുശ്രൂഷാചതുഷ്ടയം-ആവ്യം, അംഗം, സ്ഥാനം, സ്ത്രീഭാവം ഇവ നാലും.

ഗുരുസാര(ക)ാ ഇരിപ്പുമരം.

ഗുരുഹാ-൧ ഗുരുവിനെ കൊന്നവൻ. ൨. വെങ്കടക്.

ഗുർജ്ജരം-ഗുജാരാഷ്ട്രം. Gujarat.

ഗുർവിണി-ഗർഭമുള്ളവൾ. വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഗർഭത്തോടുകൂടിയവൾ എന്നർത്ഥം.

ഗുർവി-൧ ഗർഭമുള്ളവൾ. ൨. ഗുരുപത്നി ൩. കനമുള്ളവൾ.

ഗുല്ഗുലു-ഒരു മരം. (ഗുഗ്ഗുലു എന്ന പദം നോക്കുക).

[മലയാളികൾ ഗുല്ഗുലു എന്നും പരദേശികൾ ഗുഗ്ഗുലു എന്നും പറയുന്ന

ഗുഗ്ഗുലു എന്ന പദം പാരദേശിക പുസ്തകങ്ങളിൽ കാണാനില്ല. ഇതു് ഒരു മരമാണ്. വാതകഫരോഗങ്ങളും, വസ്തി, വ്രണം, വാതോദരം, മേദോദോഷം, പ്രമേഹം, പ്ലീഹോദരം, കാസം, കൃമി, കുഷ്ഠം, അർശസ്സ്, ശോഫം, മൂത്രബാധ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതു രസായനോത്തമമാണ്. വർണ്ണസാരഹിതമാകുന്നു].

ഗുല്ഫം-കാലിന്റെ ഞെരിയാണി, പുറവടി. തച്ചുപൊട്ടുന്നതിൽനിന്നു രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്.

ഗുല്മം-പു. സേനാവിഭാഗം. (അക്ഷൗഹിണി എന്നതു നോക്കുക). രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. ഒരു രോഗം. ൩. കുറുന്തവൽ, വേരും കൊമ്പുകളും മാത്രമുള്ളതും തടിമരമില്ലാത്തതുമായ ചെടിമരം. ൪. ഗുന്മം. ൫. പുല്ക്കൂട്ട.

ഗുല്മമൂലം-ഇഞ്ചി.

ഗുല്മി-നെല്ലി.

ഗുല്മിനി-ഇലകളും പുള്ളികളും ഉള്ളതായ വള്ളി.

ഗുവാകം- കവുങ്ങുമരം. മലശോധനയുണ്ടാക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (ഗുവാകം എന്നും പാഠം കാണുന്നു).

ഗുഹ-സ്ത്രീ. പർവ്വതത്തിന്റെ ഉദരം. പൎയ്യായങ്ങളും-ദേവഖാതം ബിലം (വിലം) ഗുഹ, ഗഹ്വരം.

[ആരുണ്ടാക്കിയതെന്നറിഞ്ഞുകൂടാത്തതായും, മനുഷ്യരോ മൃഗങ്ങളോ ഉണ്ടാക്കിയതോ ജലം മുതലായതു വീണുണ്ടായതോ എന്നു സംശയഗ്രസ്തമായും, പുരാതനവും ദിവ്യചിത്രവുമായും ഇരിക്കുന്നതത്രേ ഗുഹ].

൨. മൂവില. ൩. ഓരില.

ഗുഹൻ-പു. സുബ്രഹ്മണ്യൻ. ശത്രുക്കളിൽനിന്നു തന്റെ സൈന്യത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. രാമായണത്തിൽ പറയുന്ന ഒരു മുക്കുവൻ, രാമഭക്തനായ ശൃംഗിവേരരാജാവു്. ൩. വിഷ്ണു.

ഗുഹം-കുതിര

ഗുഹാ-മൂവില. തന്റെ പ്രഭാവത്തെ മറച്ചുവെക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഗുഹാശയം-പു. സിംഹം. ൨. വരിയപുലി. ൩. കരടി. ൪. കടുവാ. ൫. എലി.

ഗുഹ്യകർ-മാണിഭദ്രൻ മുതലായ നിധിപാലകന്മാർ. കുബേരന്റെ നിധികളെ രക്ഷിക്കുന്നവർ എന്നർത്ഥം.

[ഗുഹ്യകന്മാർ പ്രായേണ കുത്സിതമായിട്ടു സംസാരിക്കുന്നവരാകുന്നു].

ഗുഹ്യകേശ്വരൻ-വൈശ്രവണൻ.

ഗുഹ്യപത്രം-അരയാൽ.

ഗുഹ്യപ്രദേശം-രഹസ്യസ്ഥലം.

ഗുഹ്യം-വി. രഹസ്യമായ.

ഗുഹ്യം-പു. സ്വകാര്യമായിട്ടുള്ളതു്. ൨. ലിംഗം. ൩. യോനി. ഒളിച്ചുവെയ്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൪. ആമ.

ഗുഹ്യോപദേശം-രഹസ്യമായിട്ടുള്ള ഉപദേശം.

ഗുളഫലം-ഉകമരം.

ഗുള(ഡ)ം-ശർക്കര.

ഗുളാന്നം-ശർക്കരപ്പായസം.

ഗുളാബം-പനിനീർച്ചെടി.

ഗുളാബപുഷ്പം-പനിനീർപുഷ്പം.

ഗുളാർദ്രകം-ഒരുമാതിരി കഴമ്പ്.

ഗുളാപ്പു - പനിനീർ, പനിനീർച്ചെടി. (പേർഷ്യൻഭാഷ)

ഗുളിക-അരച്ചുരുട്ടിയുണക്കിയ മരുന്നു.

ഗുളികൻ-നവഗ്രഹങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള ഒരു സർപ്പം.

ഗുളികവേള-ഓരോ ദിവസത്തിലും യാതൊരു വേലയും ആരംഭിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത അശുഭകരമായുള്ള ഏതാനും കാലഭാഗങ്ങളിൽ ഒരുവക.

['കലികവേലം' എന്ന സംസ്കൃതപദമാണ മലയാളത്തിൽ 'ഗുളികവേള'യായിത്തീൎന്നതു്].

ഗുളികാസ്ത്രം-വെടിയുണ്ട.

ഗുളുഗുളു-പഴങ്ങൾമുതലായതു ജലത്തിൽ വീഴുന്ന ശബ്ദം.

'ഉല്പന്നമായി ഗുളുഗുളുശബ്ദവും'
(പഞ്ചതന്ത്രം)

ഗുളുഞ്ചം-പൂക്കെട്ടു്.

ഗുളൂചി-ചിററമൃതു്. രക്ഷിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. (ഗുഡൂചി എന്നുമാവാം).

ഗൂ

ഗൂഢ-വി. ഒളിക്കപ്പെട്ട, മറയ്ക്കപ്പെട്ട, രഹസ്യമായുള്ള.

ഗൂഢകൎമ്മം-രഹസ്യമായുള്ള പ്രവൃത്തി.

ഗൂഢകാമി-കാക്ക.

ഗൂഢജൻ-ഭൎത്താവു ദൂരസ്ഥനോ മററോ ആയിരിക്കുമ്പോൾ ഭാൎയ്യ ജാരസംസൎഗ്ഗം കൊണ്ടു സമ്പാദിച്ച പുത്രൻ.

ഗൂഢനീഡം-കരിങ്കുരികിൽ.

ഗൂഢപത്രം-അഴിഞ്ഞിൽ.

ഗൂഢപാത്തു്-പ്ര. പാമ്പു്. മററുള്ളവൎക്കു തിരിച്ചറിയുന്നതിന്നു എളുപ്പമില്ലാത്ത പാദങ്ങളുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

[സൎപ്പങ്ങൾക്കു വളരെ പാദങ്ങളുണ്ടെന്നു കേൾവിയുണ്ടു്. പക്ഷേ നമുക്കു കാണ്മാൻ കഴിയുന്നില്ല.]

വ. ആമ.

ഗൂഢപാദീശൻ-ശേഷൻ.

'ഗൂഢപാദീശാംശജൻ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

ഗൂഢപുരുഷൻ-ഒററുകാരൻ, സ്വകാൎയ്യമായി കാൎയ്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിന്നു അയക്കപ്പെടുന്നവൻ, ചാരപുരുഷൻ.

ഗൂഢഭോജനം-കതിര.

ഗൂഢം-ഒളിച്ചുവെച്ചതു്. ഗുഹനം ചെയ്യപ്പെട്ടതു് എന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ഗുപ്തം.

ഗൂഢമന്ത്രം-പ്ര. രഹസ്യമായ കൂടിവിചാരം. വ. വശീകരണം.

ഗൂഢമാൎഗ്ഗം-ഊടുവഴി.

ഗൂഢമൈഥുനം-കാക്ക.

ഗൂഢവൎച്ചസ്സ്-തവള.

ഗൂഢസ്ഥൻ-ആത്മാവു്.

ഗൂഢാംഗം-ആമ.

ഗൂഢാംഘ്രി-പാമ്പു.

ഗൂഥം-മലം. ശബ്ദത്തോടുകൂടിയതെന്നൎത്ഥം.

ഗൂന-വി ഒഴിയപ്പെട്ട.

ഗൂനം-മലവിസൎജ്ജനംചെയ്യതു്.

ഗൂവാകം-കവുങ്ങു് (ഗുവാകം എന്നതിന്റെ പാഠം).

'ഗുവാകകാപിച ഗൂവാകഃ'
(താരപാലവചനം)

ഗൂഷണാ-മയിൽവാലിലെ കണ്ണു്.

ഗൂഹനം-ഒളിപ്പു്.

ഗൂഹിക്കുക-ഒളിക്കുക, മറയ്ക്കുക.

ഗൂഹിത-വി. ഒളിക്കപ്പെട്ട.

ഗൃ

ഗൃഞ്ജനം-പ്ര. ഉള്ളി. അമേദ്ധ്യമെന്നു പറയപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. വ. ചുവന്നുള്ളി, വെള്ളുള്ളി.

ഗൃത്സമദൻ-ഒരു മുനി. ഋഗ്വേദത്തിലെ ചില ഋക്കുകളുടെ കൎത്താവു്.

ഗൃദ്ധ്ന-വി. ആഗ്രഹമുള്ള, ആശയുള്ള, ലുബ്ധുള്ള.

ഗൃദ്ധ്നത-ആഗ്രഹം.

ഗൃദ്ധ്രം-കഴുകു് (വ്) എന്ന പക്ഷി. മാംസത്തിൽ ആഗ്രഹമുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

ഗൃധ്രസി-ഒരു വാതരോഗം.

[വായു തുടയുടെ മേൽഭാഗത്തിലെ പിൻഭാഗം തുടങ്ങീട്ട് അര, പൃഷ്ഠം, തുട, മുട്ട്, കണങ്കാൽ, കാൽച്ചുവട് ഇവയെ ക്രമേണ സ്തംഭനത്തോടും കുത്തുനോവോടും കൂടി പിടിച്ചുവലിക്കും. ഇതു രണ്ടു വിധമുണ്ട്. മടിയും ഗൌരവവും അരുചിയും കാണും].

ഗൃഷ്ടി-൧. ഒന്നുപെററ പശു, പശു ൨. പന്നി. (ഘൃഷ്ടിയുടെ പാഠാന്തരം). ൩. നിലപ്പന, പന്നിക്കിഴങ്ങ്. ൪. കമിഴ്. ൫ ലന്തമരം.

ഗൃഷ്ടികാ-൧. പന്നിക്കിഴങ്ങ്. ൨. ലന്തമരം. ൩. കമിഴ്.

ഗൃഹകപോതം-വളർത്തുന്ന പ്രാവ്.

ഗൃഹകുക്കുടം-നാട്ടുകോഴി.

ഗൃഹകൃത്യം-വീട്ടുവേല.

ഗൃഹഗോധിക-ഗൌളി, പല്ലി (ഗൃഹത്തിലെ ഉടുമ്പ്, ഉടുമ്പിന്റെ സാദൃശ്യമുള്ള ജന്തു).

[പല്ലി കടിച്ചാൽ ചൂടും നീരും കുത്തിനോവും വിയർപ്പുമുണ്ടാകും].

ഗൃഹഗോലിക-പല്ലി.

ഗൃഹ[illegible]-കാടി.

ഗൃഹദേവി-ജര എന്ന രാക്ഷസി. മഗധരാജാവായ ജരാസന്ധന്റെ മന്ദിരത്തിൽ പാർത്തുവന്നു. മനുഷ്യഗൃഹങ്ങൾതോറും പാർക്കുകയാണ് ഇവളുടെ പതിവ്. ദാനവനാശത്തിനുവേണ്ടി പിതാമഹൻ സൃഷ്ടിച്ചു. യൌവ്വനയുക്തരായ പുത്രരോടുകൂടി ഇവളെ ഭക്തന്മാർ ചുവരിൽ വരച്ചാൽ അവരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ വൃദ്ധിയും അല്ലാത്ത വീടുകളിൽ ക്ഷയവും നേരിടും. (ജര എന്ന പദം നോക്കുക)

ഗൃഹനീഡം-ഊർക്കുരികിൽ എന്ന പക്ഷി.

ഗൃഹപതി-൧. ഭവനത്തിന്റെ ഉടയവൻ. ൨. ആദിത്യൻ. ൩. ഗൃഹസ്ഥൻ. ൪. യാഗംചെയ്യുന്നവൻ.

ഗൃഹപ്രവേശം-൧. കുടിവെയ്ക്കുക. ൨. പുതിയ വീടുണ്ടാക്കി അതിൽ ഒന്നാമതായി കടക്കുക.

ഗൃഹം-ഭവനം പര്യായങ്ങൾ-ഗൃഹം, ഗേഹം, ഉദവസിതം, വേശ്മ, സത്മ, നികേതനം, നിശാന്തം, വസ്ത്യം, സദനം, ഭവനം, അഗാരം, മന്ദിരം, ധിഷ്ണ്യം, ഓകസ്സ്, നിവസനം, സ്ഥാനം, വാസ്തു, നിവേശനം, ശരണം, ധാമ, സംസ്ത്യായം, നിവാസം, ആവസഥം, ക്ഷയം, വാസതേയി, സഭം, പല്ലി, വസതി, ക്ഷേമം, നികായ്യം, നിലയം, ആലയം, വാസം, കുടി, ശാല. സകലരാലും സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതെന്നു 'ഗൃഹ'ത്തിന്റെ അർത്ഥം. സമ്പാദിക്കുന്ന ധനം അശേഷവും ഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നുമാകാം ൨. ഇല്ലം. ൩. മന. ൪ മഠം. ൫ കോയിക്കൽ ൬. കോവിലകം. ൭. കൊട്ടാരം. ൮. ഭാര്യ. ധാന്യം മുതലായവയെ എടുത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം ൯. കല്പങ്ങളിൽ ഒരു ഭാഗം ജനനംമുതൽ മരണംവരെയുള്ള സംസ്കാരാദികളെ വർണ്ണിക്കുന്നത്.

[വീട്, ഇല്ലം, മന, മഠം, കോയിക്കൽ, കോവിലകം, കൊട്ടാരം ഇതിലേതാണ് ഒരു പ്രകൃതത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതെന്നു നിശ്ചയമില്ലാതെ വന്നാൽ അവിടെ 'ഗൃഹം' എന്ന സംസ്കൃതപദം പ്രയോഗിക്കുക- സാഹിത്യസാഹ്യം] (അടിതോൽ എന്നതു നോക്കുക)

ഗൃഹമണി-വിളക്ക്.

ഗൃഹമാചിക-നരിച്ചീർ.

ഗൃഹമൃഗം-നായ്.

ഗൃഹമേധി-ഗൃഹസ്ഥൻ, വിവാഹം ചെയ്തവൻ.

ഗൃഹയാലു-ഗ്രഹണശീലൻ.

ഗൃഹസ്ഥഗുണചതുഷ്ടയം-ദാതൃത്വം, പ്രിയവക്തൃത്വം, ധീരത്വം, ഉചിതജ്ഞത ഇവ നാലും.

ഗൃഹസ്ഥൻ- പു. ഭവനത്തിലിരിക്കുന്നവൻ. 2. വിവാഹം ചെയ്തവൻ.

ഗൃഹസ്ഥപാല്യചതുഷ്ടയം- ശ്രാന്തനായ ജ്ഞാതി, നിസ്സ്വനായ കുലശ്രേഷ്ഠൻ, പുത്രനില്ലാത്ത സ്വസാവ്, ദരിദ്രനായ സഖാവ്.

ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം, ഗൃഹാശ്രമം- ജീവിതകാലത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ ഭാഗം.

[ഒരു ഭാര്യയോടുകൂടി ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്കയും പഠിപ്പിക്കയും ബലികൾ കഴിക്കയും ദാനങ്ങൾ കൊടുക്കയും ചെയ്യുന്ന കാലം.]

ഗൃഹസ്ഥൂണം- ഭവനത്തിന്റെ തൂണ്, പുരയുടെ തൂണ്.

ഗൃഹാക്ഷം- കിളിവാതിൽ.

ഗൃഹാധിപൻ- ഭവനത്തിന്റെ പ്രമാണി

ഗൃഹാംബു- കാഞ്ഞി.

ഗൃഹാമ്ലം- കാടി.

ഗൃഹായണി- ഗൃഹസ്ഥൻ.

ഗൃഹാരാമം- അടുക്കളപ്പൂങ്കാവ്, ഉമ്മരപ്പൂങ്കാവ്.

ഗൃഹാവഗ്രഹണി- ചോറപടി. ഗൃഹത്തിന്റെ അതിർത്തിയെ കാണിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗൃഹാശയ- വെററിലക്കൊടി.

ഗൃഹി- ഗൃഹസ്ഥൻ. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിലിരിക്കുന്നവൻ, ഗൃഹങ്ങൾ (ഭാര്യ) ഉള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

ഗൃഹിണി- ഭാര്യ.

ഗൃഹികൻ- ഗൃഹസ്ഥൻ.

ഗൃഹീത- വി. 1. പിടിക്കപ്പെട്ട. 2. അറിയപ്പെട്ട.

ഗൃഹീതാവ്- ഗ്രഹണശീലമുള്ളവൻ.

ഗൃഹീതൃ- വി. 1. അറിയുന്ന. 2. എടുക്കുന്ന.

ഗൃഹ്യ- വി. 1. ഗ്രഹിപ്പാൻ തക്ക. 2. വീട്ടിനുള്ളിലുള്ള.

ഗൃഹ്യക- വി. സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത.

ഗൃഹ്യകങ്ങൾ- ഭവനത്തിൽ കളിപ്പാനായും മററും വളർത്തുന്ന തത്ത കോഴി മുതലായ പക്ഷികളും മാൻ മുതലായ മൃഗങ്ങളും.

ഗൃഹ്യകൻ- അന്യന്നധീനൻ, പരതന്ത്രൻ

ഗൃഹ്യകം- ഗൃഹത്തിൽ വളർത്തപ്പെട്ടത്.

ഗൃഹ്യകർമ്മങ്ങൾ- ഗൃഹസംബന്ധമായ കർമ്മങ്ങൾ.

[സംസ്കാരങ്ങളിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളവ വിവാഹം, ഗർഭകാലത്തെ ക്രിയകൾ, പ്രസവം, അന്നപ്രാശനം (ചോറൂണ്), ചൗളം, വിദ്യാരംഭം, വീടുപണിയിക്കൽ, ശവദാഹക്രിയകൾ, ശ്രാദ്ധം ഇവയാകുന്നു.]

ഗൃഹ്യാചാരം- ഗൃഹസ്ഥമര്യാദ, വീട്ടാചാരം.

ഗെ

ഗെട്ടു, ഗഡ്യ- വെണ്ണ, പ്രാവശ്യം.

—:(:—

ഗേ

ഗേണ്ഡുകം- പന്ത്. മേൽപ്പെട്ടുയരുന്ന ചന്ദ്രനെന്നവണ്ണം ശോഭിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. (ഗേന്ദുകം, ഗേണ്ഡുകം, ഗേന്ധുകം ഇവ പാഠാന്തരങ്ങൾ.) മററൊരു പര്യായം- കന്ദുകം.

ഗേയം- വി. പാടുവാൻ തക്ക.

ഗേഹം- ഭവനം.

ഗേഹാസന്നഖലി- മർകലകം.

'ഗേഹാസന്നഖലിതിലതി
കെന്ദ്രരമത്ത് സഞ്ചരിക്കം'

(മയൂരസന്ദേശം)

ഗേഹി- വി. ഭവനമുള്ള.

ഗേഹിനി- ഭാര്യ.

'ഗേഹിനി! സമ്മദോപഗതയായധുനാ
വിധിനാ'

(ശാകുന്തളം)

ഗേഹേശൂരൻ-വീട്ടിൽ മാത്രം ശൌര്യം കാണിക്കുന്നവൻ, സാമൎത്ഥ്യമില്ലാത്ത വെറും നാട്യക്കാരൻ.

—:0:—

ഗൈ

ഗൈരം-കാവിമണ്ണ്.

ഗൈരി-മേത്തോന്നി.

ഗൈരികം-൧. കാവിമണ്ണ്. ൨. സ്വൎണ്ണം. ഗിരിയിങ്കൽ ഭവിച്ചതെന്നൎത്ഥം.

[പൊന്ന്, വെള്ളി, ചെമ്പ്, മനോശില, കാവിമണ്ണ്, അഞ്ജനം, കാരിയ്യം, ഈയ്യം, ഇരിമ്പ്, ചായില്യം, ഗന്ധകം, അഭ്രം മുതലായവ പൎവ്വതത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ധാതുക്കളാകുന്നു.]

ഗൈരേയ-വി. മലയിലുണ്ടായ.

ഗൈരേയം-൧. കല്മദം. ഗിരിയിങ്കൽ ഭവിച്ചതെന്നൎത്ഥം. ൨. കാവിമണ്ണ്.

ഗൈൎവ്വാണി-സംസ്കൃതഭാഷ.

ഗോ

ഗോ-൧. പശു. മെഞ്ഞുനടക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. (ഗമിക്കുന്നവൾ). ൨. കാള. ഓടുന്നത് എന്നൎത്ഥം. ൩. സ്വൎഗ്ഗം. ൪. ശരം. ൫. വാക്ക്. ൬. വജ്രം. ൭. ദിക്ക്. ൮. നേത്രം. ൯. രശ്മി. ൧൦. ഭൂമി. ൧൧. ജലം.

'സ്വൎഗ്ഗേഷുപശുവാഗ്വജ്ര
ദിങ്നേത്രഘൃണിഭൂജലേ'
(അമരം)

൧൨. യാഗഭേദം (പശുമേധയാഗം). ൧൩. രോമം. ൧൪. സരസ്വതി. ൧൫. ഇടിവാൾ. ൧൬. അമ്മ. ൧൭. ആദിത്യൻ. ൧൮. ചന്ദ്രൻ.

ഗോകണ്ടകം-ഞെരിഞ്ഞിൽ. ഭൂമി പശു ഇവയ്ക്കുപദ്രവത്തെ ചെയ്യുന്നതെന്നൎത്ഥം.

ഗോകൎണ്ണം-൧. സൎപ്പം. കണ്ണും ചെവിയും ഒന്നായത്. ൨. ഒരു ദിക്കിന്റെ പേർ. മലയാളത്തിന്റെ വടക്കെ അതിര്. ൩. ഒരു പുണ്യക്ഷേത്രം. ൪. പെരുച്ചെവിമാൻ. പശുവിന്റെ ചെവിപോലെയുള്ള ചെവിയുള്ളതെന്നൎത്ഥം. സൂകരമൃഗം എന്നും പക്ഷമുണ്ട്. ൫. മോതിരവിരലും പെരുവിരലും കൂടിയ ചാൺ. പശുച്ചെവിക്കു തുല്യമായതെന്നൎത്ഥം. ൬. പശുവിന്റെ ചെവി. ൭. പാമ്പ്. ൮. വെട്ടിക്കതിര.

ഗോകൎണ്ണി-പെരുംകുരുമ്പ. പശുച്ചെവിയോടു സദൃശമായ ഇലകളുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

ഗോകിലം, ഗോകീലം-൧. കലപ്പ. ൨. ഉലക്ക.

ഗോകുലം-൧. പശുക്കൂട്ടം. ൨. തൊഴുത്ത്.

ഗോകുലാഷ്ടമി-കൃഷ്ണാഷ്ടമി (അഷ്ടമിരോഹിണി).

ഗോകൃതം-ചാണകം.

ഗോക്ഷീരം-പശുവിൻപാൽ.

ഗോക്ഷുരം, ഗോക്ഷുരകം-ഞെരിഞ്ഞിൽ. ഭൂമിയിൽ ക്ഷുരസദൃശമായുള്ളതെന്നൎത്ഥം.

ഗോഖുരം-ഞെരിഞ്ഞിൽ.

ഗോഘൃതം-൧. പശുവിൻനെയ്യ്. ൨. മഴവെള്ളം.

ഗോഘ്നൻ-പശുവിനെ കൊല്ലുന്നവൻ.

ഗോചരങ്ങൾ-൧. വിഷയങ്ങൾ. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ഇവയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു എന്നൎത്ഥം. ൨. അറിയുന്നവ.

ഗോചരൻ-കാണപ്പെട്ടവൻ.

ഗോചരം-ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള അറിവ്, ഇന്ദ്രിയങ്ങളാൽ അറിയാൻ പാടുള്ളത്, വ്യക്തമായത്, വിഷയീഭവിച്ചത്.

ഗോചരീഭവിക്ക-വിഷയമായിത്തീരുക.

ഗോജിഹ്വ-കൊഴുപ്പ. പശുവിന്റെ നാവുപോലെയുള്ള ഇലകൾ ഉള്ളതെന്നൎത്ഥം.

ഗോണികാ-പതഞ്ജലിയുടെ അമ്മയുടെ പേർ.

ഗോണ്ഡം-മുഴച്ച പൊക്കിൾ, നീണ്ടപൊക്കിൾ.

ഗോണ്ഡൻ-നീണ്ട പൊക്കിൾ ഉള്ളവൻ.

ഗോത-പശുക്കൂട്ടം.

ഗോതമൻ-മൂഢൻ.

ഗോത്തുംബ-ചെറിയ കാട്ടുവെള്ളരി. (ചെറിയ കമ്മട്ടി, പേയ്ക്കുമ്മട്ടി ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നുണ്ട്).

ഗോത്രജ-വി. വംശത്തിൽ ജനിച്ച.

ഗോത്രൻ-പു. ഇന്ദ്രൻ. വ. പശുക്കളെ മേയ്ക്കുന്നവൻ

ഗോത്രഭിത്ത്-ദേവേന്ദ്രൻ.

ഗോത്രം-പു. വംശം. പറയപ്പെടുന്നതു എന്നൎത്ഥം. വ. പേർ. ഇതുകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെടുന്നു എന്നൎത്ഥം. ന. പൎവ്വതം ഗോവിനെ (ഭൂമിയെ) രക്ഷിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൪. ക്ഷേത്രം. ൫. വഴി. ൬ ജലം, ൭. ബലം. ൮. തൊഴുത്ത്. ൯. കൂട്ടം.

ഗോത്രാ-പു ഭൂമി. വ. പശുക്കൂട്ടം ന. അശ്വം. ൪. വയമ്പ്. ൫ ഓരിലത്താമര.

ഗോത്രാരി-ദേവേന്ദ്രൻ

ഗോദ-വി. പശുവിനെ കൊടുക്കുന്ന

ഗോദം-പു തലച്ചോറ്. വ. മൂത്രാശയം

ഗോദാ-ഗോദാവരി എന്ന ആറ്.

ഗോദാരണം-പു കലപ്പ, കരി ഭൂമിയെ പിളൎക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം വ. ഇമ്പ.

ഗോദാവരി-ഒരാറ്.

[ഇതു മലയപൎവ്വതത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നു. ഒഴുകുന്നതു വിന്ധ്യന്റെ തെക്കേ ഭാഗത്തു കൂടിയാണ്. ഇതിലെ ജലം വാതം, പിത്തം, കഫം, വിസൎപ്പം, രക്തദോഷം തണ്ണീർദാഹം, വ്രണം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. പാപനാശനവും അഗ്നിവൎദ്ധനകരവുമാണ്. തമിഴിൽ-കോതാവരി.

ഗോദുഹൻ ഇടയൻ ഗോപൻ. കറക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം

'ഗോപഗോദുഹവല്ലവാഃ'

(ത്രികാണ്ഡശേഷം)

ഗോദോഹനി-പാൽക്കര.

ഗോധ-സ്ത്രീ. ഉടുമ്പ്. വ. കൈകവചം ന. ഞാണടി തട്ടി വേദനയുണ്ടാകാതിരിക്കുന്നതിനായി തോൽ മുതലായവകൊണ്ടുണ്ടാക്കി കൈത്തണ്ടിൽ ചുററുന്ന കൈമൂടി. ചുററപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. മററൊരു പൎയ്യായം-'തലം'.

'ബദ്ധഗോധാംഗുലിത്രവാൻ.'

(ഭാരതം)

ഗോധാപദി-സ്ത്രീ. ചെമന്ന ചെറുപുള്ളടി. (ഇതു മുക്കുററിയിൽ ഒരുവക ഭേദമെന്നും പക്ഷമുണ്ട്) ഉടുമ്പിന്റെ കാലടിക്കു തുല്യമായ വേരുകൾ ഉള്ളതെന്നൎത്ഥം. വ. നിലപ്പന

ഗോധേരം - ഉടുമ്പിൻകുട്ടി. ഗോധയുടെ (ഉടുമ്പിന്റെ) അപത്യം എന്നൎത്ഥം

[ഇതു സൎപ്പത്തിൽനിന്നു ഗോധയിൽ ജനിച്ചതായും ഇതിനു 'ചന്ദനഗോധ' എന്നു പേരുള്ളതായും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. ഭാഷയിൽ 'ഘോരപധ' എന്നു പറയുന്നുണ്ട്. ഈ ഘോരപധയ്ക്കു കൃഷ്ണസൎപ്പത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചതും നാലുകാലുള്ളതും കടിച്ചാൽ നിശ്ചയമായും മനുഷ്യർ മരിച്ചുപോകുന്നതുമാണെന്നു മററൊരഭിപ്രായം ഉണ്ട്. എന്നാൽ ഇതുവരെ ഒന്നും തീൎച്ചപറയാൻ തരമില്ല. സാമാന്യം ഉടുമ്പിൻകുട്ടിയാണെന്നുള്ളതും സംശയംതന്നെ]

ഗോധി-പു. നെററി. വസ്ത്രം മുതലായവകൊണ്ടു ചുററപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. മററ

പര്യായങ്ങൾ—അളികം (അളീകം) ഫലാടം. ൨. ഉടുമ്പ്.

ഗോധിക-നീരുടുമ്പ്. ചുററിപ്പിണഞ്ഞു കിടക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം—നിഹാകം.

ഗോധികാത്മജം-ഉടുമ്പിൻകുട്ടി. (ഗോധാരം എന്നതു നോക്കുക.)

ഗോധുക്ക്-പശുക്കളെ മേയ്ക്കുന്ന ഗോപൻ (ഇടയൻ). പശുവിനെ കറക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ഗോധൂമം-പു. കോതമ്പ്. ചുവന്നത് എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-സുമനം. ൨. നാരകം.

ഗോനർദ്ദം-പു. കഴിമുത്തങ്ങ. തമിഴിൽ പെരുമുത്തങ്ങ. ജലത്തെ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. കാക്കത്തമ്പുരാൻ.

ഗോനസം-പെരുമ്പാമ്പ്, (സർപ്പവിശേഷം). പശുവിൻമൂക്കുപോലുള്ള മൂക്കോടുകൂടിയതെന്നർത്ഥം. (ഗോനാസം എന്നും ഗോനസി എന്നും പാഠം കാണുന്നു).

ഗോപ-വി പശുവിനെ രക്ഷിക്കുന്ന.

ഗോപക-വി പശുവിനെ രക്ഷിക്കുന്ന

ഗോപകം-നറുമ്പശ.

ഗോപതി-പു. ശിവൻ. ൨. ആദിത്യൻ.

'ഗോപതിമാരുദയം ചെയ്തതുപോലെ' (അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

൩. രാജാവ്. ൪. കാള. ൫. ഇടവകം ൬. ചന്ദ്രൻ. ൭. കൃഷ്ണൻ. ൮. വരുണൻ. ൯. ഉടയ്ക്കാത്തവനും സ്വേച്ഛയാ സഞ്ചരിക്കുന്നവനുമായ കാള. പശുക്കളുടെ ഒന്നാവെന്നർത്ഥം.

ഗോപതിഋഷഭൻ-പു ശിവൻ ൨. കൃഷ്ണൻകൊന്ന ഒരസുരൻ.

ഗോപൻ-പു. സ്വർണ്ണഭണ്ഡാരത്തിന്റെ അധികാരി. രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം ൨. ഇടയൻ. ൩. രാജാവ്. ൪. രക്ഷിതാവ്. ൫. പശുവിനെ കറക്കുന്നവൻ. ൬. തൊഴുത്തിലെ അററകുററങ്ങൾ നോക്കുന്നവൻ.

ഗോപനം-പു. രക്ഷണം. ൨. ഒളിപ്പ് ൩. പച്ചില.

ഗോപനീയ- വി. പു. രക്ഷിക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക. ൨. ഒളിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക.

ഗോപഭദ്രാ-കുമിഴ്.

ഗോപഃ-നറുമ്പശ. ജലത്തിൽ നിന്നു രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം (ഗോരസം എന്നു പാഠം)

ഗോപരസം-നറുമ്പശ.

ഗോപവധു-നറുനീണ്ടി.

ഗോപശശഃ-നറുമ്പശ.

ഗോപസുത-പു. ഇടച്ചി. ൨. നറുനീണ്ടി

ഗോപാ-നറുനീണ്ടി. (ഗോപീ എന്നതിന്റെ പാഠം.)

ഗോപാനം-സൂര്യകിരണങ്ങളാലുള്ള ശോഷണം.

ഗോപാനസി-മുഖപ്പലക, ചുവരിന്മേൽ പുലിമുഖവും മററും വളയ്ക്കുന്നതിനു വെയ്ക്കുന്ന വളമരം. ഗോപാനത്തെ (സൂര്യകിരണങ്ങളാലുള്ള ശോഷണത്തെ) നശിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗോപാംഗന-പു. ഇടച്ചി. ൨. നറുനീണ്ടി.

ഗോപായിത-വി. രക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

ഗോപാലൻ-പു. ഇടയൻ ൨. ശ്രീകൃഷ്ണൻ. ൩. രാജാവ്.

ഗോപാലിക-പു. ഇടച്ചി. ൨. നറുനീണ്ടി.

ഗോപി-പു. ഇടച്ചി, ഇടയത്തി. ൨. നറുനീണ്ടി. രക്ഷിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം (പാഠം-ഗോപാ). ൩. ഒരുമാതിരി മണ്ണ്. ൪. നെററിയിലിടുന്ന ഒരുമാതിരി കുറി.

ഗോപിക-പു. ഇടച്ചി. ൨. നറുനീണ്ടി.

ഗോപികൾ—കൃഷ്ണന്റെ ബാല്യത്തിലെ സഖികൾ, ഗോപസ്ത്രീകൾ.

ഗോപിക്കുക-ക്രി. രക്ഷിക്കുക. 2. മറയ്ക്കുക.

ഗോപിചന്ദനം - കുറിയിടുന്ന മണ്ണ്, ഗോപി.

ഗോപിതൊട്ടുവിക്കുക-സാധിക്കണമെന്നുള്ള വിചാരത്തോടെ ഒരുമ്പെടുന്ന ഒരു കാര്യത്തിനു പെട്ടെന്നു മറ്റൊരുവൻ വിഘ്നം വരുത്തുക. (ശൈലി).

ഗോപിത്തം-ഗോരോചനം.

ഗോപുരം-ന. രാജധാനിയുടേയും ക്ഷേത്രത്തിൻറയും ചുററുമുള്ള മതിലിൽ നാലു വശത്തും നേരേയുള്ള മാളിക. 2. കോട്ടവാതിൽ. വന്നുചേരുന്നവരെ രക്ഷിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായം-പുരദ്വാരം. ന. കഴിമുഖങ്ങൾ. ജലം സ്ഥാനമായിട്ടുള്ളതു്, ജലത്താൽ രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം. ദ്. വാതിൽ. ൨. പട്ടണം. ന്യ. മുത്തു.

[തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള ഗോപുരത്തിൻറ പണി കൊല്ലം ൯൧൬-ൽ ആദിത്യവർമ്മ മഹാരാജാവിൻറ കാലത്തു് ആരംഭിച്ചു. മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിൻറ കാലത്തു (൯൩൨-൯൩൩ ഈ ആണ്ടുകളിൽ) അഞ്ചുനിലവരെ തീർന്നു. ൯൪൨-ൽ പണി മുഴുവൻ തീർന്നു]

ഗോപ്തൃ-വി. രക്ഷിക്കുന്ന.

ഗോപ്യ-വി. ക്രി. രക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന. 2. രഹസ്യമായുള്ള.

ഗോപ്യകൻ-ദാസൻ. അന്യനാൽ രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ഗോപ്യചതുഷ്ടയം- ശത്രു, ശത്രുബലം, അവമാനം, രഹസ്യകേളി ഇവ നാലും.

ഗോപ്യൻ-ദാസൻ.

ഗോപ്യാധി-പണയം.

ഗോഭണ്ഡീരം-നീർക്കാക്ക.

ഗോഭി-കൊഴുപ്പ

ഗോമകരം-സീത.

ഗോമയച്ഛത്രം- ചാണകത്തിലുണ്ടാകുന്ന കൂൺ, കുടപ്പുല്ലുൺ.

ഗോമയപ്രിയം-ക്രി. ചാണകത്തിലുണ്ടാകുന്ന കൂൺ. 2. പുതണക്കുപ്പുല്ല്.

ഗോമയം-ക്രി. ചാണകം, ഗോവിൻറ പുരീഷം. 2. ഗവ്യം.

ഗോമലം-ചാണകം.

ഗോമൽ-വി. പശുവുള്ള.

ഗോമക്ഷിക-കാട്ടീച്ച.

ഗോമാങ്ങ-കോട്ടമാങ്ങ.

ഗോമാൻ-വളരെ പശുക്കളുള്ളവൻ, പശുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

ഗോമായു-കുറുക്കൻ, കുറുനരി. വികൃതമായ ശബ്ദത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

ഗോമാവു്-കോട്ടമാവു്.

ഗോമി-ക്രി. കുറുക്കൻ. 2. പശുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

ഗോമി-വി. പശുവുള്ള.

ഗോമീനം-കൊഴുമീൻ.

ഗോമുഖം-ക്രി. ഒരു വാദ്യം (വാദ്യവിശേഷം). 2. മുതല.

ഗോമൂത്രം-പശുമൂത്രം.

[എല്ലാ മൂത്രങ്ങളിലും ശ്രേഷ്ഠമാണു്. അനേക രോഗങ്ങൾക്കു നന്നു്. തമിഴിൽ - പചുമൂത്തിരം. ഇംഗ്ലീഷിൽ- (Cow's urire) കൌസ് യൂരൈൻ.]

ഗോമൂത്രികാ-മരതം വലിയ പുല്ലു്.

[ഇതു ചെമന്നിരിക്കും. പശുക്കൾക്കു പാലിനെ അധികമാക്കും. ഇതു നിലങ്ങളിലും കറുത്ത മണ്ണുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലുമാണു് മിക്കവാറും ഉണ്ടാവുക]

ഗോമൃഗം-കാട്ടുമാൻ.

ഗോമേദകം, ഗോമേദം-ക്രി. രത്നം,

[ഗോമേദകം കഫം, പിത്തം, ക്ഷയം, പാണ്ഡു ഇവകൾക്കു നന്നു്. രുചിയെ

ഉണ്ടാക്കും. അഗ്നി വൎദ്ധനകരമാണു്. ബുദ്ധിക്ഷണത്തെയെ വരുത്തും. രോഗങ്ങളെ എല്ലാം ശമിപ്പിക്കും. തമിഴിൽ-കോമേതകം. ഇംഗ്ലീഷിൽ- (Onyz Gem) ഓനിക്സ് ജെം.]

ഫ. പച്ചില. ന. പീതചന്ദനം. ൪. കാക്ക.

ഗോമേധം-പശുയാഗം.

ഗോംഭസ്സ്-ഗോമൂത്രം.

ഗോരക്ഷകൻ-പു. ഇടയൻ. ഫ. രാജാവു്.

ഗോരക്ഷി-ഒരു പത്രശാകം.

[പിത്തം, ജ്വരം, ചുട്ടുനീറൽ, വിസ്ഫോടം, അതിസാരം, ഛൎദ്ദി ഇവക്കു നന്നു്. ഇതിനു നല്ല ഗന്ധം കാണും, അഞ്ചു മൂലങ്ങളുള്ള ഇലയുണ്ടായിരിക്കും.]

ഗോരണം-ഉദ്യമം, ഓങ്ങൽ. (ഗൂരണത്തിന്റെ പാഠം.)

ഗോരസം-പു. പശുവിൻമോരു്. ഫ. പശുവിൻപാൽ. ന. പശുവിൻതൈരു്. ൪. തൈർ (സാമാന്യം)

ഗോരാജൻ-കാള.

ഗോരാടിക-പഞ്ചവൎണ്ണക്കിളി.

ഗോരു-വിതയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു യന്ത്രം.

ഗോരോചന-ഒരു സുഗന്ധവസ്തു.

[ഗോരോചന-അലക്ഷ്മി, ഉന്മാദം, കുഷ്ഠം, കൃമി, ക്ഷതം, ഗ്രഹപീഡ, ഗൎഭസ്രാവം, ഭൂതപീഡ, രക്തദോഷം, നേത്രരോഗം, വിഷം ഇവയെ നശിപ്പിക്കും. രുചികരമാണു്. ദേഹകാന്തിയുണ്ടാക്കും. വശീകരണത്തിനു നന്നു്. ബുദ്ധിക്കു ഹിതം. നിറം മഞ്ഞയാണു്. തമിഴിൽ-കോരോചനൈ. ഇംഗ്ലീഷിൽ-(Gallstone Bijoor) ഗാൾസ്റ്റോൺ ബിജൂർ.]

ഗോൎദ്ദം-തലച്ചോറു്. ഉത്സാഹത്തിനു ഹേതുവായതെന്നൎത്ഥം.

ഗോൎദ്ധം-തലച്ചോറു്.

ഗോലാ-പു. മനോശില. ഫ. ഗോദാവരി നദി. ന. കവടി. ൪. നല്ല കോവ

ഗോലാസം-കൂൺ.

ഗോലി-മിനുസമുള്ള ഒരുതരം കല്ലിന്റെ പേർ.

ഗോലീഢം-വെൺപാതിരിവൃക്ഷം. പശുക്കൾ ഭക്ഷിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

ഗോലോമി-പു. വയമ്പു്. ഫ. വെൺകറുക. ന. കരിങ്കറുക. പശുവിന്റെ രോമംപോലെയുള്ളതെന്നൎത്ഥം. ൪. ജടാമാഞ്ചി.

ഗോവന്ദനി-ഞാഴൽ. ഭൂമിയിൽ സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം.

ഗോവൎണ്ണദോർ-ഗവൎണ്ണർ.

ഗോവൎദ്ധനധരൻ-കൃഷ്ണൻ.

ഗോവൎദ്ധനാചാൎയ്യൻ — ജയദേവന്റെ സമാനകാലീനന്മാരായ കവികളിൽ ഒരാൾ.

ഗോവൎദ്ധനം-വൃന്ദാവനത്തിലുള്ള ഒരു പൎവ്വതം.

[ഇന്ദ്രപ്രീതിക്കായിട്ടു് ഒരിക്കൽ നന്ദഗോപർ മഹേന്ദ്രയാഗം തുടങ്ങി. ഇവൎക്കു സമ്പത്തു നല്ല തൃണവും ജലവുമാണല്ലൊ. ഇതിനു് ഇന്ദ്രന്റെ പ്രീതി തന്നെയാണു പ്രധാനം. യാഗം ആരംഭിച്ചപ്പോൾ ഇഷ്ടകാൎയ്യത്തിനു കാരണം ദേവേന്ദ്രനല്ലെന്നും ഗോവൎദ്ധനപൎവ്വതമാണെന്നും മറ്റും കൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു നന്ദൻ ഗോവൎദ്ധനയാഗം തുടങ്ങി. കൃഷ്ണൻ ഗോവൎദ്ധനപൎവ്വതത്തിന്റെ രൂപം ധരിച്ചുവന്നു യാഗാംശം സ്വീകരിച്ചു. ദേവേന്ദ്രൻ കോപിച്ചു ഏഴു് അഹോരാത്രം ഒഴിയാതെ ഭയങ്കരമായ മഹാവൎഷം തകൎത്തു. കന്നുകാലികളുടേയും മറ്റും രക്ഷക്കു കൃഷ്ണൻ ഗോവൎദ്ധനപൎവ്വതത്തെ

കടയക്കിപ്പിടിച്ചു. ഇന്ദ്രന്റെ ഗർവം അതോടെ തീർന്നു. ഇതിനാൽ കൃഷ്ണന 'ഗോവിന്ദൻ' എന്ന മറെറാരു പേർ കൂടിയുണ്ടായി].

ഗോവിത്ത് - യുദ്ധവീരൻ, അസ്ത്രജ്ഞൻ.

ഗോവിന്ദൻ-വിഷ്ണു (കൃഷ്ണൻ). ഭൂമിയെ വശത്താക്കിയവൻ. (മഹാബലിയിങ്കൽ നിന്നു ഭൂമിയെ സമ്പാദിച്ചവൻ), പശുക്കളെ വശപ്പെടുത്തുന്നവൻ, വരാഹരൂപത്തോടെ ഭൂമിയെ പ്രളയജലത്തിൽനിന്നുദ്ധരിച്ചവൻ, സ്വർഗ്ഗത്തെ പാലനം ചെയ്യുവൻ, കാമധേനുവിന്നു ഐശ്വര്യത്തെ നൽകിയവൻ, ഗോക്കളുടെ നായകൻ, മത്സ്യാദിരൂപത്തോടെ വേദത്തെ വീണ്ടെടുത്തവൻ എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥം (ഗോവർദ്ധനം എന്നതു നോക്കുക) വ. ബൃഹസ്പതി.

ഗോവിന്ദപുത്രചതുഷ്ടയം—ശങ്കരാചാര്യരുടെ ഗുരുവായ ഗോവിന്ദസ്വാമിക്കു നാലു ജാതിയിലായി വരരുചി, വിക്രമാദിത്യൻ, ഭട്ടി, ഭർത്തൃഹരി ഇങ്ങിനെ ഉണ്ടായ നാലു പുത്രന്മാർ.

ഗോവിഷ്ഠാ-ചാണകം,

ഗോവിട്-ചാണകം.

ഗോശകൃത്ത്-ചാണകം

ഗോശാല-പ്ര. പശുക്കൂട്, തൊഴുത്ത്. വ. തിരുവരത്തിലുററൻ.

ഗോശീർഷം ചെങ്ങഴിനീർപൂവിന്റെ ഗന്ധത്തോടു സദൃശമായ ഗന്ധമുള്ള ചന്ദനം. ഗോവിന്റെ ശിരസ്സുപോലെയുള്ളതെന്നർത്ഥം.

[മലയപർവ്വതത്തോടു ചേർന്ന് 'ഗോശീർഷം' എന്ന പർവ്വതം ഉണ്ടെന്നും അവിടെ ഉണ്ടായതാണെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു].

ഗോഷ്ഠം-അമ്പാടി. പശുക്കൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നേടം എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-ഗോസ്ഥാനകം.

ഗോഷ്ഠാഷ്ടമി-കൃഷ്ണാഷ്ടമി (അഷ്ടമിരോഹിണി). തുലാമാസത്തിലെ വെളുത്ത അഷ്ടമി എന്നു കോളിൻസ് നിഘണ്ടു.

ഗോഷ്ഠി-പ്ര. മര്യാദയില്ലാത്ത പ്രവൃത്തി. വ. വാക്ക്. ന. (സം)സഭ. എല്ലാവരും ഒരുപോലെ ശോഭിക്കുന്നേടം എന്നർത്ഥം.

ഗോഷ്പദം-പ്ര. പശുക്കൾ മേയുന്ന സ്ഥലം. വ. പശുക്കുളമ്പോളമുള്ള അളവ്. ന. പശുക്കുളമ്പ്.

ഗോസം-നവാംശ. (ഗോപം എന്നതിന്റെ പാഠം)

ഗോസംഖ്യൻ-ഇടയൻ. പശുക്കളെ വ്യക്തമായി വിളിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ഗോസമൂഹം-ഗോക്കളുടെ കൂട്ടം. പര്യായങ്ങൾ ഗവ്യാ, ഗോത്രാ.

ഗോസർഗ്ഗം-പ്രഭാതകാലം. പശുക്കളെ വിടുന്ന സമയം എന്നർത്ഥം.

ഗോസ്തനം-പ്ര. നാലിഴയുള്ള മുത്തുമാല. സംഖ്യകൊണ്ടു പശുവിന്റെ മുലയോടു സദൃശം എന്നർത്ഥം. വ. വലിയ മുന്തിരി.

ഗോസ്തനി-മുന്തിരി. പശുവിന്റെ മുലയ്ക്കു തുല്യമായ ഫലമുള്ളതെന്നർത്ഥം.

ഗോസായി-ഭിക്ഷ യാചിച്ചുനടക്കുന്ന ഒരുവക തപസ്വികൾ.

ഗോസ്ഥാനം, ഗോസ്ഥാനകം— അമ്പാടി. പശുക്കളുടെ സ്ഥാനം എന്നർത്ഥം.

ഗോസ്വാമി-പശുക്കളുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

ഗോഹത്യ-പശുവധം.

ഗോഹനം-മൂടുക, മറയ്ക്കുക.

ഗോഹരീതകി -കൂവളം.

ഗോളകൻ-വിധവയുടെ പുത്രൻ. ഭർത്താവു മരിച്ചതിൽപിന്നെ ജാരസംസർഗ്ഗംകൊണ്ടുണ്ടായ പുത്രൻ. അകത്തിട്ടു വളർത്തപ്പെടുന്നവൻ (പുറത്തു കാണിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ) എന്നർത്ഥം.

ഗോളം, ഗോളകം-പ്ര. ഉണ്ട, മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഉണ്ട മുതലായതു്. വ.

മാന്ധലം ൩. ഇന്ദ്രിയാന്തരമായ അവയവവിശേഷം. ൪. പശു ൫. മഷി. ൬. മനോജ്ഞ ൭. മഞ്ജലി.

ഗോളിച്ചീര-ഉപ്പുകറ്റ (ഉപ്പുററി)

[അർശസ്സ്, അഗ്നിമാന്ദ്യം, വിഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. വാതം, കഫം ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. രുചികരമാണ്, വയറടപ്പുണ്ടാക്കും. ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപെട്ട പത്രശാകമാകുന്നു. മിക്കവാറും വേനലിൽ ഉണ്ടാകും. വയൽ, തണുപ്പുള്ള പ്രദേശം ഇവിടങ്ങളിലാണുണ്ടാകുന്നത്. സംസ്കൃതത്തിൽ ഘോലി, ലോണി. ഇംഗ്ലീഷിൽ Purslane പഴ്സ്ലേൻ].

ഗൌ

ഗൌ-പു. വജ്രം. ൨. വെള്ളം. ൩. കാള. ൪. ഇടവം. ൫. ആന

ഗൌഡ, ഗൌഡം-ഒരു ദേശം (ഇപ്പോൾ) ബംഗാൾ.

ഗൌഡൻ-ഗൌഡദേശക്കാരൻ.

ഗൌഡനൃപതി-ഗൌഡരാജാവ്.

ഗൌഡം-പു ഗൌഡം എന്ന ദേശം ൨. ഗൌഡഭാഷ.

ഗൌഡഭാഷ-"ക്രിസ്ത്വാബ്ദം ൧൨-ാം ശതവർഷത്തിൽ പുരാതനങ്ങളായ രാജകുടുംബങ്ങൾ ക്ഷയിച്ചു രാജപുത്രന്മാരെന്ന ജാതിക്കാർ എല്ലായിടത്തും പ്രബലന്മാരായിത്തീർന്നതിനോടുകൂടി പ്രാകൃതഭാഷകൾ ഹിന്ദി മുതലായ ഭാഷകളായി പരിണമിച്ചു. ഉത്തര ഹിന്ദുസ്ഥാനിൽ അഞ്ചു ഗൌഡഭാഷകൾ ഉണ്ടെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഗൌഡഭാഷകൾ അതിലധികം ഉള്ളതാകുന്നു. അവ ബംഗാളി, ഒറിയ, ഹിന്ദി, പഞ്ചാബി, സിന്ധി, ഗുജറാത്തി, മഹാരാഷ്ട്രം, കാശ്മീരി, മാർവാഡി ഹിന്ദുസ്ഥാനി ഇവയാകുന്നു".

ഗൌഡരാജ്യം-ബംഗാളത്തിന്റെ വടക്കുവശം. ഇതിനു പുണ്ഡ്രദേശം എന്നും പേരുണ്ട്.

ഗൌഡഭാഷകൾ-ബംഗാളി, ഒറിയാ, ഹിന്ദി, പഞ്ചാബി, സിന്ധി, ഗുജറാത്തി, മഹാരാഷ്ട്രം, കാശ്മീരി, മാർവാഡി, ഹിന്ദുസ്ഥാനി.

ഗൌഡി-സാഹിത്യസാഹ്യപ്രകാരം (സംസ്കൃത) രീതികളിൽ ഒന്ന്. ഗൌഡദേശക്കാർക്കു പ്രിയമാകയാൽ ഈ പേർ വന്നു. ഇതിന് അക്ഷരാഡംബരം പ്രധാനം.

ഗൌണ-വി. പു. കീഴിലുള്ള, കീഴ്ത്തരമായ, താണ. ൨. രൂപകമായ, അലങ്കാരരൂപകമായ. ൩. ലക്ഷണസംബന്ധമായ, വിശേഷണമായ. ൪. ഗുണസംബന്ധമായ [സ്ത്രീലിംഗം-ഗൌണി]

ഗൌണപക്ഷം-ഒരു തർക്കത്തിന്റെയോ മറ്റോ ബലഹീനമായ ഭാഗം.

ഗൌണിക-വി. സത്വരജസ്തമോഗുണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച.

ഗൌതമൻ-പു. ഒരു മുനി.

[ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രൻ ഉചത്ഥ്യൻ തൽപുത്രൻ ദീർഘതമാവ്. തൽപുത്രൻ ഗൌതമൻ.]

[ഹിന്ദുക്കളുടെ തർക്കശാസ്ത്രം ഉണ്ടാക്കിയതു ഗൌതമമഹർഷിയാകുന്നു. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നതു കപിലാചാര്യൻ ജീവിച്ചിരുന്നതിനു ഒന്നോ രണ്ടോ ശതാബ്ദങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടാകുന്നു. അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയ ന്യായസൂത്രം എന്ന തർക്കശാസ്ത്രം അഞ്ചു ഭാഗമായിട്ടാണ് വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. തത്വദർശികകാലം-പ്രാചീനാഖ്യാവൃത്തം.]

൨. ശാക്യമുനി. ശാക്യന്മാർ ഗോതമ (ഗൌതമ) ശിഷ്യന്മാരാണ്. ആ വംശത്തിലുണ്ടാകയാൽ ഗൌതമൻ. പഴയ

ങ്ങൾ-ശാക്യമുനി, ശാക്യസിംഹൻ, സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധൻ, ശൌദ്ധോദനി, ഗൌതമൻ, അർക്കബന്ധു, മായാദേവീസുതൻ. ൩. ഭാരദ്വാജൻ. ൪. ന്യായദർശനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ ശതാനന്ദൻ. ൫ അഹല്യയുടെ ഭർത്താവു്. ൬. കൃപൻ. ൭ ബുദ്ധൻ.

ഗൌതമി-൧. ദുർഗ്ഗ ൨. ഗോദാവരിനദി. ൩. ഗോരോചന. ൪. ദ്രോണരുടെ ഭാര്യയായ കൃപി (കൃപം). ൫. ഗോമതിനദി. ൬. ഒരു ഭയങ്കരരാക്ഷസി.

ഗൌധാരം-ഉടുമ്പിൻകുട്ടി. (ഗോധാരം എന്നതു നോക്കുക)

ഗൌധൂമീനം-ഗോതമ്പുവിളയുവാൻ യോഗ്യമായ ക്ഷേത്രം.

ഗൌധേയം, ഗൌധേരം-ഉടുമ്പിൻകുട്ടി.

ഗൌര, ഗൌഡ-(ഇപ്പോൾ) ബങ്കാളം.

ഗൌര-വി. ൧. വെളുത്ത. ൨. മഞ്ഞനിറമുള്ള. ൩. ചെമന്ന.

ഗൌരം-൧. വെളുപ്പു്. മനസ്സു് ഇതിനെപ്പററി ഉത്സാഹമുള്ളതായിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു. ൨. മഞ്ഞനിറം. ൩ ചെമപ്പു്. ൪. സ്വർണ്ണം. ൫. കർപ്പൂരം ൬. താമരയല്ലി. ൭. അരിതാരം. ൮. വെങ്കടക്. ൯. വെള്ള.

ഗൌരവം-സാഹിത്യസംപ്രദായപ്രകാരം ഒരു ശബ്ദശുദ്ധിവിശേഷം. ആദ്യമുള്ള മൂന്നായ ഗണിക്കമാത്രം ചെയ്യുന്നേടത്തു ഗൌരവം.

ഗൌരവം-൧. യശസ്സു്. ൨. അന്തസ്സു്. ൩. ശ്രേഷ്ഠത. ൪. ഗുരുത്വം, വിലയേറിയ സ്ഥിതി, കനം. ഗൌരവം >< ലാഘവം. ൫. അറിവ്. ൬. എതിരേല്പ്. അതിഥിയും മററും തന്റെ ഭവനത്തിൽ വരുമ്പോൾ വേഗം എഴുന്നേററു അവർക്കു ചെയ്യുന്ന സൽക്കാരം. മറെറാരു പര്യായം-'അഭ്യുത്ഥാനം'.

ഗൌരാതപത്രം-വെൺകൊററക്കുട

ഗൌരി-൧. പാർവ്വതി. മഞ്ഞനിറമുള്ളവൾ എന്നർത്ഥം. ചെമപ്പുവർണ്ണമുള്ളവൾ എന്നു മറെറാരുപക്ഷം. ൨. കന്യക (പത്തുവയസ്സായ പെൺകുട്ടി, എട്ടു വയസ്സായവൾ എന്നും കാണുന്നു.) [illegible] വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചു് ഉത്സാഹമുള്ളവൾ എന്നർത്ഥം.

'അഷ്ടവർഷാഭവേൽകന്യാ
നവവർഷാചരോഹിണി
ദശവർഷാഭവേൽഗൌരി
അതഊർദ്ധ്വംരജസ്വലാ' (സ്മൃതി)

൩. ഭൂമി, ൪. വരുണന്റെ ഭാര്യ. ൫. ഗോരോചന. ൬. തുളസി. ൭. മരമഞ്ഞൾ. ൮. സ്വർണ്ണവാഴ. ൯. ആകാശമഞ്ചി. ൧൦. വള്ളിമുല്ല. ൧൧. ഞാഴൽ. ൧൨. മഞ്ഞൾ. ൧൩. വെങ്കാക. ൧൪. മഞ്ചട്ടി,

ഗൌരികാ-കന്യക.

ഗൌരിപ്പാഷാണം, ഗൌരീപാഷാണം-വിഷമുള്ള ഒരുവക കല്ലു്.

ഗൌലക്ഷണികൻ-പല്ലിലക്ഷണം അറിയുന്നവൻ.

ഗൌഷ്ഠീനം-മുമ്പിൽ ഗോപന്മാരും പശുക്കളും പാർത്തിരുന്ന സ്ഥലം. [illegible] പശുക്കൾ [illegible] ദേശം.

'വിധായഗൌഷ്ഠീനമലക്ഷണാം'
(നാരായണീയം)

ഗൌഹ്യകം-വി. ഗുഹ്യ [illegible] മായുള്ള.

ഗൌളി-പല്ലി. പര്യായങ്ങൾ-മുസലി, ഗൃഹഗോധിക (ഗൃഹഗോളിക) (ഗൌളിശാസ്ത്രം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.)

ഗൌളിപന്തു്-ഒരു രാഗം.

ഗൌളിശാസ്ത്രം-പല്ലിയുടെ ശബ്ദത്തെ അറിഞ്ഞു ലക്ഷണം പറവാൻ ഉള്ള ഒരു പ്രമാണഗ്രന്ഥം.

[ഇതിന്റെ ശബ്ദംകേട്ടു കാൎയ്യസംശയങ്ങൾ തീൎക്കാം. അനേകം ശുഭാശുഭങ്ങളെയും തിരിച്ചറിയാം. ഒരിക്കൽ മരീചി മുതലായ മഹൎഷികൾ ബ്രഹ്മാവിനോടു കാലത്രയസംഭവങ്ങളെ അറിയുന്നതിനു് എളുപ്പമായ മാൎഗ്ഗം ഏതെന്നു ചോദിച്ചു. അതിനു പരമേശ്വരനെ സേവിക്കയാണു നന്നെന്നു് അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു. അനന്തരം അവർ പരമശിവനെ തപസ്സുചെയ്തു. നാല്പതുദിവസമായപ്പോൾ ഒരു കൃഷ്ണത്രയോദശിനാൾ സന്ധ്യാസമയം പരമേശ്വരൻ മഹൎഷിമാരുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. തൃക്കൈയിൽ ഒരു ശുഭ്രപിണ്ഡവുമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അതിനെ തിരുമ്മിപ്പൊടിച്ചു് അണുപ്രായമാക്കി മേല്പോട്ടു എറിഞ്ഞു. ഉടൻ ഓരോ ശുഭ്രാണുക്കളിൽനിന്നു വെളുപ്പു, കറുപ്പു, ചെമപ്പു, മഞ്ഞ, പച്ച ഈ നിറങ്ങളിൽ അഞ്ചു ജന്തുക്കൾ ഉത്ഭവിച്ചു. ഇവ പതനം, സഞ്ചാരം, ആരോഹം, അവരോഹം, ശബ്ദം മുതലായവ ഹേതുവായിട്ടു ത്രികാലസംഭവങ്ങളെ അറിയിക്കുന്നു. ശുഭ്രത്തിൽനിന്നുണ്ടാകയാൽ 'ഗൌളി' എന്നു പേർവന്നു. കൃഷ്ണത്രയോദശി സന്ധ്യാസമയം ഉത്ഭവിക്കയാൽ ആ സമയം പ്രദോഷവ്രതക്കാർ ഇവയെ കാണുക ശ്രേഷ്ഠമാണു്. വ്രതമില്ലാത്തവൎക്കും ആ ഫലമുണ്ടാകും. ഈ ജന്തുക്കളെ കൊല്ലുന്നവൎക്കു ബ്രാഹ്മണശിശുക്കളെ കൊന്നാലുള്ള പാപമുണ്ടാകും. ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ എന്നു നാലു ജാതികളും പുരുഷൻ, സ്ത്രീ, നപുംസകം എന്നു മൂന്നു വകഭേദവുമുണ്ടു്. ഗൌളിശാസ്ത്രം അനേകം മുനികൾ എഴുതീട്ടുണ്ടെങ്കിലും 'നാരദീയം' എന്നതിനാണു് അധികം പ്രസിദ്ധി.]

ഗ്മ

ഗ്മാ-ഭൂമി.

ഗ്ര

ഗ്രഥനം-കെട്ടു്, ബന്ധനം.

ഗ്രഥിത-വി. ൧. കോൎക്കപ്പെട്ട. ൨. കെട്ടപ്പെട്ട.

ഗ്രഥിതം-൧. കോൎക്കപ്പെട്ടതു്. ൨. ഒരു രോഗം.

[കഫംനിമിത്തം ലിംഗം നെല്ലിന്റെ ഓകകൊണ്ടു സമം നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നും. ഇതത്രേ ഗ്രഥിതം.]

ഗ്രന്ഥകൎത്താവു്-പുസ്തകത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ.

ഗ്രന്ഥകാരൻ-ഗ്രന്ഥമെഴുത്തുകാരൻ

ഗ്രന്ഥക്കുടി-പുസ്തകശാല.

ഗ്രന്ഥനം-ബന്ധനം, കെട്ടു്.

ഗ്രന്ഥം-൧. പുസ്തകം. ൨. മുപ്പത്തുരണ്ടക്ഷരം കൂടിയതു്.

ഗ്രന്ഥവരി-കോവിലകങ്ങളിലും മററും വിവരങ്ങൾ എഴുതിവെക്കുന്നതു്.

[കലിവൎഷം ൩൩൦൦-നു് ഇപ്പുറം കോവിലകങ്ങളിലും മററും കാൎയ്യാവസ്ഥകളെ ഗ്രന്ഥവരിയായി എഴുതിവെയ്ക്കുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇവ ഗദ്യത്തിലായിരുന്നു. ചിറക്കൽ ഗ്രന്ഥവരി, തലശ്ശേരിഗ്രന്ഥവരി, കൊച്ചീഗ്രന്ഥവരി, തിരുവിതാംകൂർ ഗ്രന്ഥവരി ഇവ ഇപ്പോൾ ഇരിപ്പുണ്ടു്. ആദ്യം കോലെഴുത്തിലായിരുന്നു എഴുതിയതു്.]

ഗ്രന്ഥസമുച്ചയം-ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

ഗ്രന്ഥി-വി. പുസ്തകമുള്ള (ന്ഥീ, ന്ഥിനി, ന്ഥി.)

ഗ്രന്ഥി-൧. മുട്ടു്. ൨. സന്ധി. ൩. മുഴ. ൪. ഗ്രന്ഥകൎത്താവു്. ൫. ഒരു രോഗം.

[പ്രത്യേകം ദൂഷിച്ചിട്ടുള്ള വാതപിത്ത കഫങ്ങൾ മാംസരസങ്ങൾ, മേദസ്സ്, ഞെരമ്പുകൾ ഇവയെ ദൂഷിപ്പിച്ചിട്ട നീരി നെ ഉണ്ടാക്കും. ഇതു ദൃഢമായും വട്ടമാ യുമിരിക്കും]

൬. മുളയുടെ കമ്പ്. വളയ്ക്കുന്നത് എ ന്നർത്ഥം. ൭. കരിഞ്ചണ്ണ വു പെരുമുത്തെ ങ്ങ. ൮. പിണ്ഡാളൻചേമ്പ്. ൧൦ ശക്കര

ഗ്രന്ഥികൻ-ഗണിതക്കാരൻ.

ഗ്രന്ഥികം-൧. തിപ്പലിവേര്. ൨ ഗുഗ്ഗു ലു ൩. കരിഞ്ചണ്ണ. ൪ മുള.

ഗ്രന്ഥിതം-൧ കെട്ടപ്പെട്ടത്. ൨. കോ ൎക്കപ്പെട്ടത്. കൂട്ടിച്ചേൎക്കപ്പെട്ടത് എ ന്നർത്ഥം.

ഗ്രന്ഥിപൎണ്ണം-തുണിയംകം. ഗ്രന്ഥി സ ദൃശങ്ങളായ ഇലകൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. കമ്പിൽ ഇലകൾ ഉള്ളത് എന്നുമാകാം

ഗ്രന്ഥിലം-൧. വയ്യങ്കത ൨. തുളുവള കമ്പുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ൩ ഇഞ്ചി ൪. തിപ്പലിമൂലം. ൫ പെരുഞ്ചീരം. ൬. പി ണ്ഡാളൻചേമ്പ്. ൭. അടവിക്കച്ചോലം.

ഗ്രന്ഥിലാ-൧ വള്ളിക്കറുക. ൨. മീൻക ണ്ണിക്കറുക ൩ വയമ്പ്. ൪. പൊന്മു ത്തങ്ങ.

ഗ്രസനം-൧. വിഴുങ്ങൽ. ൨ ആക്രമം.

ഗ്രസിക്കുക-൧ വിഴുങ്ങുക. ൨. ഭക്ഷി ക്കുക.

ഗ്രസ്ത-വി. ൧. വിഴുങ്ങപ്പെട്ട. ൨. ഭക്ഷി ക്കപ്പെട്ട. ൩. സ്പഷ്ടമല്ലാതെ പറ യുന്ന.

ഗ്രസ്തം-൧. വ്യാധികളും മറവും കൊണ്ടുള്ള ലക്ഷണത്താലോ ബാധയാലോ ബുദ്ധിമു ട്ടുകൊണ്ടോ പദങ്ങളെയോ അ ക്ഷരങ്ങളെയോ ലോപിച്ചു പറയുന്ന വാക്ക്. ൨. ഭക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാമി കാം.

ഗ്രസ്താസ്തമനം-സൂൎയ്യനും ചന്ദ്രനും ഗ്രഹ ണം പിടിച്ചു മോചനത്തിനുമുമ്പ് അസ്ത മിച്ചാലുള്ളതിന്റെ പേർ. ഈ ദിവസം ശ്രാദ്ധാദികൾക്കു നിഷേധം; സൂൎയ്യന്റേ യും ചന്ദ്രന്റെയും ശുദ്ധമണ്ഡലം കാണു ന്നതിനു മുമ്പ് ഉണ്ണാനും പാടില്ല.

ഗ്രഹചാരം-ഗ്രഹങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം.

ഒരു രാശിയിൽ

ആദിത്യൻ-൧ മാസം.

ചന്ദ്രൻ-രണ്ടരദിവസം.

ചൊവ്വ-൪൫ ദിവസം.

ബുധൻ-൧ മാസം.

വ്യാഴം-൧ വൎഷം.

ശുക്രൻ-൧ മാസം.

ശനി-രണ്ടര വൎഷം.

രാഹു-ഒന്നര വൎഷം

കേതു-ഒന്നര വൎഷം.

ചില സമയങ്ങളിൽ ഗ്രഹങ്ങളുടെ ഗതി പിറകോട്ടായിരിക്കും. അതിനു 'വ ക്രഗതി' എന്നുപേർ.

ഗ്രഹശത്രുമിത്രബാന്ധവാവസ്ഥ.

ആദിത്യനു-ചന്ദ്രകുജവ്യാഴന്മാർ ബ ന്ധുക്കളും ബുധൻ സമനും ശനിശുക്ര ന്മാർ ശത്രുക്കളുമാകുന്നു.

ചന്ദ്രനു-ആദിത്യബുധന്മാർ ബന്ധു ക്കളും ചൊവ്വ, വ്യാഴം, ശുക്രൻ, ശനി ഇവർ സമന്മാരുമാകുന്നു.

ചൊവ്വാക്കു ആദിത്യചന്ദ്രവ്യാഴന്മാർ ബന്ധുക്കളും ശുക്രനും ശനിയും സമന്മാ രും ബുധൻ ശത്രുവുമാകുന്നു.

ബുധനു-ആദിത്യശുക്രന്മാർ ബന്ധു ക്കളും ചൊവ്വായും വ്യാഴവും ശനിയും സ മന്മാരും ചന്ദ്രൻ ശത്രുവുമാകുന്നു.

വ്യാഴത്തിനു ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും ചൊവ്വായും ബന്ധുക്കളും ശനി സമനും ബുധശുക്രന്മാർ ശത്രുക്കളുമാകുന്നു.

ശുക്രന്—ശനിബുധന്മാർ ബന്ധുക്കളും കുജവ്യാഴന്മാർ സമന്മാരും ആദിത്യചന്ദ്രന്മാർ ശത്രുക്കളുമാകുന്നു.

ശനിക്കു—ശുക്രബുധന്മാർ ബന്ധുക്കളും വ്യാഴൻ സമനും ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും ചൊവ്വായും ശത്രുക്കളുമാകുന്നു.

ഗ്രഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിക്രമം.

എല്ലാ ഗ്രഹങ്ങൾക്കും ൩, ൧൦ ഇവയിൽ കാൽ ദൃഷ്ടി. ൫, ൯ ഇവയിൽ അര ദൃഷ്ടി. ൪, ൮ ഇവയിൽ മുക്കാൽ ദൃഷ്ടി ൭-ൽ പൂർണ്ണദൃഷ്ടി. വിശേഷിച്ചും ശനിക്കു മൂന്നിലും പത്തിലും, വ്യാഴത്തിനു അഞ്ചിലും ഒൻപതിലും, ചൊവ്വാക്കു നാലിലും എട്ടിലും പൂർണ്ണദൃഷ്ടി ഭവിക്കുന്നു.

ഗ്രഹണം—൧. എടുക്ക, കൈക്കൊൾക. ൨. അറിവ്. ൩. സൂര്യഗ്രഹണം, ചന്ദ്രഗ്രഹണം. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗ്രഹണത്തിന് ഉപരാഗം, ഗ്രഹം (ഗ്രഹണം) എന്നു പര്യായങ്ങൾ

(രാഹു എന്ന അസുരൻ ദേവന്മാരെ ഭ്രമിച്ചിരുന്നു അമൃതപാനം ചെയ്തതു സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ അറിഞ്ഞു വിഷ്ണുവിനോടു പറകയാൽ അദ്ദേഹം രാഹുവിന്റെ ശിരശ്ഛേദം ചെയ്തു എന്നും അമൃതമഹിമാവുകൊണ്ടു രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളും അജരാമരതയെ പ്രാപിച്ചു എന്നും വൈരനിര്യാതനത്തിനു രാഹു സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെ അപ്പഴപ്പോൾ ആക്രമിക്കുന്നു എന്നും മററും പുരാണകഥയുണ്ട്. രാഹു ചന്ദ്രനെ വിഴുങ്ങുന്നതായും മററും കവികളും അതിശയോക്ത്യാ വർണ്ണിച്ചുകാണുന്നു. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഗോളശാസ്ത്രത്തിൽ ലേശവും പരിചയമില്ലാത്ത പാമരന്മാർ ഈ അന്ധവിശ്വാസത്തെ ഇന്നും ഒഴിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപ്രകാരം രാഹുവും കേതുവും തമോഗ്രഹങ്ങളാണ്. മററു ഗ്രഹങ്ങളെപ്പോലെ ഇവക്കു ബിംബമില്ല. ഈ പേരുകൾ സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ സഞ്ചരിക്കുന്ന വൃത്തങ്ങൾ തങ്ങളിൽ യോജിക്കുന്ന സമ്പാതസ്ഥലങ്ങൾക്കാണ് പറയുന്നതു്. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ ഈ രാഹുകേതുക്കളിൽ ഒന്നിനോടു അടുത്തു നിന്നാൽ ഗ്രഹണം വരും. സൂര്യനെ മറയ്ക്കുന്നതു ചന്ദ്രനും ചന്ദ്രനെ മറയ്ക്കുന്നതു ഭൂച്ഛായയുമാകുന്നു. രാഹുകേതുക്കളോടടുത്തു സൂര്യൻ നില്ക്കുമ്പോൾ വരുന്ന കറുത്തവാവുനാൾ സൂര്യഗ്രഹണമുണ്ടാകുന്നു. ചന്ദ്രബിംബം ഭൂച്ഛായയാൽ മറയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ ചന്ദ്രഗ്രഹണം ഉണ്ടാകുന്നു].

ഗ്രഹണി—ഒരു ദീനം. ജഠരാഗ്നിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (എപ്പോഴും മലം പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും). മറെറാരു പര്യായം—പ്രവാഹികാ.

[അതിസാരം ശമിച്ചതിൽ പിന്നീടു അഗ്നിബലം വരുന്നതിനു മുമ്പു അപത്ഥ്യസാധനഭോജനം നിമിത്തം അഗ്നി വീണ്ടും അധികം മന്ദിക്കയും അതുമൂലം ഗ്രഹണിയുണ്ടാകയും ചെയ്യുന്നു. അതിസാരം ഇല്ലാതിരുന്നാലും അഗ്നിബലത്തെ കവിഞ്ഞു ഗുരുദ്രവ്യഭക്ഷണം കഴിച്ചാൽ ഗ്രഹണിയുണ്ടാകും. അതിസാരം പിടിപെട്ടിരിക്കുന്ന സമയവും അപത്ഥ്യഭക്ഷണം ഗ്രഹണിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതാണ്.]

ഗ്രഹണീഹരാ—൧. കരയാമ്പൂവ്. ൨. ഗ്രഹണിയെ ശമിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മരുന്ന്.

ഗ്രഹനായകം—എരുക്ക്.

ഗ്രഹപതി—൧. ആദിത്യൻ. ചന്ദ്രാദിഗ്രഹങ്ങളുടെ നാഥൻ എന്നർത്ഥം. ൨. എരിക്ക്.

ഗ്രഹപ്പിഴ—നിർഭാഗ്യം, ദൗർഭാഗ്യം, ദൈവികമായ കഷ്ടത.

ഗ്രഹഭോജനം-കതിര.

ഗ്രഹാ-പു. നവഗ്രഹങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകം പറയുന്ന ഒരുപേർ. ൨. ഗ്രഹണം. സൂര്യനും ചന്ദ്രനും ഇതിനാൽ ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നു എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം 'ഉപരാഗം'. ൩. പിടിക്കുക ൪. നിർബ്ബന്ധം.

ഗ്രഹയാലു-വി. ഗ്രഹിക്കുന്ന, അറിയുന്ന.

ഗ്രഹരാജം-പു. കപ്പൂരം, ൨. എരിക്ക്.

ഗ്രഹസ്ഥിതി-നവഗ്രഹങ്ങളുടെ ഇരിപ്പ്.

ഗ്രഹിക്കുക-ക്രി. അറിയുക. ൨. പിടിക്കുക ൩. വാങ്ങിക്കുക. ൪. പഠിക്കുക. (കാ. ക്രി. ഗ്രഹിപ്പിക്കുക).

ഗൃഹീത, ഗ്രഹീത-പു. പിടിക്കപ്പെട്ട. ൨. അറിയപ്പെട്ട.

ഗ്രഹീതുകാമൻ-പിടിക്കാൻ തുനിയുന്നവൻ, ഗ്രഹിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ.

ഗ്രഹീതൃ-വി. പു. അറിയുന്ന. ൨. എടുക്കുന്ന.

ഗ്രാ

ഗ്രാമടിക-നികൃഷ്ടമായ ഗ്രാമം.

ഗ്രാമണി-പു. ഗ്രാമത്തിൽ പ്രമാണി. ഗ്രാമത്തെ നയിക്കുന്നവൻ, കൊണ്ടു നടത്തുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ക്ഷൌരക്കാരൻ ൩. ശ്രേഷ്ഠൻ. ൪ അധിപൻ. ൫. അമരി.

ഗ്രാമത-ഗ്രാമങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

ഗ്രാമതക്ഷൻ, ഗ്രാമതച്ചൻ-ഊരത്തച്ചൻ, ഗ്രാമക്കാർക്കധീനനായ ആശാരി, കയ്യിൽ അവകാശിയായ തച്ചൻ.

ഗ്രാമം-പു. ജനങ്ങളുടെ കൂട്ടം. പ്രാണികളാൽ അനുഭവിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഭക്ഷണം ഭരിക്കുന്നതും എന്നുമാകാം. മറെറാരു പര്യായം-സംവസഥം ൨. ദേശം, കര, ഊര ൩. കൂട്ടം. ഉ-ം, ഗുണഗ്രാമം, ശബ്ദഗ്രാമം ഇത്യാദി.

(ഗ്രാമശബ്ദം തനിച്ചു പ്രയോഗിച്ചാൽ അതു ഗ്രഹസമൂഹത്തിൻേറയും ഷൾജാദി സ്വരത്തിൻേറയും പേരായിരിക്കും.)

'സ്ഫുടീഭവൽഗ്രാമവിശേഷമൂർച്ഛനാ'
(മാഘം)

(മൂന്നുവിധം-ഷഡ്ജഗ്രാമം, മധ്യമഗ്രാമം, ഗാന്ധാരഗ്രാമം)

ഗ്രാമമുഖം-പു. ദേശത്തിൻെറ മുഖ്യ. ൨. ചന്തസ്ഥലം.

ഗ്രാമമൃഗം-നായ്.

ഗ്രാമസൂകരം-ചേക്ക്.

ഗ്രാമാധിപൻ-ഗ്രാമത്തിൽ പ്രമാണി.

ഗ്രാമാന്തം-ഗ്രാമസമീപദേശം (ഉപശല്യം എന്നതു നോക്കുക). ദേശത്തിൻെറ അവസാനം എന്നും കാണാം.

ഗ്രാമികൻ-ഗ്രാമക്കാരൻ.

ഗ്രാമീണ-പു. അമരി എന്ന മരുന്ന് നാട്ടുപുറത്തുണ്ടാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. ചെഞ്ചീര.

ഗ്രാമീണം-പു. നായ്. ൨. നാട്ടുപന്നി.

ഗ്രാമേയം-വി. ഗ്രാമത്തിലുണ്ടായ, പരിഷ്കാരമില്ലാത്ത.

ഗ്രാമേയി-വേശ്യാസ്ത്രീ.

ഗ്രാമ്യ-വി. പു. ഗ്രാമത്തിൽ വെച്ച, ഗ്രാമസംബന്ധമായ. ൨. സഭ്യമല്ലാത്ത.

ഗ്രാമ്യധർമ്മം-സ്ത്രീസംഗം, പാമരന്മാരുടെ പ്രവൃത്തി (വിവേകമുള്ളവർ സ്ത്രീസേവയിൽ ചിത്തനിവൃത്തിയുള്ളവരാണല്ലോ).

ഗ്രാമ്യൻ-വിടൻ.

ഗ്രാമ്യം-പു. സഭ്യമല്ലാത്തതും അപരിഷ്കൃതന്മാരുടെ ഇടയിൽ കേട്ടുവരുന്നതുമായ ഗ്രാമ്യവചനം. ഗ്രാമത്തിൽ വെച്ചുള്ളതു ശബ്ദം അപരിഷ്കൃതന്മാരുടെ ഇടയിലുണ്ടായതു് എന്നു താൽപര്യം. ൨.

കാവ്യത്തിൽ പദദോഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്.
ഗ്രാമ്യാൎത്ഥം-അസഭ്യം.

ഗ്രാമ്യാശ്വം-കഴുത.

ഗ്രാവരാഹകം-അമുക്കിരം.

ഗ്രാവാ, ഗ്രാവം-പു. പൎവ്വതം. ൨. കല്ല്.

'ദുൎഗ്രാവഗ്രാഹഗ്രാഹ്യം'

(ഭാരതം)

(ചീത്ത ഗ്രാവങ്ങളുടെ (കല്ലുകളുടെ) അഗ്രങ്ങൾ കൊണ്ടു ദുൎഗ്ഗമവും അഗ്രാഹ്യമവുമുള്ളതു്. അഗ്രം=മുന. ദുൎഗ്ഗം=കടപ്പം. അഗ്രാഹ്യം=സ്വീകരിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതു.)

(ഗ്രാവം-ന. പു. ഗ്ര; ഏ) മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നുമാവാം.

ഗ്രാവസ്തുത്തു്-പു. ഋത്വിക്കുകളിൽ ഒരാൾ.

ഗ്രാസം-ഉരുള, ഉരുള, ഭക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

ഗ്രാഹക-വി. വാങ്ങിക്കുന്ന.

ഗ്രാഹകൻ-പു. വാങ്ങുന്നവൻ. ൨. പുള്ളു് എന്ന പക്ഷി.

ഗ്രാഹകം-പു. നീരാരൽ. ൨. ചീങ്കണ്ണി. ന. പരുന്തു്. ൪. പുള്ളു്.

ഗ്രാഹം-പു. ചീങ്കണ്ണി. കോൎമുതല എന്നും പക്ഷമുണ്ടു്. പ്രാണികളെ പിടിച്ചാൽ വിടാത്തതു് എന്നൎത്ഥം. മറ്റൊരു പൎയ്യായം 'അവഹാരം,' ചതാകാരമായി ചുററിക്കൊണ്ടു പ്രാണിഹിംസ ചെയ്യുന്നതു്, മത്സ്യവിശേഷമെന്നു ലിംഗാദ്ഭട്ടീയം, (അവഹാരം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക) ൨. കോൽമുതൽ. ന. വാങ്ങിക്കുക. ൪. മുതല. ൫ പാമ്പു്.

ഗ്രാഹി-വി. പു. വാങ്ങിക്കുന്ന, ൨ മലബന്ധത്തെ ചെയ്യുന്ന.

ഗ്രാഹി-വിളാംവൃക്ഷം, വിളാമരം മലബന്ധത്തെ ചെയ്യുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

ഗ്രാഹിണി-പു. ചെറിയ കൊടിത്തൂവ. ൨ മുക്കുററി.

ഗ്രാഹ്യ-വി ഗ്രഹിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക, കൈക്കൊള്ളത്തക്ക.

ഗ്രാഹ്യചതുഷ്ടയം-അമൃതം വിഷത്തിൽ നിന്നായാലും, സുഭാഷിതം ബാലനിൽ നിന്നായാലും, സൽകൎമ്മം ശത്രുവിലിരുന്നാലും, സ്ത്രീരത്നം ദുഷ്കുലത്തിൽ ജനിച്ചതായാലും സ്വീകരിക്കാം.

ഗ്രാഹ്യം-സ്വീകാൎയ്യം.

—:0:—

ഗ്രീ

ഗ്രീവ, ഗ്രീവം-പു. കഴുത്തു്. ഇതു കൊണ്ടു ഭക്ഷിക്കുന്ന വസ്തുവിനെ ഇറക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർവന്നു ൨. പിടലി.

ഗ്രീവി-ഒട്ടകം.

ഗ്രീഷ്മ (കാല)ം-വേനൽ(ക്കാലം).

ഗ്രീഷ്മജ-പു. കൎപ്പൂരീര. ൨. തുശിമുല്ല.

ഗ്രീഷ്മം-വേനൽക്കാലം, ഗ്രീഷ്മഋതു. രസങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുന്ന കാലം എന്നൎത്ഥം.

ഗ്രീഷ്മസുന്ദര-വേനൽപ്പച്ച.

(ഗ്രീഷ്മഋതു-മേടം ഇടവം ഈ രണ്ടു മാസങ്ങൾ കൂടുന്ന കാലമാണു്. ഇംഗ്ലീഷിൽ Summer)

—:0:—

ഗ്രൈ

ഗ്രൈവേയം, ഗ്രൈവേയകം-കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ആഭരണം, കണ്ഠാലങ്കാരം. ഗ്രീവയിങ്കൽ ഭവിച്ചതു് എന്നൎത്ഥം.

ഗ്രൈഷ്മി-തുശിമുല്ല.

—:0:—

ഗ്ല

ഗ്ലപിതം-പു. തളൎന്ന. വ. വാട്ടപ്പെട്ട.

ഗ്ലസ്തം-വി. വിഴുങ്ങപ്പെട്ട.

ഗ്ലഹം-പു. ചൂതുകളിയിൽ വാതുചൊല്ലി പണയംകെട്ടുക. വ. ചൂതു.

ഗ്ലാ

ഗ്ലാന-വി. പു. തളൎന്ന. വ. രോഗമുള്ള.

'ഗ്ലാനം ഗ്രാന്തം മെലിഞ്ഞോൻ'
(അമരകശതകം)

ഗ്ലാനി-തളൎച്ച, ക്ഷീണം, വാട്ടം.

ഗ്ലാസ്നു-വി. പു. തളൎന്ന. വ. രോഗമുള്ള.

ഗ്ലൗ

ഗ്ലൗസ്സ്-പു. ചന്ദ്രൻ. മാസംതോറും ക്ഷയിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. വ. കൎപ്പൂരം.

ഘ

ഘ-ഹല്ലുകളിൽ നാലാം അക്ഷരം.

ഘട-ചേൎച്ച.

ഘടകൻ-പു. ചേൎക്കുന്നവൻ. വ. പൊരുത്തം നോക്കുന്നവൻ.

ഘടകം-(വ്യാകരണത്തിൽ) വാക്യത്തിനുള്ള ഏതു പദത്തിനോടെങ്കിലും നേരെ അന്വയമുള്ള 'ഉം' മുതലായവ ഘടകങ്ങളാകുന്നു.

ഘടകൎപ്പരൻ-വിക്രമാദിത്യസദസ്സിലെ നവരത്നങ്ങളിൽ ഒരാൾ.

ഘടഘടം-ശബ്ദവിശേഷം.

'പടഹഘടഘടായിതം മുഴക്കി'
(ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം)

ഘടന, ഘടനം-ചേൎക്ക.

ഘടനാ, ഘടാ-ആനകൾ കൂടിച്ചേരുന്നതിന്റെ പേർ, ആനകളുടെ തിരക്ക.

ഘടം-പു. കടം. ചേഷ്ടിക്കുന്നു എന്നൎത്ഥം. (ഘടി എന്നും പാഠം കാണുന്നു) വ. ആനക്കവിളിലെ മുഴ. ന. കുംഭരാശി. ൪. പൎവ്വതാഗ്രം. ൫. തല.

ഘടാ-പു. മധുരമാതളനാരകം. വ. സമൂഹം.

'ഘനാഘനഘടാപടലാവൃത ഗഗനവക്ഷ'
(അംബരീഷചരിതംകഥകളി)

ഘടി-പു. നാഴിക (൨൪ മിനിട്ട്). വ. നാഴികവട്ടക. ന. ചെങ്ങില. ൪. കടം. ൫. നില, സ്ഥിതി, അവസ്ഥ.

ഘടിക-നാഴിക.

ഘടികം-മൂലാധാരം.

ഘടികായന്ത്രം-ഛായകൊണ്ടു നാഴിക അറിവാനുള്ള യന്ത്രം.

ഘടിക്കുക-പു. ചേരുക. വ. ലഭിക്കുക. (സ. ക്രി ഘടിപ്പിക്കുക)

ഘടിഘടൻ-ശിവൻ.

ഘടീചക്രം-കിണറുകളിൽനിന്നു വെള്ളം കയറുന്നതിനുള്ള ഒരു യന്ത്രം.

(ഇതിൽ ചക്രത്തെ തിരിക്കുമ്പോൾ കുടങ്ങൾ കിണററിൽ ഇറങ്ങുകയും അതിൽനിന്നു കയറുകയും ചെയ്യും. ഇരു അററത്തും കുടങ്ങളുള്ളതാണ്. ഇപ്പോഴും ഉത്തരരാജ്യങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. പണ്ടത്തെ കൃഷിക്കു വേണ്ടുന്ന വെള്ളം കിണറുകളിൽ നിന്നു കോരുന്നതിനു ആളുകൾ ഈ ചക്രം ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു)

ഘടിത-വി. പു. ചേൎക്കപ്പെട്ട. വ. രചിക്കപ്പെട്ട.

ഘടീകാരൻ—കുടമുണ്ടാക്കുന്നവൻ, കുശവൻ.

ഘടീയന്ത്രം—കിണററിൽനിന്നു വെള്ളം കോരുന്ന യന്ത്രം. (ഏത്തം—തുലാം) ഘടികളുടെ യന്ത്രം എന്നർത്ഥം.

ഘടോൽക്കചൻ—ഭീമന്റെ പുത്രൻ.

(പാണ്ഡവരും കൌരവരും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധത്തിൽ പാണ്ഡവപക്ഷക്കാരനായിരുന്നു. കർണ്ണൻ ശക്തി എന്ന ആയുധംകൊണ്ടു വധിച്ചു. അമ്മയുടെ പേർ 'ഹിഡിംബി' (ഹിഡിംബ) എന്ന പൈശാചകസ്ത്രീ.

ഘട്ടഗാ—ഒരു നദി.

ഘട്ടദേയം—പ. ചുങ്കം. വ. കടവുകൂലി.

ഘട്ടന—പ. നടപ്പു. വ. മൂടി. ന. അടി. ശ. കൂട്ടിമുട്ടുക. ഉ. ഉരയുക.

ഘട്ടനം—അടി.

ഘട്ടം—പ. കടവു. വ. ചുങ്കസ്ഥലം.

[മണികർണ്ണികഘട്ടം, രാമഘട്ടം മുതലായി ഗംഗാദിപുണ്യനദികളുടെ ഓരോ കടവിനും അതിന്റെ പിൻവക്കത്തിനും കൂടി 'ഘട്ടം' എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്.]

ഘട്ടി—പ. ചെറിയകടവു്. വ. കനം. ന. സാമർത്ഥ്യം.

ഘട്ട്യക്കാരൻ—മംഗലസ്തുതി ചെയ്യുന്നവൻ.

ഘട്ട്യം—മംഗലസ്തുതി.

ഘണഘണ—മണിയുടെ ശബ്ദം.

ഘണ്ട—പ. വെൺപാതിരിവൃക്ഷം. വ. നാക്കമണി. ന. ചേങ്ങില.

ഘണ്ടൻ—ശിവൻ.

ഘണ്ടാകർണ്ണൻ—പ. ചെവിയിൽ മണികെട്ടിയ ഒരു ദൈവതം, ഒരു ഭരദേവത. വ. കാതുകളിൽ മണിയുള്ളവൻ.

ഘണ്ടാപഥം—പ. വിശാലമായ രാജവഴി. ഒന്നാംതരം റോഡ്. മണിയുള്ള മാർഗ്ഗം എന്നർത്ഥം.

(ഈ വഴിയിൽക്കൂടി കല്യാണോത്സവവും മററും പ്രമാണിച്ചു വാദ്യാഘോഷങ്ങളോടെ ജനങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ അർത്ഥം ഉണ്ടായി.

മണികെട്ടിയ ആന സഞ്ചരിക്കുന്ന സ്ഥലം എന്നുമാവാം. ഘണ്ടാപഥം എന്നു പറയുന്നതു പത്തു വില്ലാട്ട വിസ്താരമുള്ള രാജമാർഗ്ഗമാണ് എന്നു ചാണക്യൻ പറയുന്നു.

("ദശധന്വന്തരോ രാജമാർഗ്ഗോ ഘണ്ടാപഥഃസ്മൃതഃ")

വ. കിരാതാർജ്ജുനീയത്തിനു മല്ലിനാഥൻ എഴുതിയ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ പേർ.

ഘണ്ടാപാടലി—വെൺപാതിരിവൃക്ഷം. പക്ഷികളുടെ ഭക്ഷണാർത്ഥം ഹനിക്കപ്പെടുന്നതും പരപ്പുള്ളതും എന്നർത്ഥം.

ഘണ്ടാപുഷ്പം—ഉമ്മത്തു്.

ഘണ്ടാഭയം—മരണഭയം.

[ഘണ്ടാഭയം എന്നതിനു ഘണ്ടയെ സംബന്ധിച്ച ഭയം എന്നാണർത്ഥം. ഇവിടെ ഘണ്ട എന്നതു് യമന്റെ കാളയുടെ കഴുത്തിലുള്ള മണിയെന്നു അറിയേണ്ടതാണു്]

'ഘണ്ടാഭയംതീർത്തു രക്ഷിക്ക'

(ദേവീമാഹാത്മ്യം)

ഘണ്ടാരവാ—ഒരു ചെടി, കിലുക്കാംപെട്ടിൽ, തന്തലക്കൊട്ടി, കിലുകിലപ്പൻ, കലിക്കംപ്പൂട്ട്. മണിശബ്ദതുല്യമായ ശബ്ദമുള്ളതു എന്നർത്ഥം.

ഘണ്ടാരവം—മണിനാദം.

ഘണ്ടികാ—ചെറിയമണി.

ഘന—വി. പ. മാനമുള്ള. വ. ദൃഢതയുള്ള, കനമുള്ള. ന. നിബിഡമായ (ഇടതൂർന്നതായ). ശ. കഠിനമായിട്ടുള്ള.

ഘനകഫം—ആലിപ്പഴം.

ഘനഘടാ—മേഘസമൂഹം.

ഘനജംബാലം—വളരെ ചേറുള്ള സ്ഥലം.

ഘനജ്വാല-മിന്നൽ.
ഘനത-ഗു. മഹത്വം. ൨. തിങ്ങൽ.
ഘനപല്ലവം-കരിമുരിങ്ങ.
ഘനപാഷണ്ഡം-മയിൽ.
ഘനപ്രിയാ-ആററുഞാവൽ.
ഘനം-ഗു. മേഘം. വായുവിനാൽ ഹനിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. താപത്തെ തീർക്കുന്നതു എന്നുമാവാം. ൨. ബഹുമാനം ൩. മണി, ചേങ്ങല, ഏലത്താളം. ൪. നാട്യത്തിലെ ഒരുവക മേളം.

[കൈകൊണ്ടുള്ള ആംഗ്യവും കാൽകൊണ്ടുള്ള നൃത്തവും അധികം വേഗത്തിലും അധികം സാവധാനത്തിലുമല്ലാതെ ഇടമട്ടിലായാൽ അതിനു 'ഘനം' എന്നു പേർ]

൫. മുട്ടിക. ഇതുകൊണ്ടു ഹനിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ഇരിമ്പുലക്ക, ഇരിമ്പുഗദ എന്നും കാണുന്നു. ൬. മുത്തങ്ങ. ൭. ഇടതൂർന്നതു് (നിബിഡം) ൮. കഠിനമായിട്ടുള്ളതു്. ൯. ഏലവങ്ങം. ൧൦. ഉരുക്ക്. ൧൧. മുരുക്. ൧൨. വെളുത്തീയം. ൧൩. അഭ്രകം.
ഘനരവം-മയിൽ.
ഘനരസം-ഗു. വെള്ളം. ൨. പച്ചക്കർപ്പൂരം. ൩. കഷായം. മേഘത്തിന്റെ രസം എന്നർത്ഥം. ൪. പെരുങ്കുമ്പ. ൫. പാൽക്കുമ്പ.
ഘനരുചി-മിന്നൽ.
ഘനവാഹനൻ-ശിവൻ.
ഘനവീഥി-ആകാശം.
ഘനസമയം-വർഷകാലം.
ഘനസാരം-ഗു. കർപ്പൂരം. ശീതളത്വം നിമിത്തം മേഘത്തിന്റെ സാരംപോലെയുള്ളതു്. മുത്തങ്ങയുടെ സാരം എന്നുമാവാം.

[മുത്തങ്ങയിൽ നിന്നു കർപ്പൂരമെടുക്കുന്നതിനു വിധിയുണ്ടു്. 'ഘനസാരസ്യകർപ്പൂരമക്ഷിണാവർത്തപാരദം' എന്നു മൈമൻ.]

൨. വെള്ളം.
ഘനാ-ഗു. കാട്ടുഴുന്നു്. ൨. തുച്ചടാ.
ഘനാഘന-വി. ഗു. കടപ്പുള്ള. ൨. ക്രൂരമായ ൩. കൊലയിൽ താൽപര്യമുള്ള.
ഘനാഘനൻ-ഇന്ദ്രൻ.
ഘനാഘനം-ഗു. വർഷിക്കുന്ന മേഘം, കാർമേഘം. ൨. മദയാന, ആളുകളെ കൊല്ലുന്ന ആന. ഹനിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. പോത്തു്.

'ശക്രാഘാതുകമത്തേഭ
വർഷുകാബ്ദാഘനാഘനാഃ'
(അമരം)

ഘനാന്തം-ശരൽക്കാലം.

'ഘനാഘനാന്തേതടിനീശതങ്ങൾവ'
(മാഘം)

ഘനാമയം-ഈത്ത.
ഘനാശ്രയം-ആകാശം.
ഘനിക്കുക-പെരുക്കുക.
ഘനീകരിക്ക, ഘനീഭവിക്ക-കട്ടപിടിക്ക, ഘനമായി ഭവിക്ക.
ഘനോപലം-ആലിപ്പഴം.
ഘണ്ടം-മുത്തങ്ങ.
ഘരട്ടം-തിരുവക്കല്ല്.
ഘരം-കതിര.
ഘർഘരാ, ഘർഘരീ-ഗംഗാനദി.
ഘർഘരം-ഗു. ഘർഘരതം.

[ഘർഘരതം വിന്ധ്യപർവ്വതത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു് വംഗദേശത്തിൽകൂടി ഒഴുകി ഗംഗയിൽ ചേരുന്നു. ചമ്പാനഗരിക്കു കാല്ല കിഴക്കോട്ടു കിടക്കുന്നു.]

൨. ശബ്ദം. ൩. മുഴപ്പു് ൪. വാതിൽ ൫. മൂങ്ങ.
ഘർമ്മ-വി. ചൂടുള്ള.
ഘർമ്മം-ഗു. ഉഷ്ണം. ൨. ഉഷ്ണകാലം. ൩. വിയർപ്പു്. വിയർത്തു ഉരുകുന്നതു് എന്ന

ത്ഥം. ൪. വെയിൽ. ൫. പശുവിൻ പാൽ.

ഘർമ്മമാത്ര-കാലത്തിന്റെ ഉഷ്ണവും ശീതവും അളക്കുന്നതിനുള്ള സൂത്രം Thermometer.

ഘർമ്മാതപം-ഉഷ്ണമധികമുള്ള വെയിൽ.

ഘർമ്മാംശു-സൂര്യൻ.

ഘർഷണം-ഉരയ്ക്കൽ, അരയ്ക്കൽ, ഉരമ്മുക.

ഘർഷണി-മഞ്ഞൾ.

ഘർഷിക്ക-ഉരയ്ക്കുക, അരയ്ക്കുക, ഉരമ്മുക.

ഘലം-മോര്.

ഘസി-ആഹാരം.

ഘസിക്കുക-വിഴുങ്ങുക.

ഘസ്മര-വി. അധികം ഭക്ഷിക്കുന്ന, ഭക്ഷണം പ്രധാനമായിട്ടുള്ള.

ഘസ്രം-പ്ര. പകൽ. ഇരുട്ടിനെ കളയുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. കുങ്കുമം.

ഘാ

ഘാട, ഘാടം-പിടലി, പിടരി, പിരടി, കഴുത്തിലെ മുഴ, പിൻകഴുത്തും തലയും കൂടി ചേരുന്ന ഭാഗം. കഴുത്തും തലയും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഘാടം-പ്ര. കടവു്. ൨. കുടം, മംഗലി.

ഘാടിക-പിടലി.

ഘാണ്ടികൻ, ഘാണ്ടികാർത്ഥകൻ-മണിയടിക്കുന്നവൻ.

ഘാതകൻ-കൊല്ലുന്നവൻ, ദുഷ്ടൻ, ഉപദ്രവിക്കുന്നവൻ.

ഘാതകി-കൊലപാതകി.

ഘാതകം-കൊലപാതകം.

ഘാതപക്ഷി-പരുന്തു്.

ഘാതം-പ്ര. കൊല, വധം. ൨. അടി. ൩. ആയുധം. ൪. ഗുണനം. (൫-ം, ൬-ം, തമ്മിലുള്ള ഘാതം=൩൦.)

ഘാതി-വി. കൊന്ന, കൊല്ലുന്ന. ൨. ഉപദ്രവിക്കുന്ന. (തീ. തിനി. തി.)

ഘാതുക-വി. ക്രൂരമായുള്ള. (കൻ. കീ. കം.) ഹിംസാശീലമുള്ള.

ഘാസം-പ്ര. പൈപ്പുല്ലു്, ഇളംപുല്ലു്. (പശുക്കൾക്കു തിന്നാവുന്ന എല്ലാത്തരം പുല്ലുകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും) പശുക്കൾ ഇതിനെ തിന്നുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. പയറു്.

ഘാസി-അഗ്നി.

ഘാസുക-ഭക്ഷിയ്ക്കുക.

ഘു

ഘുഘുകൃത്തു്-കാട്ടുപ്രാവു്.

ഘുടം-നരിയാണി.

ഘുടാ-ചന്തമരം.

ഘുടി-നരിയാണി.

ഘുടിക-പ്ര. ന(ഞെ)രിയാണി. കാലടി തിരിക്കയും മറിക്കയും ചെയ്യുന്നതു് ഇതു കൊണ്ടാകയാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. ജപമാല. ൩. ഗുളിക.

ഘുണം-മരം തുളയ്ക്കുന്ന വണ്ടു് മുതലായ ക്ഷുദ്രജന്തുക്കളുടെ പേർ.

ഘുണാക്ഷരന്യായം-യാദൃച്ഛികസംഭവം "പുഴക്കളും മറവും മണലിൽക്കൂടിയിഴയുമ്പോൾ ചില അക്ഷരങ്ങളുടെ ആകൃതി ഇഴഞ്ഞുപോയ സ്ഥലത്തു കാണാം. അക്ഷരം എഴുതണമെന്നു വിചാരിച്ചു ഇഴഞ്ഞിട്ടുള്ളതല്ല യാദൃച്ഛികമായി അക്ഷരങ്ങളായിട്ടു തീരുന്നതാണു്. അതു കൊണ്ടു "ഘുണാക്ഷരന്യായേന" എന്നു പറയുന്നു."

ഘുണവല്ലഭാ-പ്ര. അതിവിടയം. ൨. ഇലവു്.

ഘുണ്ടാ-ചന്തമരം.

ഘുണ്ഡം-കണങ്കാൽ.

ഘുമുഘുമ-ശംഖിന്റെ ശബ്ദം.
ഘുരണം-ശബ്ദം.
ഘുലഘുലാരവം-ഒരുവക പ്രാവ്, കാട്ടുപ്രാവ്.
ഘുലഞ്ചം-കാട്ടുകോതമ്പ്.
ഘുഷ്ട-വി. ഉറച്ചു ശബ്ദിക്കപ്പെട്ട.
ഘുഷ്ടം-ഉറച്ചുള്ള ശബ്ദം.
ഘുസൃണം-കുങ്കുമം.
ഘുസൃണാപിഞ്ജരതനു-ഗംഗാനദി.

—:○:—

ഘൂ

ഘൂകനാദിനി-ഗംഗാനദി.
ഘൂകം-മൂങ്ങ, ഊമൻ. ഘൂ എന്നു ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

'ഘൂകവൃന്ദമതുകോടരത്തിലും'
(അന്യാപദേശശതകം)

ഘൂകാരി-കാക്ക.
ഘൂകാവാസം-ശാഖോടവൃക്ഷം.
ഘൂർണ്ണനം, ഘൂർണ്ണം-ചുഴൽച്ച, ഭ്രമം.
ഘൂർണ്ണികാവാതം-ചുഴലിക്കാറ്റ്.
ഘൂർണ്ണിത-വി. ൧. ചുഴലപ്പെട്ട. ൨. തിരിയുന്ന.
ഘൂർണ്ണിതൻ-പ്ര. ഉറക്കം തൂക്കുന്നവൻ. ൨. ഉണർച്ചയില്ലാത്തവൻ. ഘൂർണ്ണയുണ്ടായവൻ എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-പ്രചലായിതൻ.

—:○:—

ഘൃ

ഘൃണ-പ്ര. കരുണാരസം. ആർദ്രീഭവിപ്പിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. കൃപ, ദയ. ൨. നിന്ദ. ൩. ജുഗുപ്സ (ലജ്ജ). ൪. രോഷം.
ഘൃണാകര-വി. കൃപയുള്ള. ൨. നിന്ദയുള്ള
ഘൃണാഫലം-തണ്ണിമത്ത.
ഘൃണാവതി-ഗംഗാനദി.
ഘൃണി-വി. ൧. കൃപയുള്ള. ൨. നിന്ദയുള്ള. (ണീ. ണിനീ ണി)
ഘൃണി-പ്ര. രശ്മി. ഭൂമിയെ നനയ്ക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ജലം ഒഴുകുന്നതു, വെള്ളത്തെ വിടുന്നതു ഇങ്ങിനെയുമാവാം ൨. പന്നി.
ഘൃണിനിധി-ഗംഗാനദി.
ഘൃതകരഞ്ജം-ഒരു വന്യവൃക്ഷം.

[ഇതിന്റെ പൂവിന്റെ ഗുണമാണുള്ളത്. വാതം, വ്രണം, വിഷം, അർശസ്ത്വഗ്ദോഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്].

ഘൃതകുമാരി-കറ്റുവാഴ.
ഘൃതാചി-പ്ര. ഒരപ്സരസ്ത്രീ.

[ഭരദ്വാജനാൽ പത്തു തനയന്മാരുണ്ടായി, ഇവർക്കു നൂറുപുത്രികൾ ഉണ്ടായിരുന്നതായും വായുവിന്റെ ശാപം കൊണ്ടു അവർ അംഗഹീനരായിത്തീർന്നു എന്നും ഒരു കഥയുണ്ട്. വായുവിനോടു കൂടെ അവർ ആകാശത്തേക്കു ചെല്ലായ്കകൊണ്ടാണ് ശപിച്ചത്. ശാപം തീർന്ന ശേഷം അവരെ ബ്രഹ്മദത്തൻ കല്യാണം കഴിച്ചു. ബ്രഹ്മദത്തൻ കാമ്പില്യരാജാവായിരുന്നു.]

൨. രാത്രി. ൩. ഇന്ദ്രസാഗ്ഗം. ൪. സരസ്വതി. ൫. പോരാളം.

ഘൃതാചി-വി. ൧. നെയ് പെരുകിയ, നെയ് പൂശിയ. ൨. പ്രകാശിക്കുന്ന.
ഘൃതം-പ്ര. നെയ്. നനയ്ക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. ജലം
ഘൃതമാല-നെയ്യാമ്പ്.
ഘൃതാർച്ചിസ്സ്-അഗ്നി.
ഘൃതോദം-നെയ്സ്സമുദ്രം.
ഘൃഷ്ട-വി. ഘർഷിക്കപ്പെട്ട.
ഘൃഷ്ടി-പ്ര. ബ്രഹ്മി. ൨. രശ്മി ൩. പന്നി. ൪. ഉരയ്ക്കൽ. ൫. പൊടിക്കൽ. ൬. തിലപ്പന. പന്നിക്കിഴങ്ങ്. ൭. മലയമുക്കി.

(പന്നികൾ നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു കുത്തിയെടുത്തു തിന്നുക സാധാരണമാണ്).

ഘൃഷ്ടി - പന്നി

—:൦:—

ഘോ

ഘോടകം, ഘോടം - കുതിര. ചുററിത്തിരഞ്ഞോടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.
'ഘോടകപംക്തികളുന്നക്കൊട്ടിലുകളും'
(കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

ഘോടകാരി - ൧. പോത്തു. ൨. കണവീരം.

ഘോണാ - മൂക്ക്, ഗന്ധം ഗ്രഹിപ്പാൻ അതു ഗ്രഹിച്ച വിഷയത്തിൽ ചുററിത്തിരിയുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഘോണാന്തഭേദനം - പന്നി.

ഘോണി - പന്നി. നീണ്ട മൂക്കുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

ഘോണ്ട - ൧. കമുകമരം. ആടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. ഇലന്തക്കായ്. ഉരുളുന്നതു് എന്നർത്ഥം ഇലന്തമരം എന്നുമാവാം. ൩. കാട്ടിലന്ത.

ഘോര - വി. ഭയം വരുത്തുന്ന.

ഘോരദർശന - വി. ഭയങ്കരനോട്ടമുള്ള.

ഘോരദർശനം - ൧ ഭയങ്കരനോട്ടം. ൨. മൂങ്ങ. ൩ ചെറുപുലി

ഘോരൻ - ൧. ഭയങ്കരൻ. ൨. ശിവൻ.

ഘോരം - ൧. ഭയാനകരസം. ഭയപ്പെടുത്തുന്നതു എന്നർത്ഥം ൨. കുങ്കുമം.

ഘോരരാസനം, ഘോരരാസി - കുറുക്കൻ.

ഘോരവാശനം, ഘോരവാശി - കുറുക്കൻ.

ഘോലജ - മെനെ

ഘോലം - ൧ മോര് ൨ പാട നീക്കാത്തതും വെള്ളം ചേർക്കാത്തതും ഉണ്ടാക്കിയ മോര്.

ഘോലി - ശോഷിച്ചീര.

ഘോഷ - വി. ൧ ഉച്ചത്തിൽ ശബ്ദമുള്ള. ൨. ഇടയന്മാരുള്ള

ഘോഷകം, ഘോഷം - പീരം, പീച്ചിൽ. ഉണങ്ങിയാൽ ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഘോഷണം, ഘോഷണാ - ഉച്ചത്തിൽ ശബ്ദിക്ക, കൂക്കൽ

ഘോഷം - ൧. ഉച്ചത്തിലുള്ള ശബ്ദം. ൨. ഇടയന്മാരുടെ കുടി. ഇടയഗ്രാമം പശുക്കൾ ശബ്ദിക്കുന്ന സ്ഥലം എന്നർത്ഥം ൩. വെള്ളോട്ട്. ൪. മുഴക്കം.

ഘോഷയാത്ര - രാജാക്കന്മാരുടെ പ്രൌഢിയോടു കൂടിയ പുറപ്പാട്.

ഘോഷയിത്നു - കുയിൽ.

ഘോഷവതി - വീണ.

ഘോഷാ - ൧. കാട്ടുശതകുപ്പ ൨ കർക്കടശൃംഗി. ൩. കാട്ടുപീച്ചൽ. ൪ ശതകുപ്പ. ൫. വിഴാൽ.

ഘോഷാക്ഷരം, ഘോഷവർണ്ണം - ഘ. ഝ. ഢ. ധ. ഭ ഈ വ്യഞ്ജനങ്ങൾ

ഘോഷാരവം - ഘോഷശബ്ദം.

ഘോഷി - (വ്യാകരണത്തിൽ) 'ഹ' എന്ന വ്യഞ്ജനം.

ഘോഷിക്കുക - ൧. ശബ്ദിക്കുക ൨. കോലാഹലമുണ്ടാക്കുക.

ഘോഷിതം - ഘോഷിക്കപ്പെട്ടതു്.

ഘോഷിപ്പ് - കോലാഹലം.

—:൦:—

ഘ്രാ

ഘ്രാണതർപ്പണം - സുഗന്ധം, മൂക്കിനിഷ്ടമുള്ള ഗന്ധത്തോടുകൂടിയ വസ്തു. ഘ്രാണേന്ദ്രിയത്തെ തൃപ്തിവരുത്തുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഘ്രാണദുഃഖദാ - ഉതംകരം (ഗ്രന്ഥ്യാംശം പത്രാദി).

ഘ്രാണനം - ൧. മണക്കുക. ൨. മണം.

ഘ്രാണം-൧. മണക്കുക. ൨. മണം. ൩. മൂക്ക്. ൪. നാററപ്പെട്ടത്.

ഘ്രാണിക്കുക-മണക്കുക (കാ. ക്രി. ഘ്രാണിപ്പിക്കുക).

ഘ്രാണേന്ദ്രിയം-മൂക്ക്.

ഘ്രാത-വി. മണക്കപ്പെട്ട, നാററപ്പെട്ട.

ഘ്രേയ-ഘ്രാണിക്കത്തക്കതായ, മണപ്പിക്കത്തക്കതായ.

—:0:—

ങ

ങ—ഹല്ലുകളിൽ അഞ്ചാം അക്ഷരം.

—:0:—

ച

ച—ഹല്ലുകളിൽ ആറാം അക്ഷരം.

ച-(അ) ൧. ഉം. ൨. വിശേഷിച്ചും. ൩. എങ്കിലും. ൪. കൂടെ ൫. എന്നാൽ. ൬. അന്യോന്യമായി. ൭. അതുഹേതുവായി. ൮. തുല്യമായി. ൯. അല്ലെന്നുവരികിൽ ൧൦. ഗ്രന്ഥപൂരണം.

ചഃ ശിവൻ.

ചകട്ട്-ശകടം.

[ശകടം എന്നതാണ് ചകട എന്നായത്].

ചകരി-തേങ്ങയിലുള്ള ഒരുവിധം നാര്.

ചകരിക്കണ്ണി-കൊശവന്റെ ചക്രം.

ചകലാസ്സ്-ഒരുവക ചെമന്ന റോപ്പ കമ്പിളി.

ചകലാ-വി. ഉരുണ്ട, വൃത്തമായ.

ചകാരം-ച എന്ന അക്ഷരം.

ചകിടി, ചവിടി, ചേണി-ചക്കയുടെ അകത്തു ചുളക്കുചുറ്റും പററിയിരിക്കുന്ന വസ്തു.

ചകിത-വി. ഭയപ്പെട്ട, ഭയമുള്ള. ഉ-ം ചകിത ശശപോതങ്ങൾ

ചകിതൻ-ഭീരു(ഭയന്നവൻ), ഇളകിയവൻ, തൃപ്തിയെ പ്രാപിച്ചവൻ.

ചകിതം-൧. ഭയം. ൨. പ്രത്യക്ഷമായ കാരണമില്ലാതെ ഭർത്തൃസമീപസ്ഥയായ നായികയുടെ അകാരണമായ ഭയസംഭ്രമം. ഇതു നായികാശ്രിതങ്ങളായ ഉപ്പ അലംകാരങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.

ചകിരി-തേങ്ങയുടെ തൊണ്ടിനകത്തുള്ള ഞരമ്പ്.

ചകിരിക്കണ്ണി-കശവന്റെ ചക്രം.

ചകിരിക്കയറു-തേങ്ങയുടെ മടൽ ചതച്ചു പിരിച്ച വസ്തു.

ചകുതി-ചതിവു, വഞ്ചന.

ചകോരം, ചകോരകം-ഒരു പക്ഷി, ഉപ്പൻ. ചെമ്പോത്ത്, ഈശ്വരൻകാക്ക ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നു. ചന്ദ്രികാപാനം ഹേതുവായിട്ടു തൃപ്തിപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം.

[ചകോരപ്പക്ഷിയുടെ മാംസം വിശേഷാൽ വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും. പുഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കും. ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ഈ പക്ഷി തീക്കനൽ ഭക്ഷിക്കും. വിഷത്തെ സൂചിപ്പിക്കും. ചന്ദ്രരശ്മിയെ പാനം ചെയ്യും. തമിഴിൽ നിലാമൊക്കി ഇംഗ്ലീഷിൽ ദി ഗ്രീക്ക്പാർട്രിഡ്ജ് The Greek Partridge].

ചകോരിക-പെൺചകോരം.

ചക്ക്-എള്ള് തേങ്ങ മുതലായവ ആട്ടുന്ന യന്ത്രം, കരിമ്പാട്ടുന്ന യന്ത്രം.

ചക്ക-൧ പ്ലാക്കായ്. ൨. കൈതയുടെ കായ്. ൩. താഴയുടെ കായ്. ൪. ആഞ്ഞിലിക്കായ്. ൫. ഒരു നിന്ദാപ്രവൃത്തി.

ചക്കകൊട്ടുക-കൈകൊണ്ടു കാട്ടുന്ന ഒരുമാതിരി അധിക്ഷേപം.

ചക്കപ്രഥമൻ-ചക്കപ്പഴംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു മധുരക്കറി.